

KORNET, 2011.
Kapetan Mišina 3, Beograd
+381 11 2637-741, 065 263-77-41
www.kornet.rs
our.kornet@gmail.com

Edicija
Mudžbenici

Urednik edicije
Borivoj Gerzić

Za izdavača
Goran Kostrović

Stručni saradnik
Pavle Ćosić

Tehnička obrada, korice i dizajn
Miloš Trajković

Ilustracije
Tanja Uskoković

Lektura i korektura
Vladislava Miler

Štampa
Otvorena knjiga, Beograd

Tiraž: 1000

© Copyright by Mirjana Danilović, 2014

MIRJANA DANILOVIĆ

Step by Step Serbian

1

SRPSKI KORAK PO KORAK

CONTENTS

UNIT 1 Na aerodromu *At the airport* 5

- How to read and write Serbian (Latin alphabet)
- Greetings and main phrases
- Gender of the nouns
- Describe things using 'my', 'your' and adjectives
- Introduction to cases
- How to make simple questions
- Verb 'biti' *to be*

UNIT 2 U kafeu *In the café* 10

- Making simple orders
- Cardinal numbers
- Verb 'imati' *to have*

UNIT 3 Kako Stiv Bond uči srpski?

How is Steve Bond learning Serbian? 16

- Talk about learning the language
- Talk about television, newspapers and radio programme
- Ask more questions
- Use verbs in the present tense
- Locative case

UNIT 4 Gde je...? Where is...? 20

- Places of interest
- Ask for and give directions
- Describe buildings and places
- Verb 'ići' *to go*
- Use prepositions 'u' and 'na' with the locative case
- Long form of the verb 'biti' *to be*
- Vocative case

UNIT 5 U sobi In the room 27

- Describe a room
- Find out about hotel services and facilities
- Ordinal numbers
- Verb 'moći' *can, to be able*
- Verbs ending with -eti and -ovati
- Question 'kakav, kakva, kakvo'

UNIT 6 Kupovina hrane Shopping for food 33

- Make purchases and deal with prices
- Vocabulary for food
- Use of 'treba' *need*

UNIT 7 Dodite u goste Come to my place 39

- Receive guests and be a guest yourself
- Refer to days of the week
- Tell the time
- Make an appointment

UNIT 8 U restoranu In the restaurant 43

- Order a meal
- Vocabulary for typical Serbian menu
- Book a table in the restaurant

Mini revision 48

UNIT 9 Tipičan dan *Daily routine* 51

- Talk about daily routine
- Use the genitive case singular
- Verbs 'jesti' *to eat* and 'piti' *to drink*
- Reflexive verbs

UNIT 10 Porodica *Family* 58

- Talk about family
- Ask for and give personal details
- Plural of the nouns

STEP 1 62

UNIT 11 Ljudi *People* 66

- Talk about people, their characters, hobbies and work
- Possessive pronouns
- Form possessive adjectives
- Use the accusative case singular and plural
- The accusative case after prepositions

UNIT 12 Narodi i jezici

Nationalities and languages 77

- Talk about nationalities and languages
- Use the locative case of adjectives and possessives
- Use of 'koji' *wich*
- Decline countries in the accusative, genitive and locative cases

STEP 2 82

UNIT 13 Kako je bilo juče? *How was it yesterday?* 84

- Talk about the past
- Form the past tense of the verbs ending with –ti
- Form the past tense of the verbs ending with –ći
- Use expressions that refer to the past tense

UNIT 14 Vreme *Weather* 91

- Talk about weather, yearly seasons and months
- Use points of compass
- Use the instrumental case singular
- The noun ‘vreme’ *weather, time*
- The noun ‘dete, deca’ *child, children*

UNIT 15 Kako, s kim i kada putujete?

How, with who and when do you travel? 99

- Talk about means of travelling and travel preferences
- Use the instrumental case plural
- Use the instrumental case of adjectives and possessives
- Feminine nouns ending with consonant

STEP 3 106

UNIT 16 Stivov novi stan *Steve’s new apartment* 109

- Describe an apartment
- Talk about moving to a new apartment
- Use the dative case singular
- The dative case of personal pronouns
- Common phrases with the dative case
- The dative case of adjectives and possessives

UNIT 17 Telefonski razgovor

Telephone conversation 115

- Use a telephone
- Leave and receive a telephone message
- Use more expressions with the dative case

UNIT 18 Stiv planira vikend

Planning a weekend 118

- Talk about future plans
- Use the future tense
- Use the verb 'hteti' *to want*
- Future tense 2 with 'budem, budu..'

UNIT 19 Srećan rođendan!

Happy birthday! 124

- Talk about anniversaries and celebrations
- Planning a birthday party
- Express dates
- The genitive and accusative cases of personal pronouns
- Use of prepositions 'za' and 'po' with the accusative case

UNIT 19a Biografija Jovana Jovanovića

Jovan Jovanović's CV 129

- Use vocabulary for composing a CV
- Talk about education and careers
- Use the genitive case of adjectives and possessives
- Expressions of time with the genitive case
- Genitive case with the preposition 'sa'

STEP 4 134

UNIT 20 Kod lekara *Health matters* 138

- Learn vocabulary for body parts
- Talk about health and cope with a visit to the doctor
- Use of the verb 'boleti' *to hurt, ache*
- Use the imperative

UNIT 21 Boje i odeća *Colors and Clothes* 145

- Talk about different colors
- Learn vocabulary for clothes and shoes
- Learn how to shop for clothes
- Use demonstrative pronouns 'ovaj, taj, onaj'
- Plural of the locative and dative cases

UNIT 22 Šta je bolje? *What's better?* 153

- Talk about services in the cities
- Use comparatives and superlatives
- Plural of the genitive case
- Words 'mnogo' i 'koliko' followed by the genitive case

STEP 5 159

UNIT 23 Kako izgledaju? *How do they look like?* 163

- Describe people
- Talk about professions
- Locative case of the personal pronouns
- Locative case with the preposition 'o'
- Use negatives
- Indefinite and negative pronouns 'neko, niko, negde, nigde, etc...'
- Use of 'svoj'

UNIT 24 Poseta *Visiting places* 172

- Talk about hotel services
- Book a hotel room
- Use the subjunctive/conditional

STEP 6 176

UNIT 25 (Ne)običan dan *(Un)usual day* 178

- Talk about events of a day
- Use imperfective and perfective aspects of the verbs

UNIT 26 Iznenadenje *Surprise* 186

- Plan an evening
- Use prefixed verbs of motion in imperfective and perfective aspects

UNIT 27 Šta ćeš raditi sutra?

What will you do tomorrow? 190

- Arrange a meeting
- Invite friends for coffee, meal or cinema
- Use verb 'hteti'
- Instrumental case of personal pronouns

STEP 7 193

Cases, Pronouns, Prepositions 200

Cyrillic Alphabet 202

Texts in Cyrillic Alphabet 207

Rečnik *Vocabulary* 153

Key to exercises 250

About the book

STEP-BY-STEP SERBIAN 1 is intended for absolute beginners working on their own or with a teacher. The central purpose of the book is to teach practical language skills so that students feel confident to engage in daily life in Serbia, when ordering meals in restaurants, asking for directions, shopping, arranging appointments, understanding notices, travelling around the country, holding simple conversation; in short - to explain what they want and learn how to get it.

The book is a result of over fifteen years of teaching experience. It has been tried on numerous students and adapted to achieve the best results. It is also a product of the author's experience in teaching and learning other languages.

Each unit introduces vocabulary and phrases necessary for everyday life in the country. It also gradually introduces grammar concepts, providing an understanding of how the language works. Since the focus of the book is a practical use of the language, the initial units are created according to the immediate needs of somebody who has come to live and work in Serbia. As a result the first language concepts exceed the grammar rules that are introduced later in the book.

The book follows the communicative method of learning languages, which means that each grammar pattern that is introduced, finds its purpose in immediate, practical conversation. The subjects of conversation are real, close to simple interaction with native speakers, such as talking about family, personal likes and dislikes, daily routine, habits, making plans, discovering the country, etc. The book follows one main character that represents the needs of most foreigners living and working in Serbia. The situations that he encounters are realistic and correspond with contemporary Serbian society.

The book is organised so that each unit introduces:

- core vocabulary and phrases to be acquired
- text followed by questions as a basis for simple conversation
- dialogue that contains set colloquial phrases
- simplified grammar explanations
- role-plays and conversational exercises
- grammar exercises and translations from English into Serbian

The book is divided into seven steps and each one revises vocabulary and grammar introduced in the previous units. The first steps are more directed towards acquiring useful phrases and vocabulary and the latter on grammar skills. By the seventh step, one should have attained the 'survival language' and feel confident in predictable everyday situations, hold simple conversations in Serbian, while having developed the taste for further learning. Approximately one hundred hours of teaching/working is needed to 'conquer' this book.

The texts in the book are written in both alphabets, Latin and Cyrillic. It is intended for English speaking students, so the Latin alphabet is a more familiar and easier script to begin with. However, the Cyrillic alphabet is necessary when living in Serbia, particularly to be able to read notices and street signs. Experience has shown that mixing the two is often counterproductive so the texts in different alphabets are in separate parts of the book. That way they are used as practice in reading both scripts and also as revision material for the lessons previously introduced.

I wish to express my personal gratitude to Pavle Ćosić who offered valuable support and professional expertise in the final stages of this book. I also thank Carol Kiernan who proofread the English texts, Tanja Uskoković for her beautiful illustrations and Miloš Trajković for making this book look attractive. My thanks go to many others who helped at different stages of the book's development, especially my students whose feedback convinced me that the book really works and should be accessible to others willing to learn or teach the language.

Mirjana Danilović

How to read & write Serbian

(L A T I N   A L P H A B E T)

SERBIAN IS AN EASY LANGUAGE TO SPELL and pronounce. It follows phonetic principal — every letter represents only one sound. In Serbian you ‘write as you speak and read as it is written.’ To make it simple, here is an example: if your name happens to be Christopher, Serbs would write it as Kristofer. They could hear nine separate sounds so they would write nine letters that represent them. Sometimes they would not shorten the word, but make it longer; in the word taxi they hear t-a-k-s-i and they write taksi. That is how Harry Potter becomes Hari Poter and George Bush - Džordž Buš, Mary is Meri and Simon is Sajmon.

There are two alphabets in use — Latin and Cyrillic. Both the Latin and the Cyrillic alphabets contain 30 letters to represent 30 sounds. We will begin with the introduction of the Latin alphabet. It is given bellow and explained through corresponding English sounds.

Letters	English equivalent	Pronounced as in	Practice words
A a	A	Father	Atom
B b	B	Bed	Balet
C c	Ts	Bits	Centar
Č č	Ch (hard)	Check	Ček
Ć ć	Ch (soft)	Endings of Serbian surnames - Popovi ć , Simi ć	Ćilim (<i>kilim</i>)
D d	D	Doctor	Dunav (<i>Danube</i>)
Dž dž	J	John	Džez (<i>jazz</i>)
Đ đ	D	Georgia	Đorđe
E e	E	Men	Eksport (<i>export</i>)
F f	F	Fish	Fakultet (<i>faculty</i>)
G g	G	Good	Grad (<i>town</i>)
H h	H	Hot	Hotel
I i	Ee	Need	Import
J j	Y	You	Jugoslavija
K k	K	Kind	Kilogram
L l	L	London	Lampa
Lj lj	L (soft)	Million	Ljiljana
M m	M	Moon	Motor
N n	N	Not	Novi Sad
Nj nj	N (soft)	New	Njujork (<i>New York</i>)
O o	O	Or	Olga
P p	P	Pen	Papir (<i>paper</i>)
R r	R	Room	Restoran
S s	S	Son	Sport
Š š	Sh	Shoe	Šok (<i>shock</i>)
T t	T	Top	Tenis
U u	Oo	Book	Unija (<i>union</i>)
V v	V	Very	Vladimir
Z z	Z	Zoo	Zebra
Ž ž	S	Pleasure	Žirafa (<i>giraffe</i>)

PRONUNCIATION AND READING

Dž Džon
Džin

Lj Ljubljana
Ljiljana

Nj Njujork
Njutn

Č Čile
Čaplin

Ć Ćirilica
Ćilim

Đ Đenova
Đokonda

Š Šekspir
Šagal

Ž Ženeva
Žak

C Cejlon
Crnogorac

G Goja
Glazgov

H Holandija
Havaji

J Japan
Jukatan

R Rim
Rotterdam

YOU ALREADY UNDERSTAND THE FOLLOWING WORDS:

adresa

analiza

anatomija

antika

arhitekta

atom

avantura

balet

biber

bilion

car

centar

doktor

džem

džins

džungla

ekologija

ekspedicija

elektrika

energija

evolucija

faks

fizika

fotografija

fudbal

gas

generacija

hemija

hit

humor

ideja

ikona

imitacija

istorija

kakao

kilogram

kilometar

kiosk

koncert

lampa

laboratorija

lokal

maj

magazin

matematika

metar

more

motor

muzej

nervozan

objekat

orkestar

papir

pasoš

politika

princip

program

rakija

rasizam

seks

sport

stil

stres

student

talenat

tiket

trolejbus

turista

vikend

čevapčić

čokolada

šampion

škola

šok

žirafa

Unit 1

GREETINGS AND MAIN PHRASES

DOBRO JUTRO

DOBAR DAN

DOBRO VEČE

ZDRAVO

DOVIĐENJA

LAKU NOĆ

MOLIM

IZVOLITE

HVALA

IZVINITE

PRIJATNO

KAKO STE?

NIJE LOŠE

HVALA, DOBRO

VRLO DOBRO

KAKO SI?

DA VAS UPOZNAM, OVO JE....

DRAGO MI JE.

GOVORITE LI SRPSKI?

GOVORIM

NE GOVORIM

GOVORIM MALO

DA LI GOVORITE ENGLISKI?

RAZUMETE LI....?

RAZUMEM

NE RAZUMEM

UČIM SRPSKI.

MOLIM VAS, PONOVI TE.

At the airport

NA AERODROMU

Pasoška kontrola

- Dobro jutro!
- Dobro jutro! Vaš pasoš, molim.
- Izvolite.
- Vi ste gospodin Bond?
- Da, ja sam Stiv Bond.
- Vi ste turista?
- Ne, ja sam biznismen.
- Vaša adresa u Beogradu?
- Hotel 'Metropol'.
- Izvolite pasoš.
- Hvala.

Susret sa gospodom Jovanović

- Izvinite, da li ste vi gospodin Bond?
- Da, ja sam Stiv Bond.
- Ja sam Ljiljana Jovanović.
- Drago mi je.
- Vi ste Englez?
- Da, ja sam Englez.
- Dobro govorite srpski!
- Hvala.

CC-SA ELUVEITIE, WIKIMEDIA COMMONS

Kasnije...

- Dobar dan.
- Dobar dan. Da vas upoznam. Ovo je gospođa Jovanović.
- Drago mi je. Ja sam Žak Gava.
- Gospođa Jovanović je moj biznis partner.
- Gospodine Gava, da li govorite srpski?
- Govorim malo. Učim srpski.
- Koji jezik govorite?
- Govorim francuski i engleski.

Još kasnije...

- Dobro večer, Stiv. Kako ste?
- Dobro večer. Ja sam dobro, hvala. A kako ste vi?
- Dobro sam, hvala. Da vas upoznam. Ovo je moj muž Jovan.
- Drago mi je. Da li govorite engleski?
- Razumem mnogo ali govorim malo.

KEYPHRASES

Ask who people are.

Say who you are.

Ask how someone is.

Reply that you are fine.

*Ask what language people speak,
or understand.*

*Say what language you speak,
or understand.*

Respond when being introduced.

Introduce others.

Respond when meeting people.

Say goodbye.

Da li ste vi...?/ Vi ste...?

Ja sam...

Kako ste?/ Kako si?

Ja sam dobro. /Dobro sam.

Da li govorite? Govorite li...?

Da li razumete/Razumete li...

Govorim.... Razumem...

Drago mi je. Ja sam....

Da vas upoznam. Ovo je....

Dobro jutro.

Dobar dan.

Dobro večer.

Doviđenja. Laku noć.

Vocabulary:

gospodin - Mr
koji, a, o - which
učim - I study
gospođa - Mrs

muž - husband
izvinite - excuse me
izvolite - here you are
mnogo - a lot
ponovite - repeat
molim - please

malo - little
jezik - language
pasoš - passport
loš - bad
turista - tourist
vrlo - very

Translation:

- Good morning!
- Are you Mr Bond?
- Yes, I am Bond. And you are?
- Pleased to meet you. I am ....
- I am Mrs Jovanović, a this is my Husband Jovan.
- Do you speak English?
- Nice to meet you.
- Do you speak Serbian?
- I understand and speak a little.

GENDER OF THE NOUNS

Serbian has three genders: masculine, feminine and neuter. The gender of a noun in Serbian can generally be determined by its last letter. Nouns ending in a consonant are masculine: **pasoš** 'passport', **hotel** 'hotel', **grad** 'city'. Nouns ending in **-a** are feminine: **adresa** 'address', **voda** 'water', **žena** 'woman'. Nouns ending in **-o** or **-e** are neuter: **more** 'sea', **pivo** 'beer', **jutro** 'morning'.

POSSESSIVE ADJECTIVES

The words for 'my' and 'your' change according to the gender of the nouns they are describing: **moj pasoš** 'my passport', **moja adresa** 'my address', **moje jutro** 'my morning'. The same rule applies with other possessives:

vaš pasoš

vaša adresa

vaše jutro

ADJECTIVES

All adjectives change their endings according to the gender of the nouns they are describing:

dobar hotel

dobra voda

dobro pivo

CASES

Serbian is a language with a case system. Cases could also be described as situations. Nouns appear in different cases/situations, indicated by different endings, according to the role they fulfil in the sentence. There are seven cases in Serbian: nominative, accusative, genitive, dative, vocative, instrumental, locative.

NOMINATIVE CASE

The nominative case names the nouns and that is the form listed in the dictionary. By that form of the noun we also determine its gender. It is used when the noun is the subject of the sentence.

Beograd je interesantan grad. *'Belgrade is an interesting city.'*

How to make a question

The easiest way to ask a question in Serbian is to place a question mark at the end of a statement and change your intonation if you are speaking:

Vi ste turista? *'You are a tourist?'*

You can also use the question word **-da li** and invert the order of the pronoun and the verb 'to be':

Da li ste vi turista? *'Are you a tourist?'*

Please, note that the word **-da li** has the grammatical role of forming a question and translates in English as *-do you, are you, did you, etc.* Question word **-li** can be inserted after the verb: **Da li govorite srpski?** or **Govorite li srpski?**

VERB BITI (TO BE)

JA SAM (I am)

TI SI (You are)

ON JE (He is)

ONA JE (She is)

ONO JE (It is)

MI SMO (We are)

VI STE (You are)

ONI SU (They are)

ONE SU

ONA SU

NEGATIVE FORM

JA NISAM

TI NISI

ON NIJE

ONA NIJE

ONO NIJE

MI NISMO

VI NISTE

ONI NISU

ONE NISU

ONA NISU

Unit 2

In the cafe

U K A F E U

IDEMO NA PIĆE!

Let's go for a drink!

KAFA

turska, domaća
sa šećerom, sa mlekom
bez šećera

ČAJ

ruski, crni, zeleni
nana, voćni čaj
sa limunom, sa medom

VODA

gazirana, negazirana

TOPLA ČOKOLADA

SOK

od jabuke, od jagode
od kajsije, od breskve
od borovnice, od ananasa

VINO

crno, belo
čša vina, flaša

PIVO

točeno, flaša
domaće, strano

RAKIJA

šljivovica, lozovača
kajsijevača, vilijamovka

SENDVIČ

sa sirom, sa šunkom
bez sira, bez majoneza

KOLAČ

od čokolade, voćni

Useful phrases:

Izvolite....

Šta želite da popijete?   Šta želite za piće?

Molim vas, pivo.   Ja bih kafu.

Imate li ....?

Imamo/ Nemamo.

Ima/Nema.

Koliko košta?

Molim vas, račun.

Još nešto?   *Something else?* Ništa više.

Volite li....?   *Do you like...?* Volim/Ne volim.

How to:

Offer drink to somebody

Ask for a drink.

Ask if they have.....

Say: We have/We don't have...

There is/There is no...

How much does it cost?

The bill, please.

Nothing else.

I like/I don't like...

U kafiću

Konobar: Dobar dan, izvolite..

Gost: Dobar dan. Molim vas kafu bez šećera i negaziranu vodu.

Konobar: Još nešto?

Gost: Imate li sendviče?

Konobar: Imamo sendviče sa šunkom i sa sirom.

Gost: Molim vas, jedan sendvič sa šunkom i salatoma, bez majoneza.

Konobar: Želite još nešto?

Gost: Ništa više, hvala.

Role-play

Konobar: Dobar dan. Šta želite da popijete?

Vi: *Order Turkish coffee without sugar and black tea with lemon.*

Konobar: Želite još nešto?

Vi: *Ask if they have sandwiches with ham.*

Konobar: Nema sendviča. Imamo samo kolače.

Vi: *Find out if they have fruit cakes.*

Konobar: Imamo voćni kolač sa jagodama.

Vi: *Order two pieces of fruit cake.*

Konobar: Još nešto?

Vi: *Request the bill.*

Ask the questions:

Da li volite.....?

Šta više volite?

Answer:

Volim... Ne volim...

Više volim crno vino nego belo vino.

Translate the following sentences into Serbian:

I like chocolate cake.

Do you like black tea with milk?

I don't like coffee without sugar.

Would you like something else?

Nothing else, thank you.

Do you have sandwiches with cheese?

How much is a bottle of red wine?

What would you like to drink?

VERB IMATI 'TO HAVE'

NEGATIVE FORM

Ja imam

Mi imamo

Ja nemam

Mi nemamo

Ti imaš

Vi imate

Ti nemaš

Vi nemate

On ima

Oni imaju

On nema

Oni nemaju

*Please note that the third person singular of the verb **imati** - **ima/nema** is used to say 'there is/there is no...'*

NUMBERS

BROJEVI

0 NULA

1 JEDAN

2 DVA

3 TRI

4 ČETIRI

5 PET

6 ŠEST

7 SEDAM

8 OSAM

9 DEVET

10 DESET

11 JEDANAEST

12 DVANAEST

13 TRINAEST

14 ČETRNAEST

15 PETNAEST

16 ŠESNAEST

17 SEDAMNAEST

18 OSAMNAEST

19 DEVETNAEST

20 DVADESET

21 DVADESET JEDAN

22 DVADESET DVA

30 TRIDESET

40 ČETRDESET

50 PEDESET

60 ŠEZDESET

70 SEDAMDESET

80 OSAMDESET

90 DEVEDESET

100 STO

200 DVESTA

300 TRISTA

400 ČETIRISTO

500 PETSTO

600 ŠESTSTO (read: šesto)

700 SEDAMSTO

800 OSAMSTO

900 DEVETSTO

1000 HILJADU

1251 HILJADU DVESTA PEDESET JEDAN

2350 DVE HILJADE TRISTA PEDESET

250.000 DVESTA PEDESET HILJADA

1.000 000 MILION

854.000 OSAMSTO PEDESET ČETIRI HILJADE

725 SEDAMSTO DVADESET PET

444 ČETIRISTO ČETRDESET ČETIRI

152 STO PEDESET DVA

567.899 PETSTO ŠESDESET SEDAM HILJADA OSAMSTO DEVEDESET DEVET

K A F E S O K

CENOVNIK

ALKOHOLNA PIĆA

RAKIJE	KAJSIJA.....	152 dinara
	BRESKVA.....	155
	VILIJAMOVKA.....	160
	LOZOVAČA.....	165
	ŠLJIVOVICA.....	146

PIVO	TOČENO.....	180
	FLAŠA.....	220

VINO	BELO.....	650 litar
	CRNO.....	720

BEZALKOHOLNA PIĆA

VOĆNI SOK.....	175
ĐUS.....	184
KOKA KOLA.....	190
MINERALNA VODA.....	133

SENDVIČI

SA SIROM.....	187
SA ŠUNKOM.....	195

Vocabulary:

kafa - *coffee*
turska - *turkish*
domaća - *domestic*
čaj - *tea*
ruski - *Russian*
crni - *black*
zeleni - *green*
sa šećerom - *with sugar*
s mlekom - *with milk*
nana - *mint*
voćni čaj - *fruit tea*
bez šećera - *without sugar*
s medom - *with honey*
s limunom - *with lemon*
voda - *water*
gazirana - *sparkling*
negazirana - *still*
topla čokolada - *hot chocolate*
sok - *juice*
jabuka - *apple*
jagoda - *strawberry*

kajsija - *apricot*
breskva - *peach*
borovnica - *blueberry*
ananas - *pineapple*
vino - *wine*
crno - *red*
belo - *white*
pivo - *beer*
točeno - *draft*
flaša - *bottle*
čaša vina - *glass of wine*
domaće - *local*
strano - *foreign*
rakija - *brandy*
šljivovica - *plum brandy*
lozovača - *grappa*
kajsijevača - *apricot brandy*
vilijamovka - *pear brandy*
sendvič - *sandwich*
sa sirom - *with cheese*
sa šunkom - *with ham*
kolač - *cake*

Unit 3

How is Steve Bond
learning Serbian?

KAKO STIV BOND UČI JEZIK?

Stiv Bond je Englez. On je sada u Beogradu. On radi u firmi «Praktikum». To je engleska firma.

Stiv radi u Beogradu i uči srpski jezik. On uči jezik u školi svakog jutra.

Svakog dana, Stiv mnogo radi. Teško je raditi i učiti jezik.

Stiv ne uči jezik samo u školi. On čita novine i sluša radio. On govori srpski u firmi.

Stiv sluša radio u automobilu, svakog jutra. Čita engleske i srpske novine. Ne razume sve, ali razume mnogo.

Svako veče Stiv gleda televizor. Teško je razumeti svaki program ali je interesantno gledati.

Stiv ne govori dobro srpski ali mnogo razume.

Dijalog:

Jovan: Šta radiš?

Stiv: Čitam novine.

Jovan: Da li čitaš engleske ili srpske novine?

Stiv: Sada čitam engleske novine, ali svakog jutra čitam i srpske novine.

Jovan: Da li dobro razumeš?

Stiv: Razumem, ali ne sve.

Jovan: Da li je teško razumeti radio program?

Stiv: Da, čitati nije teško, ali je teško slušati.

Jovan: Da li gledaš televizor?

Stiv: Da, svako veče. Ne razumem sve, ali je interesantno gledati.

Jovan: Dobro govoriš srpski!

Stiv: Hvala!

Questions:

Ko?	Šta?	Gde?	Kako?	Da li?
<i>who</i>	<i>what</i>	<i>where</i>	<i>how</i>	
Kada?	Zašto?	Koji?		
<i>when</i>	<i>why</i>	<i>which</i>		
	(Zato što)			
	<i>because</i>			

Vocabulary:

raditi - to work, do
čitati - to read
gledati - to watch
novine - newspaper

svakog dana - every day
teško - difficult
slušati - to listen
sada - now
samo - only
sve - everything

PRESENT TENSE OF THE VERBS:

The present tense of the verbs is formed by removing the final -ti from the infinitive and adding the following endings:

RADITI

JA RADI - **M**
TI RADI - **Š**
ON RADI -

MI RADI - **MO**
VI RADI - **TE**
ONI RADE

ČITATI

JA ČITA - **M**
TI ČITA - **Š**
ON ČITA -

MI ČITA - **MO**
VI ČITA - **TE**
ONI ČITA - **JU**

Most of the verbs whose stem ends with -i would have ending -e for the third person plural, and those with the base on -a, the third person plural will end with -ju.

Učiti - Oni uče, Gledati - Oni gledaju

LOCATIVE CASE:

The locative case is used to denote location and follows the prepositions U and NA. (in, on, at)

Masculine and neuter nouns:		Feminine nouns:	
centar	u centru	škola	u školi
automobil	u automobilu	firma	u firmi
aerodrom	na aerodromu	ulica	na ulici
posao	na poslu	stolica	na stolici
more	na moru u moru		

Questions:

1. Ko je Stiv Bond?
2. Gde je sada Stiv?
3. Šta radi Stiv Bond?
4. Da li Stiv uči srpski?
5. Gde on uči srpski?
6. Kako Stiv uči jezik?
7. Da li on govori srpski?
8. Koji jezik govori Stiv?
9. Kada Stiv uči srpski?
10. Zašto on uči jezik?
11. Da li Stiv gleda televizor?
12. Gde Stiv sluša radio?
13. Koje novine čita Stiv?
14. Da li on sve razume?
15. Kada Stiv gleda televizor?

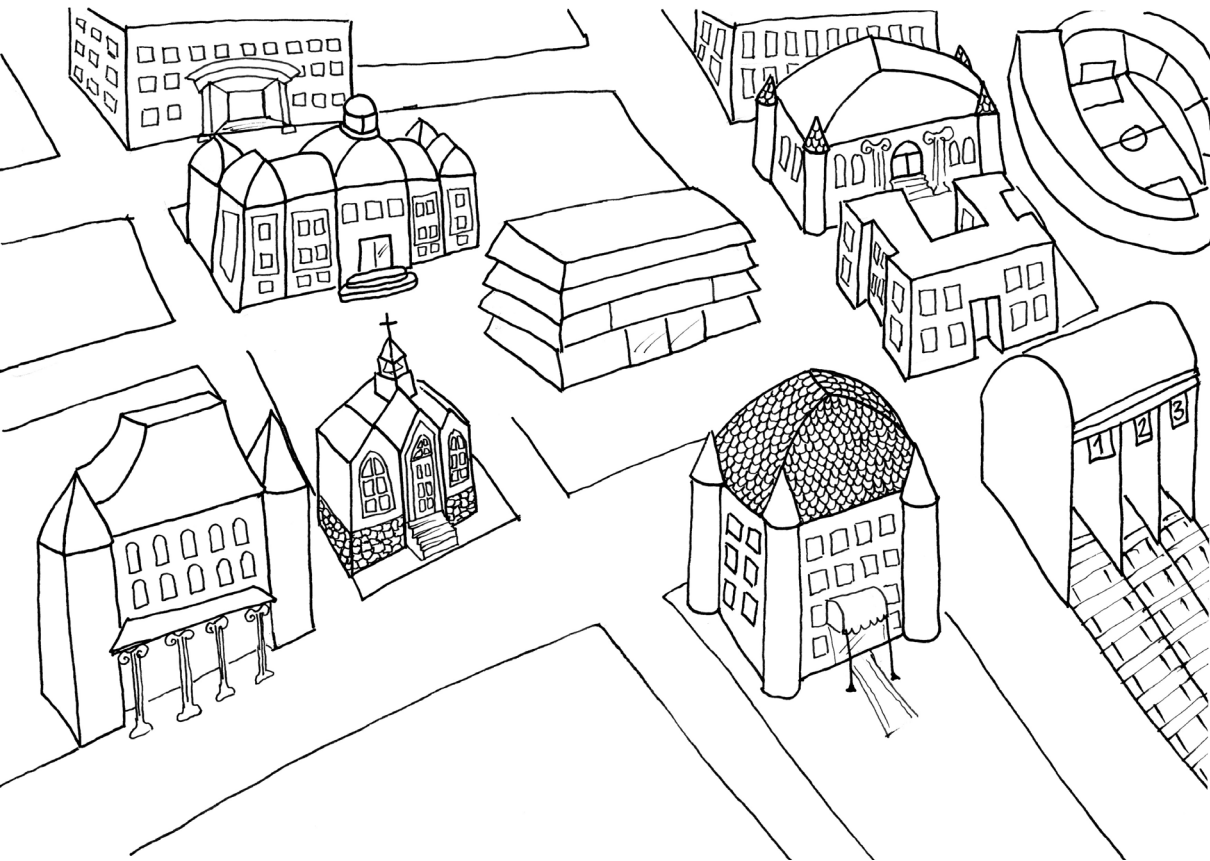
A vi?

1. Da li učite srpski?
2. Gde učite srpski?
3. Da li govorite srpski?
4. Koji jezik govorite?
5. Da li čitate novine?
6. Da li slušate radio?
7. Da li gledate televizor?

Unit 4

PLACES OF INTEREST

GDE JE...? WHERE IS...?

LEVO

MUZEJ
POŠTA
POZORIŠTE
CRKVA
PRODAVNICA
SPOMENIK

TRG
GRAD
ULICA
KUĆA
ZGRADA
STAN
REKA
MOST

PRAVO

ŠKOLA
RESTORAN
BOLNICA
APOTEKA
STADION
STANICA

OVDE
BLIZU
GORE
NA UGLU

DESNO

BANKA
KAFIĆ
BIOSKOP
PIJACA
PARK
MENJAČNICA

ONDE
DALEKO
DOLE
NA KRAJU

Describe buildings and places:

VELIKI GRAD
LEPA ZGRADA
LEPI GRAD

VELIKA REKA
STARA KUĆA
LEPA ULICA

STARI GRAD
MALA KUĆA
MALI TRG

NOVI TRG
NOVI STAN
NOVA BANKA

Verb TO GO - IĆI

JA IDEM   MI IDEMO
TI IDEŠ   VI IDETE
ON IDE   ONI IDU

IDITE.... (Go...)

Phrases:

KAKO DA DOĐEM DO....?
MOGU LI DA IDEM PEŠKE?

(How can I get to...?)
(Can I walk there?)

GRAD BEOGRAD

Beograd je veliki, stari grad. U centru grada su stare zgrade. Na Trgu Republike su Narodno pozorište i Narodni muzej. Na trgu su restorani i kafići. Knez Mihailova ulica je blizu. U ulici su stare zgrade i nove prodavnice. Park Kalemegdan nije daleko.

Idete pravo Knez Mihailovom ulicom i Kalemegdan je na kraju ulice. To je veliki, lepi park. Blizu su reke Sava i Dunav. U parku je restoran 'Kalemegdanska terasa' i mala, stara crkva. Onde je i zoološki vrt.

Questions:

1. Da li je Beograd stari grad?
2. Gde su stare zgrade?
3. Šta je na Trgu Republike?
4. Gde je Knez Mihailova ulica?
5. Šta je u Knez Mihailovoj ulici?
6. Gde je Kalemegdan?
7. Gde su reke Sava i Dunav?
8. Šta je u parku Kalemegdan?

GDE SMO MI?

Mi smo u školi, u Skadarskoj ulici. Učimo srpski jezik. Skadarska ulica je u centru. Trg Republike je blizu. Mi smo u staroj zgradi.

Idite pravo gore. Na uglu idite levo, pa prva ulica desno, i vi ste na Trgu Republike. Desno je Narodno pozorište a levo su veliki kafe i fontana. Na trgu je spomenik Knezu Mihailu i bioskop 'Jadran'.

Knez Mihailova ulica je desno. Na kraju ulice je park Kalemegdan.

Ako idete levo, onde je hotel 'Moskva'. To je lepa, stara zgrada.

U Centru grada

- Izvinite, kako da dođem do Kalemegdana?
- O, Kalemegdan je blizu.
- Mogu li da idem peške?
- Naravno. Idite pravo, pa desno. Kalemegdan je na kraju ulice.
- Izvinite, gde je autobuska stanica?
- Nije daleko. Idite pravo, pa druga ulica levo. Blizu pozorišta. Pozorište je velika, stara zgrada na uglu.
- Da li je onde i taksi stanica?
- Naravno! Taksi stanica je blizu autobuske stanice.
- Hvala!

Key phrases:

How to:

Say that something is on the left or on the right. **Ovo je levo, ovo je desno.**

Tell someone to go straight on. **Idite pravo.**

Ask how to get there. **Kako da dođem do .....**

Ask if it is possible to walk. **Mogu li da idem peške?**

Ask where something is. **Izvinite, gde je....**

Phrases:

Na kraju ulice.... At the end of the street.

Ako idete levo.... If you go left...

Naravno.... Of course...

Prva ulica levo.... First street on the left...

Druga ulica desno... Second street on the right...

Vocabulary:

muzej - *museum*

pošta - *post office*

pozorište - *theatre*

crkva - *church*

prodavnica - *shop*

škola - *school*

bolnica - *hospital*

spomenik - *monument*

apoteka - *pharmacy*

stanica - *station, stop*

zoološki vrt - *zoo*

kafić - *cafe*

bioskop - *cinema*

pijaca - *market*

menjačnica - *exchange*

trg - *square*

ulica - *street*

daleko - *far*

ugao - *corner*

zgrada - *building*

kraj - *end*

stan - *flat*

reka - *river*

veliki - *big*

lep - *nice*

fontana - *fountain*

star - *old*

dole - *down*

ovde - *here*

onde - *there*

blizu - *near*

gore - *up*

Home work:

Translation:

- *Excuse me, how can I get to Kalemegdan?*
- *Go straight, and then go the first street on the left.*
- *Can I walk there?*
- *Of course, it's near.*
- *Is the National Theatre near?*
- *Yes! It's on Republic Square, not far from the National Museum.*
- *Where is the National Museum?*
- *On the square. Near the Hotel 'Moscow'.*
- *Is Hotel 'Moscow' a new, big building?*
- *No, the hotel is an old, big building.*

1. Practice using prepositions **u, na** with the locative case:

1. Narodno pozorište je .... Trgu Republike.
2. Knez Mihailova ulica je .... centru grada.
3. Mala crkva je .... Kalemegdanu.
4. Spomenik je .....parku.
5. Mi smo ....školi ....Skadarskoj ulici.
6. Prodavnica je .... uglu.
7. Kalemegdan je ....kraju Knez Mihailove ulice.
8. Stiv je .... hotelu.

2. Insert the missing words:

1. Spomenik je ..... pozorišta. (*in front of*)
2. Pozorište je ..... spomenika. (*behind*)
3. Pošta je ..... prodavnice i apoteke. (*in between*)
4. Muzej je ..... pozorišta. (*opposite*)
5. Menjačnica je ..... stanice. (*next to*)
6. Stan je ..... restorana. (*above*)
7. Restoran je ..... stana. (*under*).
8. Idite ..... stadiona, pa onda levo. (*around*).

Have you seen these signs?

IZLAZ

ULAZ

OTVORENO

ZATVORENO

RADNO VREME

MUŠKI

ŽENSKI

FRIZER

ŠIŠANJE

FENIRANJE

HEMIJSKO ČIŠĆENJE

PEKARA

MENJAČNICA

INFORMACIJE

ŠALTER

KASA

CENA

LONG FORM OF THE VERB BITI 'TO BE':

JA JESAM
TI JESI
ON JESTE

MI JESMO
VI JESTE
ONI JESU

*The long form of the verb **biti** is used when answering the question:*

Da li ste vi Stiv Bond? Jesam.

Are you Steve Bond? Yes, I am.

Da li je ovo vaš hotel? Jeste.

Is this your hotel? Yes, it is.

*As a synonym of **da li** in forming questions:*

Jeste li vi Jovan Jovanović?

Are you Jovan Jovanović?

Jesu li oni kod kuće?

Are they at home?

When stressing a statement:

Oni jesu kod kuće!

*They **are** at home!*

Ja jesam Stiv Bond!

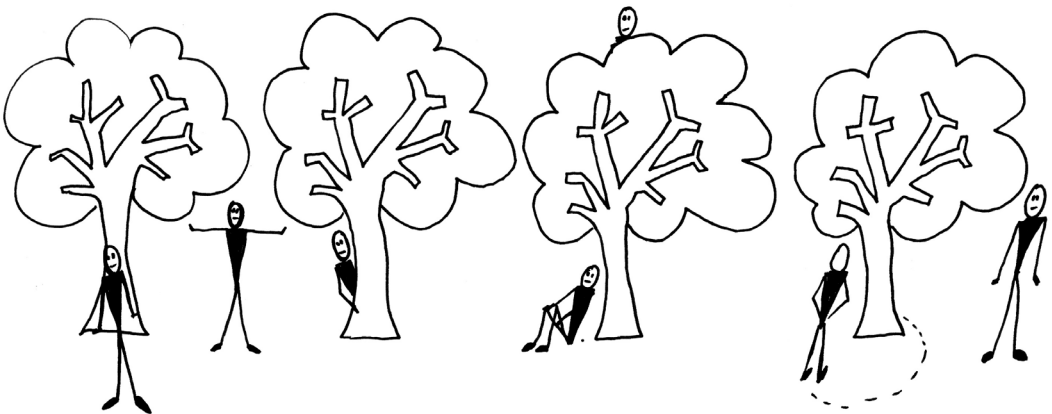
*I **am** Steve Bond!*

VOCATIVE CASE

*The vocative case is used for 'calling' people or things. There are many exceptions in the usage of this case so the best advice is to listen to the native Serbs when using local names. However, most male nouns would end in **-e**, while feminine nouns would end with **-o**:*

Gospodine Jovane, ...

Gospođo Miro, ...

ispred između

iza

ispod/iznad

oko

pored

Unit 5

In the room

U S O B I

U HOTELU

Stiv Bond živi u Beogradu već dve nedelje. On živi u hotelu 'Moskva'. Hotel je u centru grada, blizu Trga Republike. Firma 'Praktikum' gde Stiv radi nije daleko. To je visoka, nova zgrada na uglu Knez Mihailove i Zmaj-Jovine ulice. Stivova kancelarija je na drugom spratu.

Stivova soba u hotelu 'Moskva' je na trećem spratu. To je mala ali udobna soba. U sobi su veliki krevet, orman, polica, mali sto i dve fotelje. U uglu su radni sto i stolica. Na stolu su lampa i telefon. Iznad stola je ogledalo. Pored kreveta je mala komoda. Na komodi su knjiga, sat i naočare. Svako veče Stiv čita novine i knjigu.

Preko puta kreveta je televizor koji ne radi dobro. Stiv može da gleda samo četiri programa na srpskom jeziku. Stiv ne razume dobro srpski. On svako veče gleda televizor zato što je to dobro za učenje jezika.

Na recepciji hotela

Repcioner: Dobar dan, gospodine Bond!

Bond: Dobar dan.

Repcioner: Mogu li da vam pomognem?

Bond: Da, imam mali problem. Moj televizor ne radi dobro.

Repcioner: Šta je problem, gospodine?

Bond: Na televiziji ima samo četiri programa na srpskom jeziku.

Repcioner: Da, i u čemu je problem?

Bond: Da li imate program na engleskom jeziku?

Repcioner: Nemamo. Nažalost!

Na recepciji hotela

Recepcioner: Gospodine Bond, mogu li da vam pomognem?

Bond: Nadam se da možete. Da li ovaj hotel ima restoran?

Recepcioner: Naravno. Na prvom spratu, na kraju hodnika. Vrlo dobar restoran.

U RESTORANU

Bond: Mogu li ovde da doručkujem?

Kelnerica: Naravno, šta želite?

Bond: Da li imate omlet sa šunkom?

Kelnerica: Imamo omlet sa šunkom i sa sirom.

Bond: Ja bih omlet sa šunkom i kafu.

Kelnerica: Kakvu kafu želite?

Bond: Molim vas kafu sa mlekom, bez šećera.

Kelnerica: Još nešto, gospodine?

Bond: Ne, hvala, to je sve.

Vocabulary:

preko puta - *opposite*

soba - *room*

sprat - *floor*

sto - *table*

stolica - *chair*

krevet - *bed*

orman - *cupboard*

polica - *shelf*

komoda - *chest*

fotelja - *armchair*

sofa - *sofa*

tepih - *carpet*

sat - *clock, watch*

slika - *picture*

ogledalo - *mirror*

naočare - *glasses*

računar - *computer*

zid - *wall*

pod - *floor*

plafon - *ceiling*

prozor - *window*

vrata - *door*

zavese - *curtains*

živeti - *to live*

već - *already*

visok, a, o - *tall, high*

nedelja - *week, Sunday*

nadati se - *to hope*

nadam se - *I hope*

hodnik - *corridor*

doručkovati - *to have breakfast*

udoban, a, o - *comfortable*

kancelarija - *office*

knjiga - *book*

svetlo - *light*

ORDINAL NUMERALS

1. PRVI, A, O
2. DRUGI, A, O
3. TREĆI, A, O
4. ČETVRTI, A, O
5. PETI, A, O
6. ŠESTI, A, O
7. SEDMI, A, O
8. OSMI, A, O
9. DEVETI, A, O
10. DESETI, A, O

Phrases

U čemu je problem? *What's the problem?*

Mogu li da vam pomognem? *Can I help you?*

Vocabulary in use:

Stivova soba je na trećem spratu.

U sobi su dve fotelje, ali nema sofe.

Soba je svetla, zato što je prozor veliki.

Na polici su knjige, a na stolu naočare.

Ogledalo je iznad stola.

Na stolu su računar i sat.

Plafon je beo.

U sobi su veliki krevet i orman.

Na zidu su slike.

Komoda je pored vrata.

Ispod prozora je mali sto.

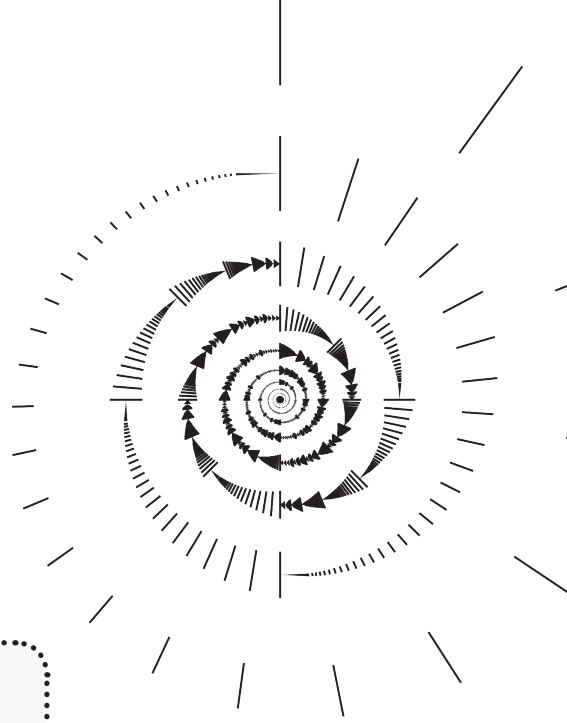
Radni sto i stolica su u uglu.

Na podu je tepih.

Na prozoru su zavese.

Questions:

1. Koliko dugo Stiv živi u Beogradu?
2. Kako Stiv ide na posao?
3. Na kojem spratu je Stivova kancelarija?
4. Kakva je Stivova soba?
5. Šta Stiv ima u sobi?
6. Gde je ogledalo?
7. Šta je na komodi?
8. Gde je televizor?
9. Kakva je vaša soba?
10. Na kojem spratu živite?
11. Šta je u vašoj sobi?
12. Koliko dugo ste u Beogradu?

IRREGULAR VERB

'MOĆI' — CAN, BE ABLE TO

Remember these phrases:

Ja mogu   Mi možemo
Ti možeš   Vi možete
On može   Oni mogu

Mogu li da vam pomognem?
Mogu li da idem peške?
Da li možemo da se vidimo?

VERBS ENDING WITH -ETI

With the verbs ending with -eti, when forming the present tense remove the last three letters from the infinitive and add the following endings:

ŽIVETI

Ja živ-**im**   Mi živ-**imo**
Ti živ-**iš**   Vi živ-**ite**
On živ-**i**   Oni živ-**e**

VERBS ENDING WITH -OVATI

Verbs whose infinitive ends in -ovati change -ova to -uje and then use standard present tense endings:

DORUČKOVATI

Ja doručkujem   Mi doručkujemo
Ti doručkuješ   Vi doručkujete
On/Ona doručkuje   Oni doručkuju

Questions

Question **kakav, kakva, kakvo, etc.** translates as 'what kind, describe it..' and agrees in gender with the noun it precedes:

Kakva je vaša soba? 'How is your room, describe it...'

Kakav je vaš automobil? 'What kind of car have you got?'

Questions also change their endings according to the cases:

Kakvu kafu želite? 'What kind of coffee would you like?'

Na kojem spratu živite? 'On what floor do you live?'

Please note: **Koliko dugo....?** 'How long...?'

Exercises:

1. Insert the appropriate forms of the verb moći in the following sentences:

1. Stiv ..... da ide na posao peške.
2. Oni ..... da čitaju engleske novine.
3. Da li ..... da razumeš sve programe?
4. Kada ..... da se vidimo?
5. Ne ..... da idem u školu.
6. Svako veče ..... da slušate muziku.

Practice locative case

Ovo je hotel. Stiv je u hotelu. Ovo je škola. Stiv je u školi.

(Please, note: sto - na stolu, posao - na poslu, ugao - na uglu)

Complete the sentences using the locative case:

2. Ovo je hotel. Stiv je u hotelu.

1. Ovo je sto. Lampa je na .....
2. Ovo je škola. On je u .....
3. Ovo je kancelarija. Mi smo u .....
4. Ovo je centar. Oni su u .....
5. Ovo je automobil. Stiv je u .....
6. Ovo je Stivova firma. On je u .....

3. Complete the sentences using the words in brackets:

Example: Hotel Moskva je na ..... (ugao). Hotel Moskva je na uglu.

1. Stiv radi u eksport - import ..... (firma).
2. Stiv živi u ..... (Beograd).
3. On sada živi u .....(hotel).
4. Stivova soba je na trećem ..... (sprat).
5. Stivove naočare su na ..... (sto).
6. On je sada na ..... (posao).
7. On je svako veče u ..... (soba).
8. On je svako jutro u .....(škola).

4. Answer the following questions using the locative case:

Example: Gde je hotel Moskva? Hotel Moskva je u centru.

1. Gde je lampa? (komoda)
2. Gde je knjiga? (polica)
3. Gde je Narodno pozorište? (trg)
4. Gde je bioskop Jadran? (centar)
5. Gde je slika? (zid)
6. Gde je zavesa? (prozor)

Translation:

1. *How long have you lived in Belgrade? We have lived here for two weeks.*
2. *What do you have for breakfast? We have omelette and juice for breakfast.*
3. *Can you go to work on foot? Yes, I can, the office is near by.*
4. *Can they understand Serbian programs? No, they cannot.*
5. *Where do you live now? We live in an apartment, in the centre.*
6. *How is/Describe your room? My room is big and comfortable.*

Unit 6

Shopping for food

K U P O V I N A   H R A N E

Pijaca
Prodavnica
Samoposluga

Mlečni proizvodi *dairys*

Mleko *milk*
Sir *cheese* (krem sir, feta, mladi sir)
Kačkavalj *hard cheese*
Jogurt *drinking yogurt*
Pavlaka (kisela, slatka) *cream*
Kiselo mleko *yogurt*
Kajmak
Puter/Maslac *butter*

Mesara
Pekara
Poslastičarnica

Pecivo *pastry*

Kifla *bread roll*
Burek
Pita *pie* (sa sirom, mesom, višnjama)
Hleb (beli, crni) *bread*

Slatkiši *sweets*
Kolači *cakes*
Torte *cream cakes*

Meso	<i>meat</i>	Mesne preradevine	<i>meat products</i>
Svinjetina	<i>pork</i>	Kobasice	<i>sausages</i>
Jagnjetina	<i>lamb</i>	Viršle	<i>hot dogs</i>
Teletina	<i>veal</i>	Šunka	<i>ham</i>
Junetina	<i>young beef</i>	Salama	
Govedina	<i>beef</i>	Slanina	<i>bacon</i>
Piletina	<i>chicken</i>	Pršuta	<i>smoked ham</i>

Razno *miscellaneous*

Ulje	<i>oil</i> (maslinovo, suncokretovo)	Margarin	<i>margarine</i>
Sirće	<i>vinegar</i> (jabukovo, vinsko)	Džem od (kajsije, smokve...)	<i>jam</i>
Brašno	<i>flour</i> (integralno)	Slatko od (šljiva, jagoda...)	<i>fruit preserve</i>
Pirinač	<i>rice</i>	Keks	<i>biscuits</i>
So	<i>salt</i>	Pečurke	<i>mushrooms</i>
Biber	<i>pepper</i>	Riba	<i>fish</i>
Začin	<i>spice</i>	Jaja	<i>eggs</i>

USEFUL PHRASES

Dajte mi, molim vas.....

Kilo, kilogram brašna

Pola kile junetine

200 grama šunke

Pola kile mlevenog mesa

Kilo i po jagnjetine

Dve kile integralnog pirinča

Svako jutro jedno jaje organizmu snagu daje!

Komad hleba - *piece of bread*

Flaša vina - *bottle of wine*

Čaša soka - *glass of juice*

Šolja kafe - *cup of coffee*

Kašika šećera - *spoon of sugar*

Recept za palačinke:

Za palačinke vam treba 250 grama brašna, dva jaja, šolja mleka, malo vode, kašika šećera i malo soli. Za fil vam treba džem, limun, šećer, čokolada ili orasi.

Dijalog:

U prodavnici

- Dobar dan. Izvolite.
- Dajte mi, molim vas, dvesta grama salame, pola kile feta sira i dva jogurta.
- Da li je to sve?
- Ne. Dajte mi dve flaše crnog vina, tri konzerve piva i litar i po negazirane vode.
- Još nešto?
- Molim vas, jedno malo pakovanje putera, kilogram integralnog brašna i pola litre maslinovog ulja.
- Da li je to sve?
- Da, to je sve. Dajte mi, molim vas, i jednu kesu.
- Izvolite. To je 452 dinara.
- Izvolite 1000 dinara.
- Da li imate sitno?
- Nažalost, nemam.
- Nema problema. Vaš kusur je 548 dinara.
- Hvala. Doviđenja.

Na pijaci

- Izvolite. Imamo lepe, slatke jabuke.
- Koliko koštaju jabuke?
- 50 dinara kilo.
- Dajte mi dva kilograma jabuka.
- Još nešto?
- Koliko je kilo pasulja?
- 120 dinara.
- Dajte mi pola kile.
- Da li je to sve?
- Molim vas, vezu mladog luka i jedan kupus.
- Želite još nešto?
- Ništa više. Hvala.
- To je 285 dinara.
- Izvolite.
- Vaš kusur je 215 dinara.
- Hvala. Doviđenja.
- Prijatno.

Želim da kupim....

Idem na pijacu! Želim da kupim sveže voće i povrće. Na pijaci voće i povrće nije skupo. Treba mi dve kile krompira, pola kile luka, jedna zelena salata i kilogram paradajza. Želim da kupim kilo i po jagoda, kilo trešanja i pola kile limuna. Treba mi takođe kilogram mladog sira i pola litre slatke pavlake. Koliko to košta?

Vocabulary:

kupiti - *to buy*

sveže - *fresh*

cena - *price*

Cena za 1 kg

krompir	30 dinara	zelena salata	45 dinara
luk	40 dinara	slatka pavlaka	118 dinara litar
paradajz	65 dinara		
jagode	120 dinara		
trešnje	150 dinara		
limun	80 dinara		
mladi sir	220 dinara		

KEYPHRASES

How to:

Express need or desire to different degrees.

Treba mi. *I need.*

Želim. *I want/wish.*

Request something in a shop.

Dajte mi, molim vas.

Ask how much something cost.

Koliko košta?

Express quantities of different items.

250 grama

Pola kile

Kilogram

kilo i po

Ask if someone needs something else.

Još nešto?

- Reply to question.

To je sve.

Ništa više.

- Deal with payment.

Sitno. (*'small money'*)

Kusur. (*change*)

- Say that something is expensive.

To je skupo!

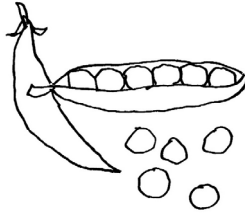
Translate:

The big market is near my house. I go there to buy fresh fruits and vegetables. I need 2 kg of potatoes, 1kg of carrots, a salad and cucumbers. I want to buy 1,5 kg of strawberries, 2 kg of bananas and 1 kg of apples. I need to go to the shop to buy rice, sugar and oil. In the bakery I need to buy brown bread and cakes. I love chocolate cakes!

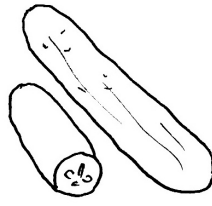
POVRĆE

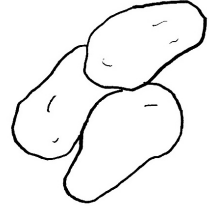
BORANIJA

GRAŠAK

KRASTAVAC

KROMPIR

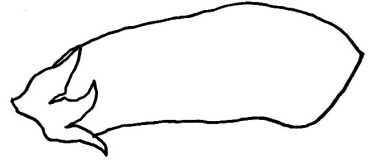
KUPUS

LUK

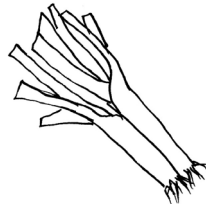
PAPRIKE

PATLIDŽAN

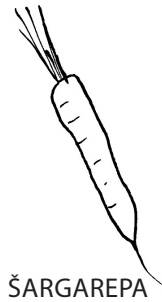
PERŠUN

PRAZILUK

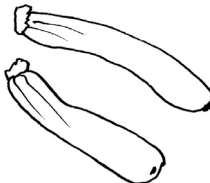
SALATA

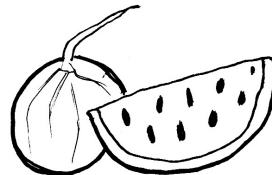
ŠARGAREPA

BUNDEVA

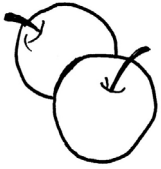

TIKVICE

LUBENICA

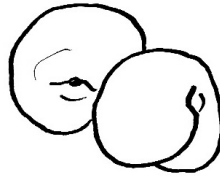
VOĆE

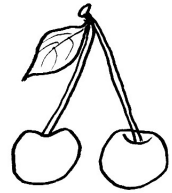
JABUKE

JAGODE

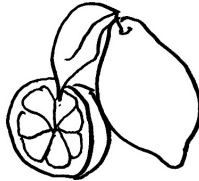
KAJSIJE

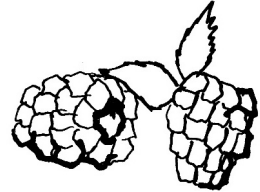
TREŠNJE

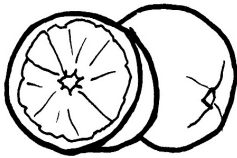
KRUŠKE

LIMUN

MALINE

POMORANDŽE

ŠLJIVE

BRESKVE

GROŽĐE

Unit 7

COME TO MY PLACE!

DOĐITE U GOSTE!

DOĐITE U GOSTE!
DOĐITE KOD NAS (MENE)!

VRLO RADO!

ŽAO MI JE, NE MOGU!

ZAUZETA SAM.

SLOBODNA SAM.

DOĐITE U PETAK...
U 6 SATI...
NA KAFU
NA RUČAK
NA VEČERU

Invitation

Accept an invitation.

Decline politely an invitation.

Say that you are busy....

Or free....

*Arrange day
time and
what are you going for - a coffee
lunch
or dinner.*

Days of the week;

PONEDELJAK

UTORAK

SREDA

ČETVRTAK

PETAK

SUBOTA

NEDELJA

Monday

Tuesday

Wednesday

Thursday

Friday

Saturday

Sunday

VIDIMO SE U SUBOTU U OSAM!

I'll see you on Saturday at eight!

Telling the time

Koliko je sati?

What is the time?

Oko 7 uveče

around 7pm

U koliko sati?

At what time?

U 8 ujutro

at 8am

Od 9 do 6

from 9 to 6

5.15 Pet (sati) i petnaest (minuta)

5.25 Pet i dvadeset pet

5.30 Pola šest

5.45 Petnaest do šest

5.50 Deset do šest

6.00 Šest sati (ujutru, posle podne)

SASTANAK

(Telefonski razgovor)

- Molim vas Veru.
- Vera ovde.
- Zdravo, ovde Zora. Kako si?
- Dobro sam. Hvala. A ti?
- Nije loše. Možemo li da se vidimo sutra?
- Sutra je petak. Nažalost, ne mogu. Idem kod doktora.
- A u subotu?
- Nisam u Beogradu u subotu i nedelju. Idem na put.
- Ja ne mogu u ponedeljak. Pre podne radim, a posle podne imam goste.

- Ja sam slobodna u utorak posle dva. Možemo li da se vidimo u utorak?
- Utorkom i četvrtkom idem u školu. Učim engleski.
- Onda u sredu. Ja sam zauzeta do četiri, ali sam posle slobodna.
- U redu. Vidimo se u sredu.
- Gde možemo da idemo? Na piće, ili na večeru...?
- Idemo na večeru u restoran 'Iguana'!
- Može!
- Vidimo se ispred 'Iguane' u pola osam.
- Važi. Vidimo se.

Šta Stiv planira?

U ponedeljak imam dva sastanka, jedan u 11 pre podne, a drugi u 3.30 posle podne.

U utorak idem u restoran 'Madera'. Ručak je u 1.30.

U sredu idem kod doktora u 8.15 ujutro. Posle podne imam čas srpskog od 4 - 5.30.

U četvrtak imam sastanak u kancelariji u 8.45 ujutro.

U petak uveče idem u bioskop. Treba da sam ispred bioskopa u 7.20.

U subotu idem na ručak kod Jovana. Ručak je oko 2.

U nedelju idem na tenis. Moj termin je od 3 do 5 posle podne.

Fill in Steve's diary:

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak	subota	nedelja
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							

Vocabulary:

ujutro - *in the morning*

pre podne - *morning*

podne - *noon*

posle podne - *afternoon*

uveče - *in the evening*

juče - *yesterday*

danas - *today*

sutra - *tomorrow*

slobodan - *free*

zauzet(a) - *busy*

sastanak - *meeting*

telefonski razgovor - *telephone
conversation*

nažalost - *unfortunately*

onda - *than*

čas - *class, hour*

Phrases:

Molim vas....

Request to talk to someone on the phone.

Možemo li da se vidimo?

Can we see each other on....?

Ja (ne)mogu.

I can(not).

Utorkom, petkom

On Tuesdays, Fridays

Važi.

Ok. Fine.

Može.

Possible. Ok.

Vidimo se.

See you.

Role - play

- *Request Vera on the phone.*
- *Vera ovde.*
- *Can we see each other on Tuesday, at 11 in the morning?*
- *Nažalost, ne mogu. Radim pre podne.*
- *Are you free on Wednesday evening?*
- *Nisam slobodna u sredu, imam čas od 5.30-7 uveče.*
- *We can see each other on Thursday evening.*
- *Važi. U četvrtak uveče. U koliko sati?*
- *Around 8. We can go for dinner.*
- *Može. U koji restoran?*
- *Let's go to 'Vuk'!*
- *U redu. Vidimo se ispred restorana.*
- *See you!*

Unit 8

In the restaurant

U R E S T O R A N U

CC-SA FRESHCRUST, WIKIMEDIA COMMONS

DORUČAK
RUČAK
VEČERA

breakfast
lunch
dinner

Doručkovati
Ručati
Večerati

to have breakfast
to have lunch
to have dinner

JELOVNIK *menu*

PREDJELA

starters

Hladna

cold

SIR
PRŠUTA
MASLINE

cheese
smoked ham
olives

Topla

hot

PREBRANAC
DOMAĆA SUPA
TELEĆA ČORBA

Serbian baked beans
home made soup
veal soup

SALATE

MEŠANA
ZELENA SALATA
LJUTE PAPRIKE
SRPSKA SALATA
ŠOPSKA SALATA
SVEŽ KUPUS
KISELI KUPUS

salads

mixed
lettuce
hot peppers

fresh cabbage
sauerkraut

POSLASTICE

PALAČINKE SA ORASIMA
SLADOLED
VOĆNA SALATA
BAKLAVA

sweets

pancakes with walnuts
ice cream
fruit salad

GLAVNA JELA

main courses

KARAĐORĐEVA ŠNICLA
BEČKA ŠNICLA
TELEĆI MEDALJONI SA PEČURKAMA
JAGNJEĆE PEČENJE
BIFTEK

stuffed escalope
veal escalope
veal medallions with mushrooms
lamb roast
fillet steak

JELA SA ROŠTILJA *grill*

ĆEVAPČIĆI	
PLJESKAVICA	<i>burger</i>
VEŠALICA	<i>pork escalope</i>
PILEĆE BELO MESO	<i>chicken breasts</i>
DOMAĆE KOBASICE	<i>home made sausage</i>
RAŽNJIĆI	<i>skewers</i>

MORSKA RIBA	<i>sea fish</i>
REČNA RIBA	<i>river fish</i>
PASTRMKA	<i>trout</i>

PRILOG	<i>side dishes</i>
GRILOVANO POVRĆE	<i>grilled vegetables</i>
POMFRIT	<i>french fries</i>
PEKARSKI KROMPIR	<i>sauted potatoes</i>

DNEVNI JELOVNIK *daily menu*

PUNJENE PAPRIKE	<i>stuffed peppers</i>
SARMA	
MUSAKA	<i>mousaka</i>
GULAŠ I PIRE KROMPIR	<i>pork stew with mashed potatoes</i>

Dijalog u restoranu

- Izvinite, imate li jelovnik?
- Imamo. Izvolite, gospodine.
- Šta nam preporučujete za večeru?
- Jela s roštilja su vrlo dobra, a riba je sveža. Preporučujem vam pastrmku na žaru.
- Dobro, dajte nam dve porcije ribe, jednu porciju ćevapčića i jednu Karađorđevu šniclu. Koji je prilog uz ova jela?
- Prilog uz ribu je kuvani krompir i mešano povrće a uz ćevapčiče i Karađorđevu, prilog je pomfrit. Želite li neku salatu?
- Dajte nam, molim vas, jednu zelenu salatu, jednu šopsku i dve srpske salate.
- Šta želite da pijete?
- Flašu crnog vina i flašu kisele vode, molim vas.

Kasnije

- Da li je sve u redu?
- Da, sve je vrlo dobro!
- Želite li nešto za desert?
- Da, četiri turske kafe, dva sladoleda i palačinke sa orasima.
- Da li je to sve?

- To je sve.

Još kasnije

- Izvinite, možemo li da platimo?
- Naravno. Da li želite još nešto?

Molim vas, čašu vode i račun.

KEYPHRASES

How to:

Ask for a recommendation.

Suggest something.

Ask for the menu.

Order a meal.

Ask what is the side dish

Ask if everything is all right.

Say that everything is fine.

Ask to pay for a meal.

Request a glass of water.

Šta nam preporučujete?

Preporučujem vam....

Imate li jelovnik?

Dajte nam porciju....

Koji je prilog?

Da li je sve u redu?

Da, sve je vrlo dobro!

Možemo li da platimo?

Molim vas, čašu vode.

Steve goes to the restaurant

S T I V I D E U R E S T O R A N

Stiv Bond želi da ide u restoran s prijateljima. Treba da rezerviše sto za večeras.

- Restoran 'Madera', izvolite.
- Mogu li da rezervišem sto za večeras?
- Naravno. U koliko sati?
- U osam.
- Za koliko osoba?
- Sto za četvoro, molim vas.
- Na koje ime je rezervacija?
- Moje ime je Bond.
- U redu, gospodine Bond. Imate rezervisan sto za četiri osobe, za večeras, u osam.

- Hvala vam. Doviđenja.
Sto je rezervisan
Sto za dvoje, troje, četvoro
petoro, šestoro...

Vocabulary:

rezervisati sto - to book the table
večeras - tonight
osoba - person
ime - name

REZERVISATI

Ja rezervišem
Ti rezervišeš
On rezerviše

Mi rezervišemo
Vi rezervišete
Oni rezervišu

Role-play:

- Resoran 'Vuk', izvolite.
- *I would like to book a table for two, for tonight.*
- Za koje vreme?
- *At 7.30.*
- Nažalost, nemamo slobodan sto do 8.30.
- *All right, then for 8.30.*
- Na koje ime je rezervacija?
- *The name is .....*
- U redu je, imate rezervaciju za 8.30.
- *Thank you.*

MINI REVISION

READING COMPREHENSION

Na aerodromu

- Dobar dan. Da li ste vi gospodin Bond?
- Da, ja sam Stiv Bond.
- Ja sam Svetlana Jovanović.
- Drago mi je.
- Da vas upoznam. Ovo je moj muž Zoran Jovanović.
- Drago mi je.

- Gospodine Bond, da li govorite srpski?
- Razumem mnogo, a govorim malo. Učim srpski.
- Vi dobro govorite srpski!
- Hvala. Da li vi govorite engleski?
- Govorim vrlo malo ali razumem mnogo.

U kafeu

– Šta želite da popijete?	račun
– Ja bih kafu i negaziranu vodu.	Kafa 110 din.
– Kakvu kafu želite?	Voda 85 din.
– Molim vas kafu bez šećera, s mlekom.	Sendvič 239 din.
– Želite još nešto?	-----
– Imate li sendviče?	Total 434 din.
– Imamo sendviče sa sirom i šunkom.	
– Molim vas, jedan sendvič sa šunkom, bez majoneza.	

Na ulici

- Izvinite, kako da dođem do Trga Republike?
- Idite, pravo gore. To je pet minuta peške.
- Da li je Narodno pozorište na trgu?
- Da, pozorište je desno. To je velika, stara zgrada na uglu.
- Gde je Knez-Mihailova ulica?
- Nije daleko. Kada ste na trgu, idite pravo i prva ulica desno.

U prodavnici

- Izvolite.
- Dajte mi, molim vas kilo šećera i kilo brašna.
- Još nešto?
- Molim vas, dve flaše crnog vina, pakovanje putera i četiri mala jogurta.
- Da li je to sve?
- Treba mi šest jaja, flaša ulja i 250 grama sira. Imate li sveže voće i povrće?
- Nemamo. To možete da kupite na pijaci.
- Hvala, doviđenja.

Na pijaci

- Dajte mi pola kile jabuka, kilo grožđa, i kilo i po pomorandži.
- Izvolite. Još nešto?
- Dajte mi, molim vas jedan kupus i dve kile krompira.
- Da li je to sve?
- Ne, treba mi luk i ljute paprike. Koliko koštaju paprike?
- Paprike su 50 dinara.
- Dajte mi dve kile.
- To košta 360 dinara.
- Nemam sitno, izvolite 1000 dinara.
- Vaš kusur je 640 dinara.
- Hvala, doviđenja.

U restoranu

- Molim vas, imate li jelovnik?
- Izvolite. Šta želite za piće.
- Dajte nam flašu belog vina i gaziranu vodu.
- Nešto za predjelo?
- Za predjelo želimo pečurke na žaru i prebranac.
- Preporučujem vam roštilj. To je specijalitet kuće.
- Dajte nam jednu pljeskavicu i jednu Karadorđevu šniclu.
- Želite neku salatu?
- Da, jednu paradajz salatu i pečene paprike.
- Da li je to sve?
- Da, to je sve.
- Da li je sve u redu?
- Da, sve je vrlo dobro!

Sastanak

- Molim vas Stiva.
- Stiv ovde. Zdravo, Jovane.
- Da li možemo da se vidimo sutra uveče?
- Žao mi je ali sutra idem na put.
- Da li si u ponedeljak u Beogradu?
- Da. Možemo da se vidimo posle podne.
- Ja ne mogu posle podne, idem kod doktora.
- Da li si slobodan u utorak uveče?
- Nažalost, nisam slobodan. Imam čas od 5 - 6.30.
- Ja ne mogu u sredu, imam goste iz Engleske.
- Onda u četvrtak. Možemo da idemo na ručak.
- Dobra ideja! Vidimo se u četvrtak u 12.30. Gde želiš da idemo?
- Idemo u restoran 'Opera'.
- Važi. Vidimo se ispred restorana.

Unit 9

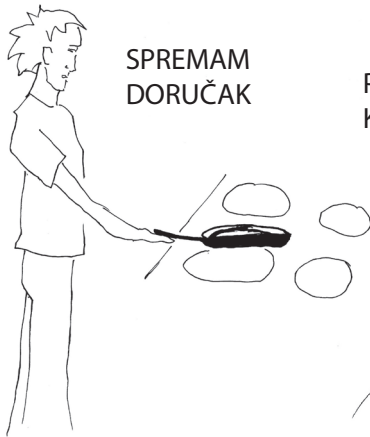
DAILY ROUTINE

TIPIČAN DAN

USTAJEM RANO
(UJUTRO)

TUŠIRAM SE
OBLAČIM SE

SPREMAM
DORUČAK

PIJEM
KAFU

JEDEM
JAJA

RADIM U KANCELARIJI
(PRE PODNE)

UČIM
SRPSKI
JEZIK

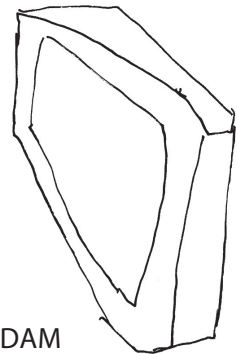
RUČAM SUPU I SALATU
(PODNE)

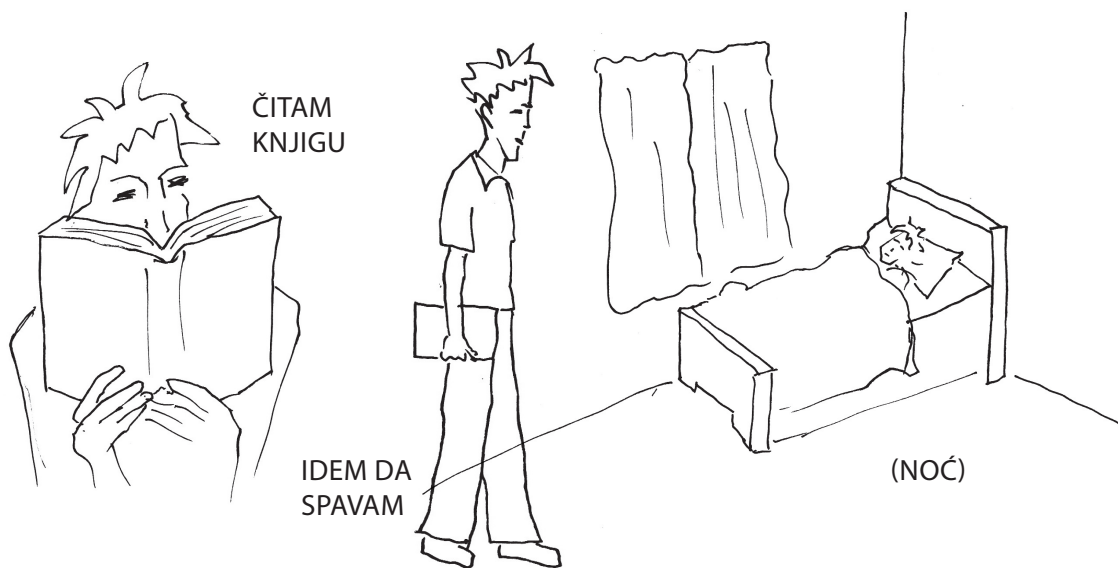

SLUŠAM MUZIKU
(POSLE PODNE)

GLEDAM
TELEVIZIJU
(UVEČE)

Tipičan dan Stiva Bonda

Stiv ustaje rano, oko šest sati, tušira se, oblači se i onda sprema doručak. On obično doručkuje jaja, hleb i puter ili jogurt. Stiv pije šolju kafe bez šećera i bez mleka. Nekada pije dve šolje kafe i čita novine.

Stiv ide na posao oko pola osam. On radi od osam ujutro do pet posle podne. Obično, Stiv ima mnogo posla. On telefonira, čita dokumenta, ima sastanke. On ima pauzu za ručak u pola jedan. Na pauzi je od pola jedan do pola dva. Često ruča u restoranu blizu firme. To je prijatan, mali restoran gde Stiv jede domaću supu, špagete ili sendvič. Obično pije čašu kisele vode ili čašu soka. Nekada, Stiv ide u prodavnicu da kupi sendvič. Onda jede sendvič u kancelariji.

Posle posla Stiv ide kući. Kod kuće radi na kompjuteru ili uči srpski jezik. Nekada ide u park ili u kupovinu. Uveče sprema večeru ili ide na večeru u restoran. Posle večere Stiv se odmara, čita knjigu, sluša muziku. Ide da spava kasno, oko jedanaest sati.

Vocabulary:

ustajati - *to get up*

tuširati se - *to have shower*

oblačiti se - *to get dressed*

spremati - *to prepare*

piti - *to drink*

jesti - *to eat*

odmarati se - *to rest, relax*

spavati - *to sleep*

pauza - *break*

Please note the exception:

Ja sam kod kuće. *I am at home.*

Ja idem kući. *I am going home.*

When talking about the time, you can use:

RANO *early*

KASNO *late*

ČESTO *often*

OBIČNO *usually*

NEKAD *sometimes*

NIKAD *never*

PRE *before*

POSLE *after*

OD *from*

DO *until*

U koliko sati?

1. U koliko sati Stiv Bond ustaje?
2. U koliko sati doručkuje?
3. Kada ide na posao?
4. Koje je radno vreme Stiva Bonda?
5. U koliko sati je pauza za ručak?
6. U koliko sati Stiv Bond večera?
7. U koliko sati ide da spava?

A vi?

1. U koliko sati ustajete?
2. U koliko sati idete na posao?
3. U koliko sati ručate?
4. Kada se odmarate?
5. U koliko sati večerate?
6. Kad idete da spavate?

Šta radi Stiv Bond?

On ustaje rano ujutru, oko šest sati.

On svaki dan uči srpski jezik.

On često ruča u restoranu.

On nekad ide na večeru u restoran.

On nikad ne ide na pijacu.

On se odmara posle posla.

On ide da spava kasno, oko ponoći.

On svako jutro čita novine.

On obično doručkuje jaja i kafu.

On nekada ide u park.

On mnogo radi pre podne.

On radi od osam do šest.

A vi?

Use the words above to make sentences about your daily routine:

Šta radite RANO, KASNO, SVAKI DAN, ČESTO, OBIČNO, NEKAD, NIKAD, PRE PODNE, POSLE POSLA, OD PET DO DESET.....?

Grammar

Verb **Jesti** to eat

Ja jedem   Mi jedemo
Ti jedeš   Vi jedete
On/Ona jede   Oni/One jedu

Verb **Piti** to drink

Ja pijem   Mi pijemo
Ti piješ   Vi pijete
On/Ona pije   Oni/One piju

Reflexive verbs are formed in Serbian by adding **se** and denote the action that the subject is performing on itself: **oblačim se** 'I dress myself'.

They are also used to translate the passive: **On se zove Jovan.** 'He is called (calls himself) Jovan.'

Some Serbian reflexive verbs e.g. **odmarati se** 'to rest' do not have an obvious reflexive or passive meaning.

GENITIVE CASE

ENDINGS OF THE GENITIVE SINGULAR

To masculine nouns ending in consonant, add **-a**: **park - parka**

Please note that masculine nouns ending in **-o** due to phonetic rules end in **-la**: **posao - posla, sto-stola**

Neuter nouns ending in **-o** or **-e**, replace this endings by **-a**: **mleko - mleka more - mora**

Feminine nouns ending in **-a**, replace by **-e**: **stolica - stolice**

USES OF THE GENITIVE CASE

1. To translate 'of': **čaša mleka** 'a glass of milk'
2. To translate '-s': **kancelarija direktora** 'a director's office'
3. The genitive singular is used after the numerals **dva, dve; tri** and **četiri**:
Dva dana, dve žene, tri piva, četiri soka. The Serbian language uses genitive plural for more than five 'of something'.
4. The genitive is used with words denoting quantity, **malo, mnogo, koliko**, etc:
malo hleba, mnogo posla, koliko šećera.
5. It is used after certain prepositions: **posle, pre, bez, od, do, iz, blizu, kod**:
Posle posla, pre ručka, bez mleka, od kuće, do škole, iz Engleske, blizu centra, kod doktora;

And also after the prepositions **iza, ispred, iznad, ispod, pored, preko, preko puta, oko**:

Iza kuće, ispred restorana, iznad stola, ispod knjige, pored kreveta, preko puta zgrade, oko grada;

Exercises:

1. Put the words in brackets into the genitive case:

1. Svako jutro pijem dve šolje ..... (kafa).
2. Kancelarija ..... (direktor) je na kraju hodnika.
3. Volim da pijem sok od ..... (jabuka).
4. Posle .....(posao) idem u kupovinu.
5. Pre ..... (večera) slušam radio.
6. Obično pijem kafu bez ..... (šećer).
7. Koliko ..... (mleko) želite?
8. Ja sam iz ..... (Beograd).

2. Complete the sentences using the appropriate prepositions:

1. Ja volim čaj ..... šećera.
2. Knez Mihailova ulica je ..... Trga Republike.
3. Na poslu sam ..... sedam ujutro ..... četiri posle podne.
4. Obično gledam televizor ..... večere.
5. Često idemo u park ..... ručka.
6. Ana je ..... Londona.

3. Insert the missing words:

Svetlana živi ..... Trga Republike. Ona ..... vrlo rano, oko 6 ujutro. Nikada ne ..... doručak, samo pije šolju ..... bez ..... Na posao ide ..... U pekari kupi dva ..... i kiflu.

Ona ima mnogo ..... u kancelariji. .... ima dva ili tri ..... . Nekada .....kuće u restoranu ali ..... samo ..... sendvič na poslu i ..... šolju .....

Svetlana je na poslu ..... 6 sati i onda ide .....

..... ona se odmara, ... muziku i gleda televiziju. Ide da ..... rano, oko 10 sati.

4. Translation

1. *Every morning I get up, have a shower, and get dressed.*
2. *We like to drink black tea without sugar or milk.*
3. *Every evening we are at home, relaxing and watching TV.*
4. *She often has two or three meetings in the morning.*
5. *I work on my computer before dinner.*
6. *They have lunch from 1.30 until 2.30 in the restaurant next to the school.*

Unit 10

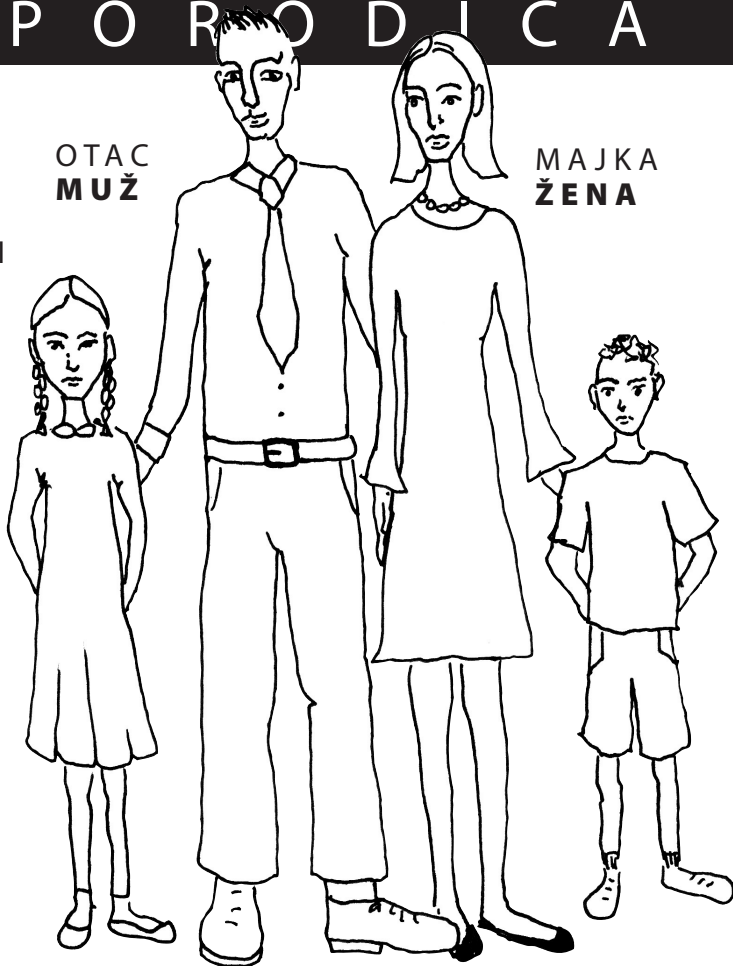
FAMILY

P O R O D I C A

OTAC
MUŽ

MAJKA
ŽENA

RODITELJI
DECA

ĆERKA
SESTRA

SIN
BRAT

Pitanja:

1. Kako se zovete?
2. Odakle ste?
3. Gde živite?
4. Da li radite?/Gde radite?
5. Da li ste udati?
oženjeni?
6. Imate li decu?
7. Koliko godina ima vaš sin?
vaša ćerka?
8. Šta volite da radite?

- What's your name?*
Where are you from?
Where do you live?
Where do you work?
Are you married?
Do you have children?
How old is your son?
your daughter?
What do you like to do?

Odgovori:

- Zovem se.....
 Ja sam iz .....
 Živim u
 Radim u ..../Ne radim.
 Udata sam./Nisam udata.
 Oženjen sam./Nisam oženjen.
 Imam dvoje, troje dece.
 Imam sina i ćerku.
 On ima ?? godina.
 Ona ima ?? godina.
 Volim da čitam/putujem/šetam...

Porodica Jovanović

Porodica Jovanović je iz Beograda. Oni žive u kući, na Senjaku. Kuća ima dva sprata i lepu, veliku baštu.

Otac se zove Jovan Jovanović. On je pravnik i radi u advokatskoj kancelariji. Jovan mnogo radi. Kada je slobodan, on voli da radi u bašti ili da gleda televiziju.

Majka se zove Milena Jovanović. Ona je po profesiji bibliotekar, ali sada ne radi. Ona ima mnogo posla u kući. Milena voli da kuva, ali ne svaki dan. Ona takođe voli da čita knjige i da šeta.

Milena i Jovan vole da putuju. Oni često idu na put za vikend.

Milena i Jovan imaju sina i ćerku. Sin se zove Milan i ima 20 godina. Milan studira medicinu. On je vrlo zauzet, ali kada je slobodan voli da igra fudbal i tenis.

Ćerka se zove Svetlana. Ona je udata i ima 27 godina. Svetlana živi sa mužem i bebom u stanu, u centru grada. Beba se zove Anka i ima 6 meseci. Svetlana radi u turističkoj agenciji. Njen muž radi u školi. Kada su slobodni, oni vole da idu u restorane, na koncert ili u pozorište.

Vocabulary:

sprat - *floor*

pravnik - *lawyer*

kuvati - *to cook*

putovati - *to travel*

igrati - *to play*

bašta - *garden*

po profesiji - *by profession*

šetati - *to walk*

bibliotekar - *librarian*

Questions:

1. Odakle je porodica Jovanović?
2. Gde oni žive?
3. Šta radi Jovan?
4. Šta Milena voli da radi?
5. Šta Milena i Jovan vole da rade kada su slobodni?
6. Koliko godina ima Milan i šta radi?
7. Koliko godina ima Svetlana i gde radi?
8. Da li je Svetlana udata i da li ima decu?
9. Gde radi Svetlanin muž?
10. Šta oni vole da rade kada su slobodni?

A vi?

1. Odakle ste?
2. Gde sada živite?
3. Da li radite?
4. Da li ste udati/oženjeni?
5. Imate li decu?
6. Koliko oni imaju godina?
7. Kako se zovu, šta rade?
8. Šta vi volite da radite?

PLURAL OF THE NOUNS:

masculine	feminine	neuter
- i	- e	- a
automobil	škola	pivo
automobili	škole	piva
student	žena	more
studenti	žene	mora

MONOSYLLABIC MASCULINE NOUNS HAVE - OVI INSERTED BEFORE THE ENDING - I :

sok	sokovi
most	mostovi
grad	gradovi
sin	sinovi

THE ENDINGS OF THE ADJECTIVES AND POS- SESSIVES AGREE WITH THE NOUN ENDINGS:

masculine	feminine	neuter
dobri automobili	dobre škole	dobra piva
sveži sokovi	interesantne knjige	velika mora
moji sinovi	vaše kafe	moja deca

step 1

1. Fill in the gaps with appropriate words:

Beograd je veliki, stari ..... U centru grada su stare ..... Na Trgu Republike je Narodno ..... i Narodni ..... Knez Mihailova ulica je ..... U ulici su stare zgrade i nove ..... Park Kalemegdan nije ..... Kalemegdan je na ..... Knez Mihailove ulice.

Narodno pozorište je na ..... Vasi i Francuske ulice. Preko puta je ..... Knezu Mihailu. Na trgu je ..... 'Jadran'. Ako idete ....., onde je hotel 'Moskva'. To je ....., stara zgrada.

Preko puta pozorišta je autobuska .....

2. Choose the correct translation:

1. Spomenik je <u>ispred</u> muzeja.	a) behind
2. Ogledalo je <u>iznad</u> stola.	b) in front of
3. Televizor je <u>preko puta</u> kreveta.	c) under
4. Muzej je <u>iza</u> spomenika.	d) above
5. Knjiga je <u>ispod</u> novina.	e) opposite
6. Komoda je <u>pored</u> kreveta.	f) between
7. Sto je <u>između</u> stolice i komode.	g) next to

3. Make appropriate questions for the following statements:

1. Stiv Bond živi u Beogradu.
2. On ide na posao peške.
3. Tanja je sekretarica Stiva Bonda.
4. Stiv Bond radi u eksport-import firmi.
5. Stivova kancelarija je velika i svetla.
6. Stiv živi u Beogradu nekoliko meseci.
7. On uči srpski jezik zato što živi u Beogradu.
8. On ne govori srpski.
9. On govori engleski jezik.
10. On uči srpski svako jutro, od 9 do 11.

4. Answer the following questions in the negative form:

1. Da li je Stiv Bond Amerikanac?
2. Da li su oni studenti engleskog jezika?
3. Da li smo mi sada u Londonu?
4. Da li si ti advokat?
5. Da li sam ja Stivov prijatelj?
6. Da li ste vi u restoranu?

5. Make the following nouns plural:

Pasoš, karta, trg, pošta, stadion, prodavnica, most, zgrada, mesto, crkva, pijaca, grad.

6. Practice numbers. Say how much each of the following items costs.

Do you know what they are? Divide them into categories given in the list below.

ČAJ	65 DIN
TELETINA.....	580 DIN
SOK OD JABUKE.....	78 DIN
KUPUS.....	15 DIN
KROMPIR.....	40 DIN
TOČENO PIVO.....	180 DIN
PLJESKAVICA.....	150 DIN
KOLAČ OD JAGODE.....	263 DIN
LUBENICA.....	86 DIN
PILETINA.....	432 DIN
VOĆNI JOGURT.....	58 DIN
PALAČINKE SA DŽEMOM.....	140 DIN
KARAĐORĐEVA ŠNICLA.....	420 DIN
GRAŠAK.....	80 DIN
SLADOLED.....	156 DIN
PASTRMKA.....	689 DIN
LOZOVA RAKIJA.....	97 DIN
RIBLJA ČORBA.....	68 DIN
KAJMAK.....	380 DIN

VOĆE
POVRĆE
MESO
PIĆE
JELO
MLEČNI PROIZVOD
SLATKIŠI

7. Fill in the gaps with appropriate form of the verb:

1. Ja ..... na posao peške.
2. On ne ..... kafu sa šećerom
3. Mi ..... u engleskoj firmi.
4. Ti ..... srpski jezik u školi.
5. Ona sada ..... u Beogradu.
6. Stiv i Jovan ..... televizor.
7. Milica ..... muziku svako veče.
8. Šta ..... za piće?
9. Ja svako jutro ..... novine.
10. Ti ..... srpski jezik.

8. Choose the correct translation:

1. On se odmara <u>posle</u> posla.	a) Before
2. Stiv svako jutro ustaje <u>rano</u> .	b) After
3. On <u>nikad</u> ne ide na pijacu.	c) Sometimes
4. On mnogo radi <u>pre</u> podne.	d) Often
5. Ja <u>često</u> idem u bioskop.	e) Usually
6. Mi <u>nekada</u> večeramo u restoranu.	f) Never
7. Milica <u>obično</u> ide u crkvu svake nedelje.	g) Early

9. Put the words in brackets into appropriate case:

Ja živim u ..... (Beograd), u centru .....(grad). Živim u visokoj ..... (zgrada) na .....(ugao) Vasine i Dobračine ulice. Moj stan je na trećem ..... (sprat). Imam dve spavaće ..... (soba) i dnevnu sobu. U dnevnoj ..... (soba) su televizor, sofa i dve ..... (fotelja). Televizor je na malom ..... (sto) pored velike police. Na ..... (polica) su knjige.

Posle ..... (posao) sedim na .....(sofa) i čitam. Pijem šolju ..... (kafa) bez .....(šećer) i ..... (mleko). Nekada slušam muziku i pijem čašu crnog ..... (vino). Obično spremam večeru kod kuće, ali nekada ručam u ..... (restoran). Posle ..... (večera) se odmaram i gledam televizor.

10. Tell the times listed on the left. Match them with activities listed on the right.

1. 4:30 am	a) gledam TV
2. 6.45 am	b) večeram
3. 7: 15 am	c) idem da spavam
4. 7: 30 am	d) spremam večeru
5. from 8:00 am until 4:00 pm	e) spavam
6. 12:30 pm	f) radim u kancelariji
7. from 5:00 pm until 6:30 pm	g) ustajem
8. 7:20 pm	h) idem na posao
9. 8:00 pm	i) doručkujem
10. from 8:45 pm until 11:00 pm	j) idem na pauzu za ručak
11. 11:30 pm	k) učim srpski jezik

11. Translate the following phrases into Serbian:

1. My name is .....
2. Nice to meet you.
3. I don't speak Serbian, but I understand a lot.
4. Do you speak English?
5. Lets go for a drink.
6. Is the restaurant near by?
7. Can we walk there?
8. Do you have any sandwiches?
9. Please, a coffee without milk.
10. Is that all? Something else?
11. All is fine. Nothing else, thank you.
12. The bill, please, and a glass of water.

12. Answer the following questions:

1. Odakle ste?	6. Da li imate brata/sestru?
2. Kako se zovete?	7. Koliko imate godina?
3. Gde živite?	8. Da li imate decu?
4. Da li radite?	9. Šta volite da radite?
5. Da li ste oženjeni/udati?	10. Kakva je vaša kuća/stan?

Unit 11

PEOPLE

LJUDI... KO SU? GDE ŽIVE? ŠTA RADE?

CC BY-SA, WIKIMEDIA COMMONS

Zovem se Milan Jovanović. Moj otac je Jovan Jovanović, a moja majka se zove Milena. Živimo u Beogradu. Ja imam 21 godinu i studiram medicinu. Kada sam slobodan volim da igram košarku na sportskom terenu blizu naše kuće. Volim sport i često gledam tenis i fudbal na televiziji. Takođe volim da idem u bioskop ili na koncerte.

Čiji sin je Milan?

Šta radi Milan?

Šta on voli da radi?

Zovem se Svetlana Pavlović. Milan je moj brat, a Jovan i Milena su moji roditelji. Imam 27 godina, udata sam i radim u turističkoj agenciji. Moj muž se zove Zoran i imamo bebu koja ima šest meseci. Naša devojčica se zove Anka. Živimo u stanu, u centru grada. Takođe imamo i psa. Njegovo ime je Astor.

Ja volim da idem u kupovinu i da vozim bicikl na Adi Ciganliji. Zoran voli da šeta Astora i da gleda sportske programe. Takođe volimo da izlazimo u restorane i kafiće. Beba Anka je mala i ona samo voli da jede i spava.

Čija ćerka je Svetlana?

Kako se zove njen muž?

Kako se zove njihova beba?

Ko je Astor?

Ja sam Jovan Jovanović. Imam 56 godina i radim kao pravnik. Moja porodica i ja živimo u Beogradu, na Senjaku. Volim da putujem i da čitam istorijske knjige. Moja supruga Milena voli da ide u pozorište, pa često idemo zajedno.

Čiji otac je Jovan Jovanović?

Kako se zove njegova žena?

Šta je njegov hobi?

Moje ime je Stiv Bond. Sada živim i radim u Srbiji. Po profesiji sam ekonomista. Moj dobar prijatelj je Jovan Jovanović. On je iz Beograda. Često idem kod Jovana i njegove porodice. Sedimo u bašti, pijemo vino i razgovaramo. Obično slušamo dobru muziku. Takođe, volim da izlazim u restorane i da gledam filmove.

Čiji prijatelj je Stiv?

Šta Stiv voli da radi?

Zovem se Tanja Radović i radim kao sekretarica Stiva Bonda. Ja sam iz Kragujevca. I moja porodica tamo živi. Ovde, u Beogradu živim sama u stanu. Imam mačku koja se zove Milka. Kada sam slobodna, volim da šetam pored reke.

Čija sekretarica je Tanja?

Ko je Milka?

Šta Tanja radi kad je slobodna?

POSSESSIVE PRONOUNS:

Ja	moj, moja, moje moji, moje, moja	my	Mi	naš, naša, naše naši, naše, naša	our
Ti	tvoj, tvoja, tvoje tvoji, tvoje, tvoja	your	Vi	vaš, vaša, vaše vaši, vaše, vaša	your
On (Ono)	njegov, njegova, njegovo njegovi, njegove, njegova	his (its)	Oni	njihov, njihova, njihovo njihovi, njihove, njihova	their
Ona	njen, njena, njeno njeni, njene, njena	her			

Examples:

moj sin, moja ćerka, moji roditelji, tvoj otac, tvoje ćerke, njegova žena, njegov otac
njeno dete, njena deca, njen muž naša deca, naš sin, vaša majka, vaš brat, njihova se-
stra, njihovi roditelji

Vocabulary:

košarka - *basketball*

pas - *dog*

raditi kao - *to work as*

suprug - *husband*

supruga - *wife*

ime - *name*

voziti - *to drive*

voziti bicikl - *to ride a bike*

devojčica - *girl*

zajedno - *together*

mačka - *cat*

razgovarati - *to talk, communicate*

izlaziti - *to go out*

prijatelj - *friend*

sedeti - *to sit*

POSSESSIVE ADJECTIVES:

Possessive adjectives are formed by adding endings **ov, ova, ovo** (sg.) **ovi, ove, ova** (pl.) on masculine and neuter nouns.

Feminine nouns form the possessive adjectives by adding endings **in, ina, ino** (sg.) **ini, ine, ina** (pl.).

Examples:

Jovanov automobil, Jovanova ćerka, Jovanovo pivo
Jovanovi prijatelji, Jovanove sestre, Jovanova deca

Milenin sin, Milenina kuća, Milenino dete
Milenini sinovi, Milenine ćerke, Milenina vina

Question **čiji, čija, čije**, etc, means *whose* and agrees in gender and number with the noun it refers to.

Examples:

Čiji sin je Milan? On je Jovanov sin.
Čija sestra je Svetlana? Ona je Milanova sestra.
Čije je ovo pivo? To je Milenino pivo.
Čiji su oni prijatelji? Oni su njihovi prijatelji.

Please note:

OVDE = TU

ONDE = TAMO

THE ACCUSATIVE CASE SINGULAR:

In a Serbian sentence the direct object of the verb goes into the accusative case. Neuter nouns and inanimate masculine nouns do not change, while feminine nouns replace **-a** with **-u**.

For example:

Ja volim sok.

Ja volim pivo.

Ja volim kafu.

Gledam film.

Pijem mleko.

Čitam knjigu.

The accusative of masculine *animate* nouns has the same endings as the genitive:

Jovan ima sina Milana.

Zoran voli psa Astora.

THE ACCUSATIVE CASE AFTER PREPOSITIONS:

The accusative case, when suggesting motion, is used after prepositions **kroz** *through*, **na** *to, on to* and **u** *to, into*.

For example:

Idem kroz grad.   *I go through the town.*

Idem na more.   *I go to the seaside.*   Idem u more.   *I go into the sea.*

Idem u školu.   *I go to the school.*

Note the difference in use between **u** followed by the accusative, and **u** followed by the locative case

Example:

1. On je u restoranu.   *He is in the restaurant.*

2. Idem u restoran.   *I go to the restaurant.*

In the first example **u** is translated *in* or *inside* and indicates location and in the second it is translated as *to* or *into* and indicates motion. Similarly, the preposition **na** is used with either the locative or the accusative case, depending on whether you want to convey the idea of location or motion.

Examples:

Loc.

On je na poslu.

Oni su na pijaci.

Živim u Beogradu.

Ručam u restoranu.

Ja sam na moru.

Acc.

On ide na posao.

Oni idu na pijacu.

Putujem u Beograd.

Izlazim u restoran.

Idem na more.

Exercises:

1. Practice possessives. Say that the following items belong to Zoran or Anka.

Example: stolica - Ovo je Zoranova stolica. Ovo je Ankina stolica.

Stan, automobil, krevet, knjiga, prijatelji, pivo, deca, sestre, bicikl, fotelja, telefoni

2. Replace the words in brackets with the appropriate possessive pronoun:

1. Ovo su .....(my) otac i ..... (my) majka.
2. Tanja je .....(his) sekretarica.
3. Milan i Svetlana su ..... (their) deca.
4. Jovan i Milena su ..... (their) roditelji.
5. Molim vas, dajte mi ..... (your) broj telefona.
6. .... (our) kuća je na Senjaku.
7. Anka je ..... (her) ćerka, a Zoran je ..... (her) muž.
8. Da li je Stiv ..... (your) dobar prijatelj?
9. Kako se zove ..... (your) mačka?
10. .... (his) žena radi u biblioteci.
11. Ovo su ..... (their) knjige, a ovo je .....(my) knjiga.
12. .... (our) stan je na petom spratu. A ..... (yours)?

3. Put the words in brackets in the correct case:

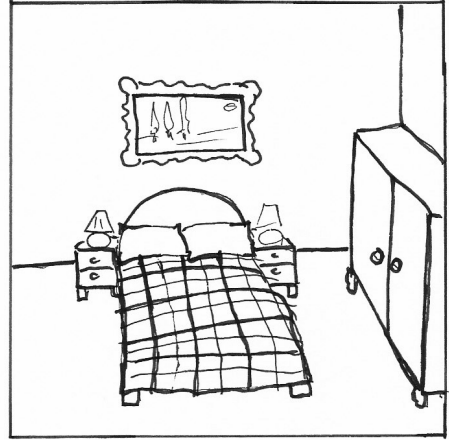
1. On voli da pije.....(kafa).
2. On ide svaki dan u ..... (restoran).
3. Idemo u ..... (prodavnica) i na ..... (pijaca).
4. Dajte mi jednu gaziranu .....(voda).
5. Molim vas, hladno .....(pivo).
6. Volim .....(sir) i .....(šunka).

4. Complete the sentence using the words in brackets in the correct case:

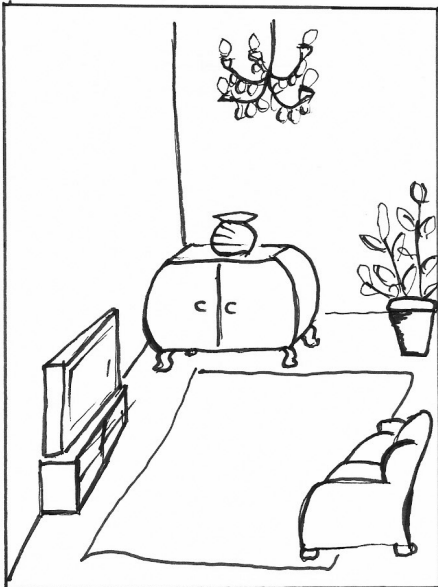
1. On ide u	On radi u	(Beograd)
2. Ona ide u.....	Ona radi u ...	(škola)
3. Idem u ...	Radim u...	(prodavnica)
4. Ti ideš u	Ti radiš u....	(restoran)
5. Vi idete u	Vi radite u...	(knjižara)
6. Oni idu na...	Oni rade na...	(fakultet)

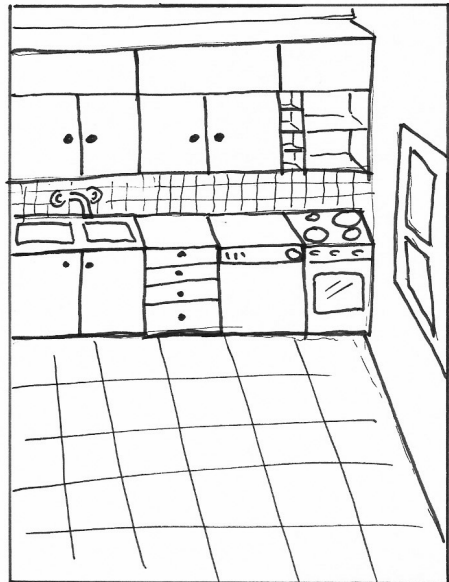
KUPATILO

SPAVAĆA SOBA

DNEVNA SOBA

KUHINJA

READING COMPREHENSION

Porodica Stiva Bonda

Stiv Bond je iz Engleske. Njegova kuća je u Londonu. To je tipična engleska kuća na dva sprata. Na prizemlju su dnevna soba, trpezarija i kuhinja, a na spratu dve spavaće sobe i kupatilo. Iza kuće je mala bašta. Ova kuća je u predgrađu Londona. Stanica autobusa i metroa je blizu, a takođe i prodavnice. Blizu kuće su dve pekare, mesara, mala samoposluga, apoteka i prodavnica voća i povrća.

U subotu, kada Stiv ne radi, on obično ide u kupovinu. Posle kupovine, Stiv ide u park. To je veliki, lepi park nedaleko od Stivove kuće. On dugo šeta, pa ide u mali kafić. Sedi u kafiću, pije čaj i jede kolače, gleda ljude i decu.

Porodica Stiva Bonda živi daleko od Londona. Stiv obično putuje jednom mesečno da vidi porodicu. On ima oca i majku, brata i sestru. Roditelji Stiva Bonda su u penziji. Stivov brat je oženjen i živi blizu roditelja. Stivova sestra ima 19 godina i studira u malom gradu.

Kada je praznik ili odmor, porodica je zajedno. Svi dođu kod roditelja. Mnogo razgovaraju, idu u restorane, šetaju i odmaraju se.

Stiv je sada u Beogradu, daleko od Engleske, ali često telefonira i piše mejlove.

Dijalog

Stiv traži stan

- Dobar dan. Treba mi namešten, dvosoban ili trosoban stan u mirnom kraju Beograda.
- Imamo u ponudi trosoban stan na Banovom Brdu. Stan je u mirnoj ulici i ima pogled na park. Stan ima dve spavaće sobe, veliku dnevnu sobu, kuhinju i kupatilo. Ima i terasu.
- Kada mogu da vidim stan?
- Večeras ili sutra posle podne?
- Mogu da dođem sutra posle posla, oko 6.30.
- U redu. Adresa je Kraljice Katarine 88, stan broj 12, na petom spratu.

Questions

1. Odakle je Stiv Bond?
2. Kakva je njegova kuća u Londonu?
3. Šta je blizu Stivove kuće?
4. Šta Stiv radi svake subote?
5. Gde živi porodica Stiva Bonda?
6. Da li Stivovi roditelji rade?
7. Koliko godina ima njegova sestra?

Vocabulary:

prizemlje - *ground floor*
dnevna soba - *living room*

spavaća soba - *bedroom*
trpezarija - *dining room*
kuhinja - *kitchen*
kupatilo - *bathroom*

predgrađe - *suburb*
praznik - *public holiday*
odmor - *holiday, vacation*

svi - *everyone*
zajedno - *together*
pisati - *to write*
pismo - *letter*

nameštaj - *furniture*
namešten - *furnished*
miran - *quiet, peaceful*
kraj - *end, area*
ponuda - *offer*
pogled - *view*
tražiti - *to look for*
takođe - *also*

8. Kada je porodica zajedno?

Please, note:

dvosoban, trosoban stan, četvorosoban stan 2, 3, 4 *room flat*

jednom or jedan put	<i>once, one time</i>
dva-tri puta	<i>two, three times</i>
dan - dnevno	<i>daily</i>
nedelja - nedeljno	<i>weekly</i>
mesec - mesečno	<i>monthly</i>
godina - godišnje	<i>yearly</i>

THE ACCUSATIVE CASE PLURAL

Masculine nouns are given ending **-e** and feminine nouns replace final **-a** with **-e**.

Volim da idem u restorane.

Volim da čitam knjige.

Neuter nouns in the accusative plural keep their form of the nominative plural.

Pišem pisma.

Pijemo piva.

THE ACCUSATIVE CASE OF THE ADJECTIVES AND POSSESSIVES

Adjectives and possessives that precede feminine or masculine nouns in the accusative case also have the same endings as the nouns: **-u** for feminine singulars, and **-e** for feminine and masculine plurals:

Dajte mi tursku kafu i negaziranu vodu.
Da li znate naše prijatelje?

Imam veliku kuću.
Ja čitam interesantne knjige.

Adjectives and possessives that precede neuter nouns in the accusative case would have the same endings as in the nominative case singular or plural.

Pišem duga pisma.

Volim italijanska, bela vina.

Exercises:

1. Put the words in brackets into the accusative case singular and plural:

1. Danas treba da vidim ..... (prijatelj).
2. Volim da pijem ..... (crno vino, sok).
3. Često putujemo u ..... (selo, grad).
4. Uveče čitam ..... (knjiga, novine).
5. Obično izlazim u ..... (restoran, pozorište, koncert).
6. Volim ..... (pas i mačka).
7. Oni imaju ..... (kuća i stan) u Engleskoj.
8. U prodavnici kupujem ..... (kifla i jogurt).

2. Put the words in brackets into the accusative case plural:

1. Često gledam ..... (lepe, stare zgrade).
2. Obično idem na ručak u .....(italijanski restorani).
3. Nekada idem na put u .....(mala mesta).
4. U knjižari nekada kupim .....(strane knjige).
5. Volim da pijem..... (domaće kafe i strana piva).
6. Znam .....(njihovi prijatelji).

3. Insert missing words:

Živimo u centru grada, u .....1 (*flat*). To nije veliki stan, imamo ..... 2 (*living room*), dve spavaće ..... 3 (*rooms*), kuhinju i .....4 (*bathroom*). Dnevna soba je velika i ..... 5 (*light*). Nema mnogo ..... 6 (*furniture*), samo jedna sofa, dve ..... 7 (*armchairs*), police i mali .....8 (*table*).
Preko puta naše ..... 9 (*building*) je autobuska .....10 (*stop*). .....
11 (*next to*) zgrade je mala ..... 12 (*shop*). Park nije ..... 13 (*far*) kao i ..... 14 (*river*).
Mi smo mala .....15 (*family*). U stanu živimo moja ..... 16 (*wife*) i ja, ...17 (*our*) ćerka Anka i .....18 (*dog*) Astor.
Moji ..... 19 (*parents*) žive nedaleko i imaju veliku ..... 20 (*house*). ..... 21 (*around*) kuće je lepa ..... 22 (*garden*). Mi ..... 23 (*often*) idemo tamo, sedimo ..... 24 (*in front of*) kuće i gledamo Anku kako se ..... 25 (*play*).

4. Translation:

I usually get up very early. I only drink a cup of coffee without milk and sugar. I have lunch at the restaurant near the office. I often eat a sandwich and drink a glass of apple juice. I have plenty of work in the afternoon. I make phone calls and read documents. After work I go home. I prepare dinner and eat around seven o'clock. After dinner I read a book or a newspaper. Sometimes I watch television or go to the cinema. Usually I go to sleep around eleven o'clock.

Unit 12

Nationalities & Languages

CC-SEAHEN, WIKIMEDIA COMMONS

N A R O D I I J E Z I C I

Stiv uči srpski jezik u jednoj školi u centru grada. On je na srednjem kursu i ima časove tri puta nedeljno, od 6.30 do 8.00 uveče. On uči srpski u maloj grupi u kojoj su studenti iz Italije, Španije, Grčke, Švedske.... Škola se nalazi u Skadarskoj ulici, na prvom spratu u staroj zgradi.

Kod kuće Stiv radi domaći rad i čita novine na srpskom jeziku. Nekada gleda vesti ali slabo razume zato što voditelji govore vrlo brzo. On retko govori srpski u kancelariji zato što svi pričaju engleski. On ponekad govori srpski kad je na pijaci, u restoranu ili u taksiju. On govori jezik i kada je u školi, na času.

Stiv voli da uči srpski u grupi. Drugi studenti su sada njegovi prijatelji, pa često zajedno idu na piće posle časa. Blizu škole je kafe u kojem često sede i razgovaraju. Oni probaju da govore samo srpski ali to je teško, pa govore i druge jezike - francuski, španski, engleski, ruski. Stiv na kursu ima dve prijateljice iz Japana. On voli da sluša kada one govore japanski.

Knjižara

Barbara: Stive, da li ideš na piće, u „Centralu“?

Stiv: Ne mogu odmah. Treba nešto da kupim u knjižari.

Barbara: Možemo da idemo zajedno. I meni treba jedna knjiga.

Stiv: Ja treba da kupim englesko-srpski rečnik i plan Beograda.

Barbara: Meni takođe treba rečnik. Knjige na stranom jeziku i rečnike prodaju u knjižari, na kraju ulice.

Stiv: Odlično. Idemo zajedno da kupimo rečnike, pa onda na piće!

Stiv i Barbara su u knjižari.

Stiv: Imate li englesko-srpski rečnik?

Prodavac: Naravno. Kakav rečnik želite?

Stiv: Imam veliki rečnik, a treba mi džepni za školu i posao. Takođe mi treba plan Beograda.

Prodavac: Evo, izvolite. I rečnik i plan Beograda su nova izdanja. A za vas gospođice?

Barbara: Dajte mi, molim vas, neki dobar italijansko-srpski rečnik.

Phrases:

Treba mi - *I need*

I meni treba - *I also need*

Evo! - *Here it is!*

Eno! - *There it is!*

Vocabulary:

srednji kurs - *Intermediate Course*
tri puta nedeljno - *three times a week*
vesti - *news*
voditelj - *presenter*
brzo - *fast*
pričati - *to talk*
razgovarati - *to talk, communicate*
probati - *to try*
nalaziti se - *to be situated*
slabo - *weak*

retko - *rarely*
prijatelj(ica) - *friend*
knjižara - *book-store*
odmah - *immediately*
rečnik - *dictionary*
odlično - *excellent*
džep(ni) - *pocket*
izdanje - *edition*
prodavati - *to sell*

ponekad = nekad

Govoriti jezik
Pričati priču
Razgovarati s prijateljima

Želim da probam ovu čokoladu.
Mogu li da probam ove pantalone?

Word building:

Prodavnica	Ja prodajem	Mi prodajemo
Prodavac	Ti prodaješ	Vi prodajete
Prodavati	On prodaje	Oni prodaju

Country:	Male:	Female:	Language:	
Engleska	Englez	Engleskinja	engleski	<i>English</i>
Srbija	Srbin	Srpkinja	srpski	<i>Serbian</i>
Francuska	Francuz	Francuskinja	francuski	<i>French</i>
Nemačka	Nemac	Nemica	nemački	<i>German</i>
Rusija	Rus	Ruskinja	ruski	<i>Russian</i>
Amerika	Amerikanac	Amerikanka	engleski	<i>American</i>
Grčka	Grk	Grkinja	grčki	<i>Greek</i>
Italija	Italijan	Italijanka	italijanski	<i>Italian</i>
Švedska	Šveđanin	Šveđanka	švedski	<i>Swedish</i>
Portugalija	Portugalac	Portugalka	portugalski	<i>Portuguese</i>
Španija	Španac	Špankinja	španski	<i>Spanish</i>
Holandija	Holandžanin	Holandžanka	holandski	<i>Dutch</i>
Kina	Kinez	Kineskinja	kineski	<i>Chinese</i>

LOCATIVE CASE OF THE ADJECTIVES AND POSSESSIVES:

If an adjective or possessive precedes a masculine or neuter noun, it is given an ending **-om**, or **-em** if the stem ends with a soft consonant (ć, č, j, ž, š, đ, nj, lj, dž)

The ending is **-oj** if the following noun is feminine.

Živim u lep**om** gradu.

Ručamo u dob**rom** restoranu.

Živim u lep**oj** ulici.

Ručamo u srpsko**j** kafani.

Note that the words for countries often have adjectival form **Francuska** (zemlja), and end in **-ska**, **-čka**, **-ška** and in the locative case they get adjectival ending **Francuska - u Francukoj**.

Nemačka - u Nemačkoj

Norveška - u Norveškoj

Feminine nouns ending in -ka go through phonetic change in the locative case:

Amerika - u Americi, Afrika - u Africi, biblioteka - u biblioteci

KOJI → U KOJEM → U KOM

Koji (which) is used as a clause in the sentence and agrees in gender, number and case with the noun it refers to:

To je kafe u kojem sedimo. *It's a café in which we sit.*

To je zemlja u kojoj sam bila. *It's a country in which I've been.*

COUNTRIES IN THREE CASES

CASE	QUESTION	ANSWER
LOCATIVE	Gde živite? <i>Where do you live?</i>	U Srbiji. U Brazilu. <i>In Serbia. In Brasil.</i>
GENITIVE	Odakle ste? <i>Where are you from?</i>	Iz Srbije. Iz Brazila. <i>From Serbia. From Brasil.</i>

ACCUSATIVE	Kuda idete? <i>Where are you going to?</i>	U Englesku. U Brazil. <i>To England. To Brasil.</i>
-------------------	---	--

Questions:

A vi?

1. Gde Stiv uči jezik? 2. Koliko puta nedeljno on ima časove? 3. Odakle su studenti iz njegove grupe? 4. Kako Stiv uči srpski kod kuće? 5. Gde on govori srpski? 6. Gde studenti idu posle časa?	1. Gde učite srpski? 2. Kako učite srpski? 3. Gde živite? 4. Odakle ste?

1. Complete the following exercise as in the example:

Pariz/Francuska

Pariz je u Francuskoj.

1. Beograd/Srbija
2. London/Engleska.
3. Prag/Češka
4. Amsterdam/Holandija
5. Kopenhagen/Danska
6. Zagreb/Hrvatska

2. Put the words in brackets into the locative case:

1. Ja živim u .....(lepa, stara zgrada).
2. Ja radim u .....(kancelarija, peti sprat).
3. Obično ručam u .....(italijanski restoran).
4. Rečnike prodaju u .....(nova knjižara).
5. Često pijem kafu u .....(prijatan kafe).
6. Moja kuća je na .....(mali trg).

3. Answer the following questions using the correct case:

1. (Srbija) Gde sada živite?	Odakle ste?	Kuda putujete?
2. (Španija) Gde živite?	Odakle ste?	Kuda putujete?
3. (Danska) Gde živite?	Odakle ste?	Kuda putujete?
4. (Češka) Gde živite?	Odakle ste?	Kuda putujete?
5. (Japan) Gde živite?	Odakle ste?	Kuda putujete?

Step 2

1. Put the words in brackets into the accusative case:

1. Volim da pijem .....(kafa, čaj, voda i pivo).
2. Svakog jutra jedem .....(kifla) i pijem .....(jogurt).
3. Posle podne učim .....(jezik) i čitam .....(knjiga).
4. Uveče gledam ..... (film) ili slušam .....(muzika).
5. Moj brat studira ..... (medicina).
6. Sutra idem u .....(škola) a posle idem u..... (bioskop).

2. Put the words in brackets into the appropriate case:

1. Ja živim u ..... (centar) i idem na ..... (posao) peške.
2. Obično ručam u ..... (firma), a nekada idem u ..... (restoran).
3. Često putujem u .....(Niš) zato što moja sestra živi u .....(Niš).
4. Svaki dan idem u .....(škola) zato što radim u ..... (škola).
5. Živim u ..... (Beograd) pa često idem u .....(pozorište) ili na ..... (koncert).

3. Fill in the gaps:

1. Na fotografiji su ..... (her) majka i .....(her) otac.
2. Ovo je .....(my) kafa a ovo je .....(your) čaj.
3. (Their)..... roditelji žive u Beogradu.
4. (Our) ..... kuća je blizu a (your) ..... stan je daleko.
5. (His) ..... sestra je sekretarica, a (his)..... brat je student.
6. Koja je (your) ..... adresa i (your)..... broj telefona.

4. Translation:

My name is Judith. I am 42 years old and married. My family and I now live in Serbia. I work as an economist in a large, foreign company. We live in a big flat on the sixth floor.

My husband works in the hospital. We have a son David who is 12 and a daughter Alice, and she is 10 years old. We also have a cat called Miki.

I work from nine to five, but often I am in my office until six or six thirty. In the evening I prepare dinner and we eat together around eight. Sometimes we go to the restaurant or to friends.

On Saturdays we do our shopping at the market. There we buy fresh fruit and vegetables, meat and cheese. I love Sundays because we usually go to Ada Ciganlija. There we walk or ride a bike.

Unit 13

Talking about the past

KAKO JE BILO JUČE?

Juče je bio petak. Stiv Bond je vrlo umoran petkom. Cele nedelje je mnogo radio. Kao i obično, Stiv je ustao rano, oko šest sati. Brzo je spremio doručak - tost sa puterom i kafu sa mlekom. Nije imao vremena da čita novine. Petkom, on izlazi rano iz kuće i ide na bazen.

Stiv se bavi plivanjem već nekoliko godina. U Beogradu, Stiv pliva u sportskom centru „Tašmajdan“ sredom i petkom, od 7 do 8 ujutro. Nekada ide na plivanje subotom. Kada je živeo u Engleskoj, Stiv se bavio ragbijem. Pre nekoliko godina je prestao da igra ragbi.

Na plivanje Stiv ide taksijem ili autobusom. Ne ide automobilom zato što je teško parkirati auto blizu sportskog centra. Posle plivanja, Stiv pije još jednu kafu i onda ide na posao. Bio je na poslu u devet sati.

Do deset sati Stiv je telefonirao i čitao poštu. U deset je imao sastanak. Posle sastanka je ručao u restoranu ‚Vuk‘. Ručao je sa kolegom Milanom.

Posle ručka je pisao izveštaj i razgovarao telefonom. Radio je do sedam sati.

Dan je bio lep pa je Stiv posle posla šetao Knez Mihailovom ulicom. Gledao je izloge i kupio nekoliko stvari.

Kod kuće je spremio večeru i slušao vesti. Posle večere je sedeo i gledao film na televiziji. Odmarao se. Obično Stiv ide da spava oko jedanaest sati. Film je bio vrlo interesantan pa je gledao televizor do ponoći.

Vocabulary:

umoran - *tired*

izveštaj - *report*

cele nedelje - *whole week*

izlog - *shop window*

kao i obično - *as usual*

brzo - *quickly*

nekoliko - *few, several*

stvar - *thing*

bazen - *swimming pool*

ponoć - *midnight*

baviti se - *be engaged with*

plivanje - *swimming*

prestati - *to stop*

parkirati - *to park*

plivati - *to swim*

PAST TENSE OF THE VERBS

The past tense is formed with the present tense of the verb to be (Ja sam, Ti si...) and the past participle. To make the past participle remove the **-ti** from the verb infinitive and replace it by:

o masculine singular - **la** feminine singular - **lo** neuter singular

li masculine plural - **le** feminine plural - **la** neuter plural

Ja sam plivao, -la

Ti si plivao, -la

On je plivao

Ona je plivala

Ono je plivalo

Mi smo plivali, -le

Vi ste plivali, -le

Oni su plivali

One su plivale

Ona su plivala

The past participle denotes the number and gender of the subject, and the present tense of the verb 'to be' indicates if it's the first, second or third person. For example, if a woman talks about herself, she would say: **Ja sam igrala** 'I was playing', while the man would say: **Ja sam igrao**.

The Serbian language has only one set of endings for the past tense, but the verbs have imperfective and perfective aspects. Most of the verbs used so far are imperfective so **igrao, igrala** could be translated in English as 'played', 'was playing', 'used to play'.

NEGATIVE FORM OF THE PAST TENSE:

Ja nisam plivao
Ti nisi bio
On nije slušao
Ona nije čitala
Ono nije bilo

Mi nismo spavali
Vi niste imali
Oni nisu radili
One nisu pile
Ona nisu bila

EXAMPLES:

Nisam bio u školi.
Nismo čitali poštu.
On nije bio na poslu.
Nije bilo lepo.
Vi niste spavali.

PAST TENSE OF THE VERB BITI 'TO BE':

Ja sam bio, bila, bilo
Ti si bio, bila, bilo
On je bio
Ona je bila
Ono je bilo

Mi smo bili, -le, -la
Vi ste bili, -le, -la
Oni su bili
One su bile
Ona su bila

EXAMPLES:

Ja sam bio u Brazilu.
Bilo je interesantno.
Juče sam bila sama.
Ona je bila lepa.
Mi smo bili na trgu.
Da li ste bili kod kuće?
Bili su prodavnici.

LANGUAGE IN USE:

Koji je juče bio dan?
Cele nedelje sam mnogo radila.
Plivali smo u sportskom centru.
Na sastanku sam bio od 3 - 5.
Juče je bio lep dan.
Stiv se odmarao posle podne.
Gledali su televiziju.
Posle posla sam spremao večeru.

Mi smo razgovarali telefonom.
Slušala sam muziku celo veče.
Posle ručka je pisao izveštaj.
Nisam imao automobil.
Bilo je lepo na koncertu.
Kupila sam nekoliko stvari.
Nismo bili kod kuće.
Pio sam kafu i jeo kolač.

U kafiću

Stiv i Jovan su imali dogovor da se vide u kafeu, u subotu ujutro. Stiv je došao ranije i sedeo je sam za stolom. U kafeu je bilo malo ljudi. Stiv je rešio da ode do kioska i kupi novine. Kada se vratio u kafe, Jovan je već došao.

- Zdravo, Jovane, već si tu.
- Da, došao sam pre pet minuta.
- Ja sam takođe došao ranije, pa sam išao da kupim novine. Kiosk je tačno preko puta.
- Šta si kupio?
- Kupio sam 'Vreme' i 'Politiku'.
- Da li sada sve razumeš?
- Ne razumem sve, ali razumem bolje.

Kelnerica je došla i pitala šta žele da popiju. Stiv i Jovan su naručili kafu i sendviče.

- Jovane, kako je bilo prošle nedelje? Da li si imao mnogo posla?
- Da, mnogo sam radio, a išao sam i na put.
- Gde si bio?
- Bio sam u Kragujevcu, na seminaru. Otišao sam u sredu i vratio se juče. Pošli smo vrlo rano iz Kragujevca i došli u Beograd oko 8.30. Posle sam radio u kancelariji do sedam uveče.
- Dobro je da danas možeš da se odmaraš!

Vocabulary:

doći - *to arrive, to come*

otići - *to leave, to go*

naručiti - *to order*

rešiti - *to decide*

vratiti se - *to return, to come back*

dogovor - *agreement*

bolje - *better*

tačno - *exactly*

pitati - *to ask*

poći - *to leave, to set off*

prošli, a, o - *past, last*

već su tu! - *You are already here!*

EXPRESSIONS

Juče

Yesterday

Prošle nedelje

Last week

Prošle godine

Last year

Pre pet minuta

Five minutes ago

Pre dva sata

Two hours ago

Questions:

1. Kakav dogovor su imali Stiv i Jovan?
2. Ko je prvi došao u kafe?
3. Šta je Stiv išao da kupi?
4. Šta su naručili Stiv i Jovan?
5. Gde je Jovan išao na put?
6. Kada je pošao i kada se vratio?

PAST TENSE OF THE VERBS ENDING WITH -ĆI

Singular

Ja sam, ti si, on je, ona je, ono je	+ išao, išla, išlo
	+ došao, došla, došlo
	+ otišao, otišla, otišlo
	+ pošao, pošla, pošlo

Plural

Mi smo, vi ste, oni, one, ona su	+ išli, išle, išla
	+ došli, došle, došla
	+ otišli, otišle, otišla
	+ pošli, pošle, pošla

Most of the verbs of motion end with **-ći** and decline in the present and past tenses differently to other verbs that have the ending **-ti** in the infinitive. However, once you know the first person of the present or past, you can easily decline them as they follow the same pattern.

	Present tense	Past tense
IĆI	Ja idem	Ja sam išao, išla
<i>To go</i>	Oni idu	Oni su išli
DOĆI	Ja dođem	Ja sam došao, došla
<i>To come, arrive</i>	Oni dođu	Oni su došli
OTIĆI	Ja odem	Ja sam otišao, otišla
<i>To go, leave</i>	Oni odu	Oni su otišli
POĆI	Ja pođem	Ja sam pošao, pošla
<i>To start going, leave</i>	Oni pođu	Oni su pošli

Language in use:

Ne želim da idem na pijacu. Išla sam juče.
Od kuće sam pošao u 7 a na posao sam došao u 7.30.
Otišli su u bioskop pre pola sata.
Prošle godine smo išli u Prag.
Kada smo došli u kafe, Stiv je već bio tamo.
Pošli smo pre deset minuta.
Otišao je da kupi hleb.
Juče nisam išao na sastanak.

Please, note that the personal pronoun (ja,ti,on,etc.) can be omitted as the short form of the verb 'to be' (sam, si, je,etc.) already notifies the person and the number of the subject. Once the personal pronoun is omitted, the short form of the verb 'to be' must be after the verb if at the beginning of a new sentence: **Ja sam igrao.** or **Igrao sam.** The negative form of the verb 'to be' precedes the verb even when the pronoun is not there: **Nisam igrao.**

Exercises:

1. Fill in the gaps using the past tense:

1. On ..... (čitati) poštu.
2. Mi..... (plivati) u bazenu.
3. Vi ..... (biti) kod kuće.
4. Ja ..... (raditi) ceo dan.
5. Oni.....(slušati) radio pre podne.
6. Ona .....(pisati) izveštaj.
7. Ti .....(telefonirati) juče.
8. One .....(ručati) u restoranu.

2. Put the following sentences into the past tense:

1. Stiv sprema večeru oko pola osam.
2. Mi čitamo novine svakog jutra.
3. Danas je lep dan.
4. Posle večere gledam televiziju.
5. Petkom plivam u sportskom centru.
6. Stiv nema automobil.

3. Complete the following sentences using the past tense:

1. Od kuće sam..... (poći) u 8, a ..... (doći) sam u 8.30.
2. Nisam ..... (ići) u bioskop juče.
3. Mi smo ..... (ići) u restoran prošle nedelje.
4. Oni su .....(otići) u sredu, a vratili se juče.
5. .... (poći) pre pet minuta.
6. .... (doći) u Beograd pre nekoliko meseci.

4. Translate the following sentences into Serbian:

1. *Yesterday I got up early, around seven o'clock.*
2. *I prepared breakfast and read the paper.*
3. *The whole week I worked a lot.*
4. *Every morning I went to work at 8 and worked until 7 in the evening.*
5. *On Wednesday I had a lunch with a colleague.*
6. *On Friday I played tennis at the sport centre.*
7. *I didn't have time to watch TV.*
8. *I went for a walk yesterday.*

Unit 14

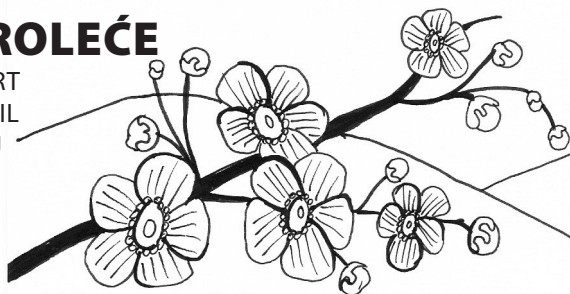
WEATHER

KAKVO JE DANAS VREME?

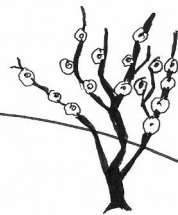

PROLEĆE

MART
APRIL
MAJ

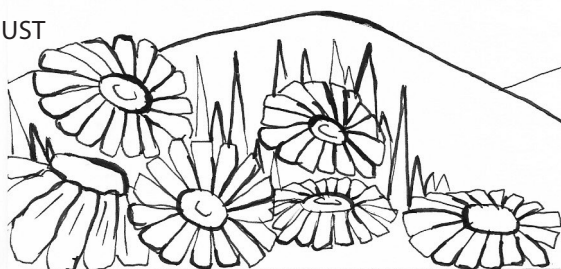

Toplo, sunčano

LETO

JUN
JUL
AVGUST

Vruće, vedro

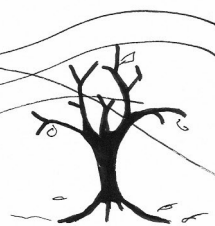

JESEN

SEPTEMBAR
OKTOBAR
NOVEMBAR

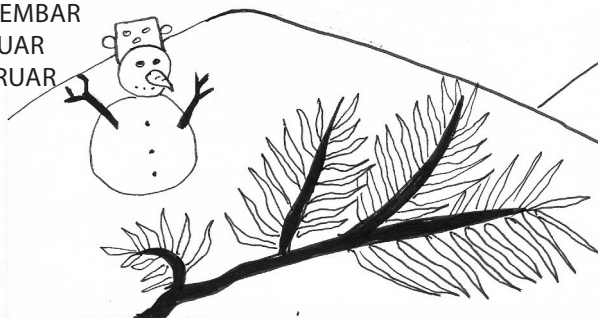

Pada kiša, oblačno, magla

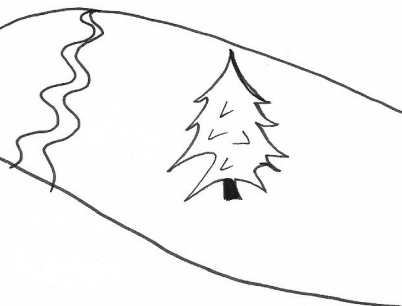

ZIMA

DECEMBAR
JANUAR
FEBRUAR

Hladno, pada sneg, mraz

Language in use:

Danas je lepo vreme, sunce sija, temperatura je 20 stepeni, nebo je vedro.
Juče je bilo loše vreme, duvao je vetar, bilo je oblačno i prohladno.

Zimi   Leti   U proleće   U jesen

Points of Compass SEVER ZAPAD / ISTOK JUG

Na severu	Severni, a, o	Severozapad
Na jugu	Južni, a, o	Jugozapad
Na istoku	Istočni, a, o	Severoistok
Na zapadu	Zapadni, a, o	Jugoistok

Language in use:

Na severu zemlje je hladno i zima je duga.

Na jugu je toplo ali u jesen često pada kiša.

Na istoku zemlje je vetrovito.

Na zapadu zemlje juče je bilo prohladno i oblačno.

Na severozapadu je minus pet stepeni i jak mraz.

Na jugoistoku zemlje je vruće i vlažno.

Geografija:

Severni Pol, Južna Afrika

Istočna Evropa, Zapadni Balkan

Srbija je na jugoistoku Evrope.

Niš je na jugu Srbije.

Novi Sad je na severu Srbije.

Phrases:

Pada sneg	<i>It snows</i>
Pada kiša	<i>It rains</i>
Mraz	<i>Frost</i>
Sunčano	<i>Sunny</i>
Vruće	<i>Hot</i>
Oblačno	<i>Cloudy</i>
Magla	<i>Fog</i>
Sunce sija.	<i>The sun is shining.</i>
Nebo je vedro.	<i>The sky is clear.</i>
Vetar duva.	<i>The wind is blowing.</i>

Stepen	<i>Degree</i>
Vetrovito	<i>Windy</i>
Jak	<i>Strong</i>
Vlažno	<i>Humid</i>
Prohladno	<i>Chilly</i>
Suvo	<i>Dry</i>

Omiljeno godišnje doba

Stiv Bond piše domaći rad 'Omiljeno godišnje doba'. Napolju pada sneg. Vrlo je tiho i mirno.

Volim zimu u Beogradu. Sada pada sneg i sve je belo. Danas sam šetao po parku. Nije bilo hladno. Danju je temperatura oko dva stepena, a noću je mraz. U parku je bilo mnogo dece, igrali su se i pravili Sneška Belića.

Želim da idem na Kopaonik, planinu na jugozapadu Srbije. Volim da skijam a tamo su vrlo dobri skijaški tereni. Ne znam da li mogu da idem na odmor u februaru. Imam mnogo posla u kancelariji.

Poslednji put sam bio na odmoru u oktobru. Bio sam u Jovanovoj kući, u jednom selu, u Šumadiji. U jesen je priroda vrlo lepa. Nekada pada kiša, ali je u oktobru često prijatno vreme. Jutra su prohladna ali je danju toplo i sunčano.

Ne volim da idem na odmor u julu i avgustu zato što je velika vrućina. Takođe, svi idu na odmor u to vreme, pa je svuda gužva. Više volim da idem na put u junu ili septembru. Nije mnogo vruće, sunčano je i prijatno.

Ako ne mogu da idem na odmor u februaru, možda mogu da putujem u maju. To je moj omiljeni mesec. Proleće je najlepše godišnje doba u Srbiji. Možeš da putuješ na jug ili sever, na zapad ili istok, i svuda je lepo. Sve je zeleno, nebo je plavo, temperatura je idealna, oko dvadeset stepeni. Duva topli vetar.

Stiv je *završio* domaći rad. Gledao je kako sneg pada, pa je onda otišao u krevet.

Vocabulary:

napolju - *outside*

tiho - *quiet*

mirno - *peaceful*

vrućina - *heat*

plav, a, o - *blue*

skijati se - *to ski*

skije - *ski*

najlepše - *the most beautiful*

Sneško Belić - *snowman*

danju - *during the day*

noću - *during the night*

planina - *mountain*

domaći rad - *homework*

poslednji put - *last time*

svuda - *everywhere*

selo - *village*

priroda - *nature*

omiljen, a, o - *favourite*

mesec - *month*

praviti - *to make*

godišnje doba - *season*

gužva - *crowd*

završiti - *to finish*

Vreme *time, weather* is an irregular noun and declines as follows:

N **Vreme**
G **Vremena**
D **Vremenu**
A **Vreme**
V **Vreme**
I **Vremenom**
L **Vremenu**

Language in use:

Ne znam kakva je prognoza vremena za sutra.

Danas je lepo vreme - sunce sija a nebo je vedro.

Ljudi u Engleskoj često govore o vremenu.

Stiv je došao na vreme.

Izvini, ne mogu sada da razgovaram, nemam vremena.

Vreme je da pođemo!

Imaš li vremena da se vidimo.

Dete *child*, **Deca** *children* is an irregular noun and declines in the following way:

N Dete	Deca
G Deteta	Dece
D Detetu	Deci
A Dete	Decu
V Dete	Deco
I Detetom	Decom
L Detetu	Deci

Language in use:

Imam dvoje dece.

Išao sam u park sa detetom.

Išao sam u park sa decom.

Deco, dođite na ručak!

Gledala sam decu kako se igraju.

Moje dete još ne ide u školu.

Ne idem na odmor bez dece.

Pričao sam priču detetu.

Exercises:

1. Read the text and decide if the following statements are true (tačno) or false (netačno):

1. Stiv Bond voli da putuje u julu i avgustu.
2. U maju često pada kiša.
3. Kopaonik je planina na jugozapadu Srbije.
4. U jesen je priroda vrlo lepa.
5. U parku deca prave Sneška Belića.
6. U septembru je sunčano i vruće.
7. U julu i avgustu je gužva na moru.
8. Stiv je poslednji put bio na odmoru u maju.
9. Omiljeno godišnje doba Stiva Bonda je jesen.
10. U maju duva topli vetar.

2. Answer the following questions:

1. Šta piše Stiv Bond?
2. Kakvo je vreme napolju?
3. Zašto Stiv voli zimu u Beogradu?
4. Kako je bilo u parku?
5. Gde Stiv želi da putuje i kada?
6. Gde je Stiv poslednji put bio na odmoru?
7. Kakvo je vreme u oktobru u Srbiji?
8. Zašto Stiv ne voli da putuje u julu i avgustu?
9. Kakvo je vreme u junu i septembru?
10. Koji je omiljeni mesec Stiva Bonda i zašto?

3. Translate the following sentences into English:

1. Steve likes winter in Belgrade.
2. It wasn't cold yesterday; the temperature was around two degrees.
3. Kopaonik is a mountain in the southwest of Serbia.
4. Spring is the favorite season of Steve Bond.
5. The weather in October is often pleasant; it's sunny and warm.
6. I don't like when it rains and the sky is cloudy.

4. Write a text about your favorite time of the year. Explain why you like it and describe the weather.

INSTRUMENTAL CASE

Endings of the instrumental singular are the same for all three genders. For masculine nouns ending in a consonant add **-om**, and for neuter ending in **-o**, and feminine ending in **-a** replace the last letter with **-om**.

Some neuter nouns, such as **more sea**, end in **-e**. For these nouns change **-e** to **-em**: **more** to **morem**.

Some masculine nouns end in a soft consonant. The soft consonants are **ć, č, dž, đ, j, lj, nj, š** and **ž**. To form the instrumental singular after one of these consonants add **-em** instead of **-om**: **mužem, čajem**. This is a spelling rule, which requires that **-e** instead of **-o** is written after a soft consonant and it applies to all masculine and neuter noun and adjective endings. This rule does not apply to feminine noun and adjective endings: for example the instrumental form of the word **čaša** is **čašom**.

Uses of the instrumental case

1. The instrumental case is used to translate 'with' or 'by' denoting the instrument with which an action is performed: **pisati olovkom** 'to write with a pen'; **putovati automobilom** 'to travel by car'.
2. The instrumental case is used after certain prepositions.
S or **sa** 'together with', 'accompanied by': **On radi sa Jovanom**. 'He works with Jovan'; **Volim kafu s mlekom**. 'I like coffee with milk.'

Za with the instrumental case has the meaning 'at'; **On sedi za stolom**. 'He is sitting at the table.'

3. The instrument case is used after certain verbs: **baviti se** 'to be engaged in, to be active in'. **Jovan se bavi politikom**. 'Jovan is into politics.'
4. It is used to express some regular, habitual action: **Sredom Stiv igra tenis**. 'On Wednesdays Steve plays tennis.'
5. It is also used to denote an 'instrument' of walking or moving. **Idite Knez Mihailovom ulicom**. 'Take Knez Mihailova Street.' **On šeta gradom**. 'He is walking around the city.'

The instrumental case answers the questions **S kim** 'With whom'.

Practice:

1. Answer the following questions using the word in brackets in the instrumental case:

1. S kim Stiv igra tenis? (Jovan)
2. S kim Jovan putuje na more? (žena)
3. S kim ideš u školu? (brat)
4. Kako putujete u Englesku? (avion)
5. Kako ideš na posao? (automobil)

2. Put the words in brackets into the correct form:

1. Stiv voli čaj sa ..... (mleko) a Jovan sa ..... (limun).
2. Svaki dan razgovaram sa ..... (sestra) i .....(brat).
3. Danas idem u pozorište sa ..... (drugarica).
4. Želeli smo da putujemo ..... (avion).
5. Svako jutro Stiv sedi za ..... (sto) i čita novine.
6. Molim vas, jedan sendvič sa ..... (šunka) i ..... (sir).

Unit 15

Travel

KAKO, S KIM I KADA PUTUJETE?

Tanja Radović (sekretarica):

Živim na Vračaru, a radim u centru grada. Na posao idem trolejbusom. Nekada idem peške, kada je vreme lepo.

Vikendom putujem u Kragujevac. Tamo žive moji roditelji i prijatelji. Putujem autobusom ili kolima.

Nedavno sam išla na Paličko jezero. Otišla sam vozom, a vratila se autobusom. Putovala sam vozom 'Romantika'. To je stari voz sa lokomotivom koji ide samo subotom do nekoliko gradova u Srbiji. Putovanje nije brzo, ali je vrlo prijatno.

Na Palić sam išla sa drugaricom. Spavale smo jednu noć u hotelu. Bilo je vrlo interesantno.

Milan Jovanović (student):

Volim da putujem s društvom. Nije važno kako putujemo. Nekada idemo kolima, a nekada autobusom ili vozom. Često idemo na kratak put u blizini Beograda. Svi moji prijatelji vole da odu negde u prirodu. Šetamo pored reke, ili kroz šumu i polja.

Svetlana Pavlović (menadžer turističke agencije):

Ja radim u turističkoj agenciji. Bavim se putovanjima, pa moram često da putujem. Idem u razne zemlje sveta. Obično putujem avionom i ostajem samo nekoliko dana. Nedavno sam bila u Turskoj. Vratila sam se pre pet dana. Bilo je lepo, ali kratko.

Jovan Jovanović (pravnik):

Volim da putujem s porodicom - s mojom decom i ženom. Putujemo po Srbiji, ali idemo i u druge zemlje. Obično putujemo automobilom zato što možemo da stanemo kada želimo. Putujemo bez plana i idemo u mala mesta gde nema mnogo turista.

Stiv Bond (ekonomista):

Često idem na poslovni put. Obično putujem sam, avionom. Kada sam slobodan, volim da putujem s prijateljima.

Nedavno sam putovao brodom do Đerdapa. Put Dunavom je bio vrlo prijatan. Išao sam s kolegama iz firme.

Kada sam na odmoru, obično putujem u Englesku, da vidim porodicu. Do Londona idem avionom, a onda putujem automobilom ili autobusom. Moji roditelji žive u mestu koje je 180 kilometara od Londona. Ako idem kolima i nema gužve na putu treba mi oko dva sata do njihove kuće.

Vocabulary:

jezero - *lake*

društvo - *company*

priroda - *nature, countryside*

važno - *important*

šuma - *forest*

polje - *field*

kratak - *short*

nedavno - *not long ago*

zemlja - *country*

svet - *world*

stati - *to stop*

ostajati - *to stay*

mesto - *place*

razni - *different*

avionom

by plane

brodom

by boat

taksijem

by taxi

vozom

by train

automobilom

by car

autobusom

by bus

Put

Ja putujem

Mi putujemo

Putovanje

Ti putuješ

Vi putujete

Putovati

On putuje

Oni putuju

AUTOMOBIL = KOLA

AUTOMOBILOM = KOLIMA

Role play

- Da li voliš da putuješ?
- *Yes, I love to travel. I often go for short trips. I love countryside walks, through the forest and fields. I like to walk along the river or lake. I also like to go to the seaside.*
- Kako obično putuješ?
- *When I go to other countries I travel by plane or train. Here, in Serbia I usually go by bus or car. I like traveling by car because I can stop when I want. I like going to the small places near Belgrade.*
- S kim putuješ?
- *Usually I travel with my family, and also with my friends. I don't like traveling alone.*
- Da li si negde bila nedavno?
- *Yes. Not long ago I went to Titel. It's a small town on the river Danube. I traveled there by boat. I slept in the hotel for one night and returned by bus. It was very interesting. The countryside along Danube is very beautiful.*

Answer the following questions:

1. Kako Tanja Radović ide na posao?
2. Gde ona putuje vikendom?
3. Gde je Tanja nedavno bila?
4. S kim Milan voli da putuje?
5. Gde on voli da putuje?
6. Gde Svetlana često putuje?
7. Koliko dugo ostaje na putu?
8. S kim Jovan voli da putuje?
9. Kako on voli da putuje?
10. Da li Stiv često putuje?
11. Kako on obično putuje?
12. Gde je Stiv nedavno bio?

INSTRUMENTAL CASE PLURAL

Masculine and neuter nouns form the instrumental plural by adding - **ima**. At the end of the feminine nouns insert - **ama**.

masculine/neuter

prijatelj
autobus

Idem s prijateljima.
Putujemo autobusima.

feminine

prijateljica
olovka

Idem s prijateljicama.
Pišemo olovkama.

INSTRUMENTAL CASE OF ADJECTIVES AND POSSESSIVES

masculine/neuter singular

Dobar drug   **dobrim** drugom.

Naš automobil   našim automobilom

feminine singular

dobra drugarica   **dobrom** drugaricom

naša mačka   našom mačkom

Masculine/neuter plural

dobrim drugovima

našim automobilima

feminine plural

dobrim drugaricama

našim mačkama

15a Reading comprehension

S T I V   J E   B I O   Z A U Z E T

Nedelja je. Stiv Bond je kod kuće, pije kafu i čita novine. Danas on može da se odmarati. Prošla nedelja je bila teška i Stiv je vrlo umoran. Imao je mnogo posla i morao je da ide na razna mesta.

U ponedeljak je bio na poslu od osam ujutro do osam uveče. Pre podne je imao dva sastanka, a onda je išao na poslovni ručak u restoran „Madera“. Posle podne je pisao izveštaj i telefonirao. Završio je izveštaj vrlo kasno i onda otišao kući.

U utorak je morao da putuje u Niš. Putovao je tri sata do Niša. U Nišu je bio na sastanku dva sata, ručao je s kolegama a posle ručka je šetao po centru Niša. Pola sata kasnije je morao da pođe u Beograd. Došao je kući vrlo kasno, oko 10 uveče.

U sredu je bio ceo dan u kancelariji. Opet je imao sastanke i razgovore s kolegama. Uveče je išao na večeru s prijateljima. Večerali su u restoranu 'Dačo'. Kao i obično, tamo je bila gužva, ali je bilo vrlo veselo. Ostali su u restoranu do ponoći.

U četvrtak, Stiv je ceo dan bio na konferenciji u 'Sava Centru'. To je bila međunarodna konferencija o ekonomskoj saradnji. Posle konferencije je organizovana večera i Stiv je upoznao interesantne ljude.

U petak je Stiv imao mnogo posla u kancelariji. Nije bio na poslu u četvrtak, tako da je morao da završi mnoge stvari. Nije imao vremena da ide na ručak, pa je samo kupio sendvič i jeo u kancelariji. Otišao je kući oko osam uveče. Bio je vrlo umoran.

U subotu je išao u kupovinu pre podne. Posle podne je učio srpski jezik. Radio je domaći rad i čitao lekcije zato što cele nedelje nije imao vremena da uči srpski. Uveče je išao na večeru u mali italijanski restoran. Posle večere je sedeo kod kuće i gledao televiziju. Odmarao se. Nije mogao ništa drugo da radi.

Phrases:

Po + loccative - around, without particular direction

Šetao je po centru grada.

Putovali smo po Srbiji.

celog dana whole day

cele nedelje whole week

celog jutra whole morning

Please note: There is a group of **feminine nouns with consonant ending**. Some of them, commonly used are listed below:

stvar

mast (lard)

smrt (death)

noć

strast (passion)

prošlost (past)

ponoć

reč (word)

budućnost (future)

kost (bone)

krv (blood)

sigurnost (security)

Adjectives, possessives, demonstrative pronouns that agree with the the above nouns would have the feminine ending as in the following examples:

lepa stvar

svetla budućnost

ova noć

moja prošlost

plava krv

njegova smrt

These nouns decline in the following way:

singular

plural

N. stvar

stvari

G. stvari

stvari

D. stvari

stvarima

A. stvar

stvari

V. stvari

stvari

I. stvari

stvarima

L. stvari

stvarima

Vocabulary:

morati - must

međunarodni - international

mesto - place

završiti - to finish, complete

upoznati - to meet

kasnije - later

veselo - jolly, fun

ostati - to stay

razno - different

saradnja - cooperation

poslovni ručak - business lunch

izveštaj - report

opet - again

Practice the past tense:

1. Reading comprehension

The following statements are tačno (true) or netačno (false):

1. Stiv može da se odmara nedeljom.
2. Stiv je otišao kući a nije završio izveštaj.
3. Stiv je putovao do Niša dva sata.
4. Stiv je večerao u restoranu 'Dačo' s prijateljima.
5. Stiv je upoznao interesantne ljude na konferenciji.
6. Stiv je u petak otišao kući oko pet sati.
7. Stiv je cele nedelje učio srpski jezik.
8. U subotu je išao na poslovnu večeru s kolegama.

2. Put the following sentences into the past tense:

1. On ima mnogo posla i mora da ide na razna mesta.
2. Oni ručaju u restoranu 'Madera'.
3. Ona pije kafu i čita novine.
4. Odmaramo se i slušamo muziku.
5. Šetam po centru grada i idem na ručak u restoran.
6. U sredu sam ceo dan u kancelariji.
7. Obično jedem sendvič i pijem čašu soka.
8. Posle večere gledamo televizor.

3. Insert the right form of the verb using the past tense:

1. Mi ..... u školu oko osam sati. (doći)
2. Stiv i Maja ..... na Kopaonik. (putovati)
3. Ja ..... u kupovinu pre podne. (ići)
4. Ona ..... kući oko pola osam. (otići)
5. Kada ..... iz Italije? (doći)
6. Ti ..... rano i ..... na vreme. (poći, doći)
7. Pre posla ja ..... na plivanje. (ići)
8. Mi ..... ali nismo ..... na vreme. (poći, doći)

4. Translate the following sentences:

1. *In the morning he had two meetings and then he went for a lunch.*
2. *He walked around the city centre for half an hour.*
3. *He arrived home very late, around 10 in the evening.*
4. *In the Sava Centre there was an international conference.*
5. *He bought a sandwich and had lunch in the office.*
6. *In the afternoon he studied Serbian language.*
7. *He didn't have time to read the paper.*
8. *On Thursday, they went for dinner.*
9. *As usual, the place was very crowded.*
10. *After work he went home.*

Step 3

1. Translate the following sentences into English:

U novembru je često magla.
Kada je vreme sunčano, volim da sedim u bašti.
Moja kuća je jugozapadno od Beograda.
Zimi je u Beogradu često mraz.
Nekada duva severni vetar i vrlo je hladno.
Leti je u Beogradu vruće.
U septembru je često toplo i ne pada kiša.
Moje omiljeno godišnje doba je proleće.
Temperatura vazduha je idealna, dvadeset stepeni.
Volim kada pada sneg i sve oko mene je belo.
Na severu zemlje zima je hladna i pada sneg.
Više volim da putujem u jesen, kada nema vrućine.

2. Translate the following sentences into Serbian:

1. My favorite month is May.
2. In autumn, it's chilly and often rains.
3. The sky is cloudy.
4. The weather is cold in the north of the country.
5. I like to live in the south because it's warm and sunny.
6. I don't like walking when it's hot outside.
7. In the east of the country it's often windy.
8. I like the snow because I can make a snowman.
9. The temperature is 18 degrees in the day time.
10. During the night it's frosty and foggy.

3. Fill in the gaps with the words in the instrumental case:

Svaki dan razgovaram sa ..... (Jovan). Kada nije u kancelariji, razgovaram sa njegovom ..... (sekretarica).

Jovan i ja se bavimo ..... (tenis). Igramo tenis ..... (sreda) i ..... (petak) u sportskom centru. Obično tamo idemo ..... (autobus) ili ..... (auto). Pre tenisa razgovaramo sa ..... (trener). Posle tenisa sedimo za ..... (sto) i pijemo kafu sa ..... (mleko) i jedemo sendvič sa ..... (šunka). Nekada idemo pravo kući, a nekada šetamo ..... (park).

4. Translate the following sentences into Serbian:

1. On Mondays I usually go to the cinema.
2. On Tuesdays and Thursdays I learn Serbian from 5.30 until 7.00 pm.
3. On Wednesdays I go to swim early in the morning.
4. On Fridays I go out with friends.
5. On Saturdays I go shopping.
6. On Sundays I relax and go for a walk.

5. Fill in the gaps with the following words:

Kratko, reke, vreme, petkom, mesta, posle podne, prijateljima, zauzeta, plivanje, kroz, vozom, prirodu, jezeru, nedavno, putujemo, noć

Ja sam cele nedelje vrlo ..... Utorkom i ..... idem u sportski centar na ..... Sredom ..... učim engleski. Uveče izlazim sa ..... Vikendom putujem ako je ..... lepo. Idem u ..... u blizini Beograda i šetam pored ..... ili ..... šumu. Volim .....

Obično putujem sa prijateljima automobilom ili ..... Nekada ..... autobusom.

..... sam bila na Palićkom ..... Spavala sam jednu ..... u hotelu. Bilo je lepo ali .....

6. Put the words in brackets into the instrumental case singular:

1. Volim da idem na more sa ..... (sestra i drugarica).
2. Obično putujem s ..... (prijatelj).
3. Volim da putujem ..... (voz) i ..... (brod).
4. Na posao nekada idem ..... (taksi).
5. Išla sam na more ..... (autobus) s .....(porodica).

7. Put the words in brackets into the instrumental case plural:

1. Ručao sam s ..... (prijatelji).
2. Idem na ručak sa svojim ..... (sestre).
3. Razgovarao sam sa .....(roditelji).
4. Išla sam u bioskop sa .....(prijateljice).
5. Putovao sam raznim..... (automobili).
6. Šetali smo ..... (ulice).

8. Put the words in brackets into the appropriate form:

Prošle subote sam išao na izlet u Sremske Karlovce. To je mali grad, nedaleko od Beograda sa ..... (bogata istorija). Putovao sam sa ..... (Maja i njena sestra). Išli smo .....(Majin novi automobil), koji je nedavno kupila. Ja sam već bio u Sremskim Karlovcima pre nekoliko meseci sa ..... (moji dobri prijatelji). Bilo je vrlo interesantno pa sam želeo opet da idem. Šetali smo .....(glavna ulica), videli crkve i muzej. Upoznali smo se sa ..... (simpatični ljudi) u parku. Posle šetnje, odmarali smo se u kafu, jeli kolače sa ..... (bela čokolada) i pili kafu sa ..... (mleko).

Vocabulary:

bogat - *rich*

opet - *again*

simpatičan - *nice*

izlet - *outing*

Unit 16

Steve's new apartment

STIVOV NOVI STAN

Stiv je našao lep, trosoban stan na Banovom Brdu. Rešio je da se preseli u nedelju a Jovan je rekao da može da mu pomogne. Jovan je već nekoliko puta pomogao Stivu, i bez njegove pomoći Stivu bi bilo teško u Beogradu.

Jovan je preko oglasa našao dobar servis za selidbe. Telefonirao im je i dogovorio se za vreme, datum i cenu selidbe. Jovanova žena Milena je pomogla Stivu da pakuje stvari.

Stivov stan je udoban i lep, ali mora da kupi još neke stvari. Trebaju mu tanjiri, viljuške, kašike i noževi. Stiv želi da kupi nove sudove za kuhinju i mali tepih za spavaću sobu. Treba mu i radni sto.

Jovan je pokazao Stivu nekoliko prodavnica koje prodaju nameštaj i stvari za kuću. Milena je ponudila Stivu da mu pomogne u kupovini. Mileni nikada nije teško da ide u kupovinu.

Stiv se zahvalio Jovanu i Mileni i spremio im je odličnu večeru u novom stanu. Milena je kupila Stivu sliku na kojoj se vidi Kalemegdanska tvrđava i reke.

Vocabulary:

naći - *to find*

selidba - *moving*

preseliti se - *to move*

pomoći - *to help*

sudovi - *dishes*

oglas - *advertisement*

datum - *date*

pakovati - *to pack*

tvrđava - *fortress*

tanjir - *plate*

viljuška - *fork*

kašika - *spoon*

nož - *knife*

pomoć - *help*

pokazati - *to show*

ponuditi - *to offer*

zahvaliti se - *to thank*

Verb **naći**

Ja nađem

Mi nađemo

Ti nađeš

Vi nađete

On nađe

Oni nađu

Verb **pomoći**

Ja pomognem

Mi pomognemo

Ti pomogneš

Vi pomognete

On pomogne

Oni pomognu

past partic: našao, našla, našli

past partic: pomogao, pomogla

Questions:

1. Gde je Stivov novi stan?
2. Kako je Jovan pomogao Stivu?
3. Kako mu je Milena pomogla?
4. Šta Stivu treba u novom stanu?
5. Kako se Stiv zahvalio prijateljima?
6. Šta su oni kupili Stivu?

DATIVE CASE

Endings of the dative singular

In the dative case, all genders have the same ending as in the locative case. For masculine nouns ending in a consonant add **-u** and neuter nouns ending **-o** or **-e** replace by **-u**: **sin - sinu, trg - trgu; more - moru, leto - letu.**

For feminine nouns replace **-a** with **-i**: **mama - mami, ulica - ulici.**

Uses of dative case

1. In a Serbian sentence the indirect object of the verb goes into the dative case. Verbs such as 'to give', 'to explain', 'to tell', 'to show', 'to offer' are often followed by an indirect as well as direct object. In English this indirect object may be preceded by the preposition 'to': **On daje poklon Nadi.** 'He gives the present to Nada.'
2. After certain Serbian verbs: **pomoći** 'to help'; **telefonirati** 'to telephone' the dative is used in Serbian although it is a direct object in English: **Stiv je pomogao Jovanu.** 'Steve helped Jovan.'; **Nada telefonira Veri.** 'Nada phones Vera.'
3. The dative case is used after the prepositions **k(a) i prema**.
K(a), prema - towards; **On ide ka zgradi.** 'He is going towards the building.'
Idite prema jugu. 'Go towards the south'.
4. The dative case can be combined with impersonal expressions formed from adverbs such as **teško** 'hard', **loše** 'bad', **dobro** 'well', **hladno** 'cold', **vruće** 'hot', **lepo** 'nice', etc. **Stivu je teško.** 'It's difficult for Steve.', **Dobro mi je.** 'I feel well.' **Hladno mu je.** 'He is cold.' (He feels cold.)
5. It is used with expressions such as **treba** 'it is needed'. **Treba mi odmor.** 'I need rest.' **Treba mu novac.** 'He needs money.' In this situation 'the thing that is needed' is the subject of the sentence while 'the one who needs it' acts as an object: **Stivu treba pomoć.** 'Steve needs help' or 'Help is needed for Steve.'

The dative case answers the questions **Kome?** To whom? **Čemu?** To what?

Examples:

1. Milan piše pismo Svetlani.

Šta Milan piše? Pismo. *direct object accusative*

Kome piše? Svetlani. *indirect object dative*

2. Jovan je pokazao prodavnice Stivu.

Šta je pokazao? Prodavnice. *direct object accusative*

Kome je pokazao prodavnice? Stivu. *indirect object dative*

3. Stiv je telefonirao Mileni.

Kome je Stiv telefonirao? Mileni *direct object dative*

4. Milena je pomogla Stivu.

Kome je Milena pomogla? Stivu *direct object dative*

THE DATIVE OF PERSONAL PRONOUNS

Nominative	Dative long form	Short form
ja	meni	mi
ti	tebi	ti
on/ono	njemu	mu
ona	njoj	joj
mi	nam(a)	
vi	vam(a)	
oni, one, ona	njima	im

In Serbian language, expressions with the short form of the dative case are commonly used, especially when expressing 'a state, or a feeling': **Hladno mi je.** *I am cold.* **Bolje mi je.** *I feel better.*

When the negative form is used, the negative of the verb *to be* comes in front of the pronoun in the dative case: **Nije mi hladno.** *I am not cold.* **Nije mi bilo dobro.** *I wasn't feeling well.*

The long form of the pronoun in the dative case is only used in emphasising the phrase. While the short form must never be at the beginning of the sentence, the long form can be placed flexibly: **Dajte mi pivo.**

Meni dajte pivo.

Dajte meni pivo.

Dajte pivo meni.

Examples of expressions in the dative case;

1. Dajte mi, molim vas dve kafe i čašu vode.
2. Treba vam pola kile paradajza i dve kile krompira.
3. Žao mi je što nisam mogla da dođem.
4. Drago im je da ste došli.
5. Nada je telefonirala Stivu.
6. Kažite joj da je Stiv telefonirao.
7. Rekao sam mu da ide prema zgradi.
8. Na Kopaoniku nam je bilo lepo.

Example of the dative case with prepositions:

- Izvinite, kako da dođem do Karađorđevog parka?
- Idite prema Hramu, pa onda idite desno.
- Izvinite, a gde je Hram?
- To je crkva Svetog Save. Evo vidi se kupola. Znae šta, i ja idem ka Hramu pa mogu da vam pokažem gde je park.
- Odlično! Mnogo vam hvala.

ADJECTIVES AND POSSESSIVES IN THE DATIVE CASE

The adjectives and possessives in the dative case have the same endings as in the locative case. The adjectives and possessives standing with the masculine and neuter nouns have the ending **-om** (or **-em** after the soft consonants). If they precede feminine nouns their ending is **-oj**.

Pokazao sam slike našem novom studentu.

Kupila sam poklon mojoj dobroj prijateljici.

Exercises:

1. Put the words in brackets into the dative case:

1. Juče sam telefonirao ..... (Milan).
2. Pokazala sam slike ..... (sestra).
3. Miloš je čitao knjigu ..... (sin).
4. Moram da pomognem ..... (mama).
5. Ponudili smo kafu ..... (gost).
6. Pričao sam priče ..... (Svetlana).
7. Poklon je odličan! Zahvalio sam se ..... (Milena).

2. Answer the questions:

1. Pisao sam pismo prijatelju. Šta si pisao?..... Kome si pisao?.....
2. Milena je kupila poklon Stivu. Šta mu je kupila.....? Kome je kupila poklon?.....
3. Stiv je pokazao stan Jovanu. Šta mu je pokazao? ..... Kome je pokazao stan?.....
4. On je spremio večeru Mileni. Šta joj je spremio?..... Kome je spremio večeru?.....
5. Večeras čitam priče ćerki. Šta joj čitam?..... Kome čitam priče?.....
6. Ponudili smo kolače Jovanu. Šta smo mu ponudili? ..... Kome smo ponudili kolače? .....

3. Put the words in brackets into the dative case:

1. Kome ste pisali pismo? Pisala sam ..... (moja, stara prijateljica).
2. Kome ste telefonirali? Telefonirao sam ..... (vaš, novi šef).
3. Gde sada idete? Idem prema ..... (visoka, stara zgrada).
4. U kom pravcu ste išli? Išli smo ka ..... (veliki most).

4. Answer the questions.

Example: Kako ti je? - Dobro mi je.

1. Da li vam je žao?
2. Da li mu je bilo lepo?
3. Kako joj je u Beogradu?
4. Da li ti je hladno?

5. Answer the questions negatively:

Kako ti je? - Nije mi dobro.

1. Da li ti je bolje?
2. Da li im je bilo lepo?
3. Da li ti je vruće?
4. Kako joj je bilo na Kopaoniku?

6. Put the pronouns into the correct form:

1. Pisala ..... je pismo. (on)	5. Mogu li da ..... pomognem. (vi)
2. Žao ..... je što nisam došla. (ja)	6. Želim ..... sve najbolje. (ti)
3. .... je bilo lepo. (mi)	7. Dala sam ..... poklon. (oni)
4. Kaži ..... da mi telefonira. (ona)	8. Telefonirala sam ..... juče. (ona)

Unit 17

Telephone conversation

TELEFONSKI RAZGOVOR

U kancelariji Stiva Bonda zvući telefon. Stivova sekretarica Tanja je odgovorila na poziv.

Tanja: Firma 'Praktikum', izvolite!

Maja: Dobar dan, ovde Maja Đorđević. Mogu li da razgovaram sa Stivom Bondom?

Tanja: Źao mi je ali gospodin Bond nije trenutno u kancelariji. Da li Źelite da ostavite poruku?

Maja: Da, recite mu, molim vas, da mi se javi posle pauze za rućak. Ja sam u kancelariji posle dva.

Tanja: Sve sam zapisala. Preneću mu poruku.

Maja: Hvala vam, doviđenja.

Poruka za Stiva Bonda

Vreme: 11.30

Telefonirala vam je Maja Đorđević i rekla da joj se javite posle dva.

Vreme: 12.15

Telefonirao je gospodin Savić iz Ministarstva. Poslao vam je dokumenta. Telefonirajte mu pre 17.00 ćasova. Ako nije u kancelariji, ostavite poruku sekretarici.

Stiv se vratio u kancelariju i telefonira Maji.

— Zdravo Majo, Stiv ovde. Kako ti je?

— Sada mi je bolje. Imala sam grip.

— Znam. Telefonirao sam tvojoj mami. Rekla mi je da ti nije dobro i da spavaš.

— Izvini što ti se nisam javila ranije. Bila sam na putu, a onda sam bila bolesna...

— Kako ti je bilo na Kopaoniku?

— Bilo mi je lepo! Skijala sam se, Źetala, odmarala... Onda sam dobila grip.

— Źao mi je što se tvoj odmor tako završio. Važno je da ti je sada bolje.

— Meni je Źao što ti nisi mogao da dođeš na Kopaonik, ali mogu da ti pokažem slike. Kada si slobodan?

— Nemam nikakve planove za večeras. Ako si slobodna, možemo da se vidimo.

— Slobodna sam posle osam.

— Dobro. Vidimo se oko osam u 'Kandaharu'.

— Važi, vidimo se.

Phrases:

Da li želite da ostavite poruku? - *Would you like to leave a message?*

Recite mu da mi se javi. - *Tell him to call me.*

Kažite joj da mi telefonira. - *Tell her to phone me.*

Preneću mu poruku. - *I'll pass the message.*

Bilo mi je loše. - *I was unwell*

Loše mi je. - *I feel sick.*

Bolje mi je. - *I feel better.*

Kako ti je? - *How do you feel?*

Questions:

1. Ko je telefonirao Stivu Bondu?
2. Kakvu poruku je ostavila Maja?
3. Zašto se Maja nije javila Stivu ranije?
4. Da li je Stiv znao da je Maja bolesna?
5. Gde je bila Maja?
6. Šta su se dogovorili Stiv i Maja?

1. Translate the following sentences:

1. I am sorry but I cannot come tonight.
2. Tell him to call me later.
3. He is not here at the moment.
4. I couldn't call you because I was busy.
5. How do you feel? I feel much better.
6. I don't feel well, I have flu.
7. Can we see each other tonight?
8. I am waiting for you in the café around nine o'clock.

2. Translation:

I was looking for a flat in a quiet part of Belgrade. I found a nice three room apartment opposite the park. If you go towards the church, it's on the right. I've shown my flat to Milena and Jovan. They came on Sunday and bought me a present - a picture of Skadarlija. I prepared dinner for them. We had a good time!

Vocabulary:

zvoniti - *to ring*

javiti se - *to call, announce*

zapisati - *to note, write down*

poruka - *message*

poslati - *to send*

ostaviti - *to leave*

poziv - *call, invitation*

bolesan, bolesna - *to be sick*

dobiti - *to get*

važno - *important*

grip - *flu*

Unit 18

Planning a weekend

STIV BOND PLANIRA VIKEND U ŠUMADIJI

Moj prijatelj Jovan me je pozvao da dođem u njegovu vikendicu. To je blizu Beograda, oko 80 kilometara. Ići ću kod Jovana!

Poći ću u petak, posle posla. Otići ću pravo kod Jovana i tamo ću spavati jednu noć. Sledećeg dana ću biti sa Jovanom pre podne i šetaćemo po šumi. Verovatno ćemo ručati zajedno, a ja ću posle ručka da idem na Oplenac. Čuo sam da je Oplenac vrlo interesantan. Ostaću tamo do pet sati, a onda ću da idem u Arandjelovac. Tamo je hotel 'Izvor' u kojem sam bio prošle godine. Sigurno će biti slobodnih soba. Ostaću u hotelu tu noć.

A šta ću da radim u nedelju? Sigurno ću ići u veliki park preko puta hotela. Šetaću, gledaću skulpture u parku, ići ću na kafu, čitaću novine, razgovaraću sa ljudima. Možda ću ići u gradski muzej.

Posle muzeja ću ići na pijacu. Kupiću voće i povrće za sledeću nedelju. Šumadija je poljoprivredni kraj pa je voće i povrće ukusno i kvalitetno. Mislim da ću ručati u restoranu 'Aleksandar'. Ješću šumadijske specijalitete i piću oplenačko vino. Posle ručka ću još malo da šetam i onda ću poći u Beograd. U Beogradu ću biti oko šest posle podne. Imaću dosta vremena da radim još nekoliko sati. Večeraću kod kuće.

Ovo je vrlo dobar plan i biće to interesantan vikend! Javiću se Jovanu.

Stiv je telefonirao Jovanu:

- Zdravo Jovane, ovde Stiv.
- Hoćeš li doći kod mene u petak uveče?
- Naravno! Doći ću oko šest. Izaći ću ranije iz kancelarije.
- Da li će i Maja doći?
- Nažalost, ona neće moći da dođe. Doći ćemo zajedno drugi put.
- Hoćeš li ostati do nedelje?
- Neću ostati ceo vikend. U subotu ću spavati u hotelu.
- Mislim da će ti ovde biti vrlo lepo, pa nećeš želeći da ideš u hotel.
- Videćemo!

Vocabulary:

pozvati - *to invite*

poziv - *invitation*

vikendica - *weekend house*

sledeći, a, o - *next*

skulptura - *sculpture*

čuti - *to hear*

poljoprivredni kraj - *agricultural area*

sigurno - *for sure*

misлити - *to think*

ukusno - *tasty*

kvalitetno - *of good quality*

izaći - *to go out*

verovatno - *probably*

FUTURE TENSE

The future tense in Serbian is formed by using the short form of the auxiliary verb **hteti** *to want*:

<i>short form</i>	<i>long form</i>	<i>negative</i>
Ja ću	hoću	neću
Ti ćeš	hoćeš	nećeš
On će	hoće	neće
Mi ćemo	hoćemo	nećemo
Vi ćete	hoćete	nećete
Oni će	hoće	neće

There are three ways of forming the future tense and all three forms are equally used in Serbian. To express the future, the Serbian language uses the short form of **hteti** plus:

Ja ću čitati	- <i>infinitive</i>	
Ja ću da čitam	- da + <i>present tense</i>	<i>I shall read</i>
Čitaću	- <i>placing short form of the aux. verb on the infinitive base</i>	

Ja ću ići.		<i>I shall go</i>
Ja ću da idem.	- please note that the - ći verbs keep the infinitive form and short form of the	
Ići ću	aux. verb is written separately	

The short forms of the auxiliary cannot be used at the beginning of a sentence or clause. They tend to follow the first word or phrase.

U hotelu ćemo ostati dve noći.	<i>We will stay at the hotel for two nights.</i>
Sutra ću ići i školu.	<i>I'll go to school tomorrow.</i>

When there is no such introductory word, the auxiliary form follows the infinitive. In this case, if the infinitive ends in **-ti**, remove the ending and form a single word by adding the auxiliary verb to the infinitive stem. If the infinitive ends in **-ći**, keep the full form of the infinitive and write the auxiliary verb separately:

Pitanja - Questions

1. Ko je pozvao Stiva u goste?
2. Gde je Jovanova vikendica?
3. Kada će Stiv poći iz Beograda?
4. Gde će spavati u petak uveče?
5. Šta će raditi u subotu?
6. U kom hotelu će biti Stiv Bond?
7. Kakvi su Stivovi planovi za nedelju?
8. U koliko sati će Stiv poći iz Arandjelovca?
9. Šta će Stiv raditi u nedelju uveče?
10. Da li će Maja ići sa Stivom?

Exercises:

1. Put the verbs in the brackets into future tense as in example:

Stiv ..... u Arandjelovac, u petak. (putovati)

Stiv će putovati u Arandjelovac, u petak.

Stiv će da putuje u Arandjelovac, u petak.

1. Mi ..... na put sledeće nedelje. (ići)
2. Stiv i Jovan ..... u restoranu. (večerati)
3. Ja ..... izveštaj večeras. (pisati)
4. Ona ..... povrće na pijaci. (kupiti)
5. Vi ..... u Beograd pre nas. (doći)
6. Ti ..... televizor sutra uveče. (gledati)

2. Make the following statements negative:

Example: Ja ću doći sutra u podne.

Ja neću doći sutra u podne.

1. Kupiću sve što mi treba.
2. Mi ćemo ići u restoran večeras.
3. Jovan će da putuje sledeće nedelje.
4. Vi ćete telefonirati kolegi.
5. Ti ćeš biti kod kuće večeras.
6. Gledaćemo televiziju sutra uveče.

3. Fill in the gaps with the following words:

Kupiću čitaćemo videćemo doći ću biću telefoniraćeš

1. .... mi kada dođeš na posao.
2. .... Jovana sutra uveče.
3. .... sve što treba na pijaci.
4. .... ispred kancelarije.
5. .... kod tebe u 6 uveče.
6. Kada se odmorimo, ... izveštaj.

4. Translate the following sentences:

1. *I'll leave the office at 5 and go to Jovan's place.*
2. *On Saturday, I'll stay in the hotel.*
3. *On Sunday, I am going to walk, read a paper, talk to people.*
4. *He will buy fruit and vegetables at the market.*
5. *He will have lunch at the restaurant.*
6. *I'll arrive in Belgrade in the afternoon.*
7. *I'll stay at home in the evening and watch TV.*
8. *He will have dinner at home.*

Unit 19

Happy birthday!

SREĆAN ROĐENDAN!

Jovan: Stive, kada ti je rođendan?

Stiv: Za četiri dana.

Jovan: Danas je 21. septembar. To znači da je tvoj rođendan 25. septembra!

Stiv: Tako je.

Jovan: Koliko godina puniš?

Stiv: Punim 39 godina.

Jovan: Još malo pa 40! Ti si u najboljim godinama. Da li ćeš slaviti rođendan?

Stiv: Verovatno neću. Nisam ništa planirao.

Jovan: Slavićemo sledeće godine tvoj četrdeseti rođendan. Pravićemo veliku žurku!

Stiv: Važi! Ja sam uvek raspoložen za dobru zabavu!

Četiri dana kasnije Jovan je došao kod Stiva u kancelariju. Doneo mu je poklon.

Jovan: Srećan rođendan, Stive. Želim ti sve najbolje! Ovo je mali poklon za tebe.

Stiv: Za mene? Baš ti hvala.

Jovan je Stivu poklonio dve knjige - 'Gramatiku srpskog jezika' i 'Kuvar za početnike'.

Phrases:

Srećan rođendan!

Srećan Božić!

Srećan Uskrs!

Srećna Nova godina!

Koji je danas datum?

Kojeg datuma? » Kog datuma?

DVADESET PRVOG SEPTEMBRA DVE HILJADE DRUGE GODINE

ŠESTOG DECEMBRA HILJADU DEVETSTO DEVEDESET DEVETE

Vocabulary:

rođendan - *birthday*

slaviti - *to celebrate*

proslava - *celebration*

žur, žurka - *party*

zabava - *fun, party*

poklon - *gift*

Phrases:

Punim 35 godina. - *I'll be 35.*

Dobro sam raspoložen. - *I am in a good mood.*

Putujem za dve nedelje. - *I am going in two weeks.*

doneti - *to bring; present: donesem, doneseš, donesu; past: doneo, donela, doneli...*

Ovo je poklon za tebe. *This is a present for you.*

Za mene? Baš ti hvala! *For me? Thank you very much.*

Jovan planira proslavu rođendana

Stivov rođendan je za četiri dana. Možemo svi zajedno da proslavimo njegov rođendan. Pozvaću Milenu, Maju i Stivove prijatelje Pitera i Katrin. Rezervisaću sto u restoranu 'Reka'. Tamo je živa muzika subotom i atmosfera je dobra. Kupiću malu čokoladnu tortu i svećice. Biće to dobra zabava!

pozvati - *to invite, to call*

sveće, svećice - *candles*

Questions:

1. Koliko godina puni Stiv?
2. Da li će slaviti rođendan?
3. Kog datuma je Stivov rođendan?
4. Kakav poklon je Jovan doneo Stivu?
5. Kog datuma je vaš rođendan?
6. Kakav poklon želite?
7. Koliko godina punite?
8. Da li ćete slaviti rođendan?

READING COMPREHENSION

U restoranu

Stiv slavi rođendan u restoranu «Reka». Sedi za stolom sa Jovanom.

- Jovane, da li si pozvao Pitera i Katrin?
- Naravno! Pozvao sam ih i rekli su da će doći oko osam.
- A šta je s Milenom? Što je nema?
- Čekao sam je pola sata na Trgu Republike. Pozvala me je i rekla da će doći pravo u restoran. Išla je po Maju pa su zajedno otišle u tržni centar. Verovatno traže poklon za tebe.
- Nadam se da će uskoro doći! Evo Pitera! Vidim ga na ulazu u restoran ali on nas ne vidi.
- Da li vidiš Katrin?
- Nju ne vidim. Možda je i ona otišla u kupovinu. Evo je! I ona sada ulazi. Idem da ih pozovem za naš sto.

Konobar je doneo piće i pitao:

- Da li je crno vino za vas?
- Ne, za mene je pivo, a crno vino je za njega.

Dates

To ask the date in Serbian you say: **Koji je danas datum?** *What is the date today?* **Koji** is the masculine form, agreeing with the masculine noun **datum**. A typical reply would be: **Danas je prvi decembar.** *Today is the first of December.* The adjective **prvi** is in the masculine to agree with **datum** although the word **datum** is rarely actually included in the answer.

To translate 'on' a date in Serbian use the genitive of the date **prvog decembra** *on the first December*, **dvadeset drugog oktobra** *on the twenty second October*, **Kog datuma?** *On what date?*

When saying a year, read the whole number **hiljadu devetsto devedeset deveta** 1999. However, only the last number is ordinal, adjectival and in feminine form to agree with **godina**. When saying that something happened in particular year, the last number is in the feminine form of the genitive: **Ona se rodila hiljadu devetsto pedeset sedme godine.** *She was born in 1957.* The word **godina** is usually omitted and number shortened: **Rodila sam se pedeset sedme.**

With the year 2000 you say **dve hiljadite** and with the later years you only decline the last number: **dve hiljade pete (godine)** 2005.

EXPRESSION OF TIME WITH ZA

Note the use of accusative case after the preposition **za** in the following expression of time: **za tri dana** in three days, **za dva sata** in two hours, **za pet godina** in five years.

PREPOSITIONS PO I ZA WITH THE ACCUSATIVE CASE

Note the use of the prepositions **po** i **za** with the accusative case:

Ovo je mali poklon za vas. *This is a small present for you.*

Organizovao je zabavu za prijatelje. *He organised a party for his friends.*

Idemo po Maju a onda idemo po poklone. *We are going to pick up Maya and then we are going to get some presents.*

Idem u prodavnicu po hleb i novine. *I am going to the shop the get bread and papers.*

GENITIVE AND ACCUSATIVE CASES OF PERSONAL PRONOUNS

ja	mene me	mi	nas
ti	tebe te	vi	vas
on(o)	njega ga	oni, e, a	njih ih
ona	nje je		

The long form of the personal pronouns is used after the prepositions and when emphasizing a particular pronoun. In all other situations the short form is used.

Examples: **Za mene** je kafa, a **za njega** je čaj.

Idem **po njih**.

Pozvaću **ih** na večeru.

Pitao sam **ga** da li će doći.

Jovan Jovanović's C.V.

BIOGRAFIJA JOVANA JOVANOVIĆA

Rodio sam se u Beogradu, 20. juna 1965. godine. Moja porodica se preselila u Niš 1970, tako da sam osnovnu školu i gimnaziju završio u Nišu.

Godine 1980. upisao sam Pravni fakultet u Beogradu. Diplomirao sam 1985. godine i otišao na postdiplomske studije u London. Tema mojih postdiplomskih studija je bila iz oblasti evropskog prava.

Vratio sam se u Beograd 1987. i počeo da volontiram u Trećem opštinskom sudu.

Zaposlio sam se 1. juna 1989. u Ministarstvu pravosuđa i radio kao savetnik za odnose sa inostranstvom.

Od 1992. do 1994. bio sam na specijalizaciji u Bristolu, u Velikoj Britaniji. Bavio sam se pitanjima međunarodnog prava.

Kada sam se vratio u Srbiju, zaposlio sam se u Institutu za međunarodno pravo. Radio sam kao zamenik direktora Instituta od 1994. do 2001. godine.

Od septembra 2001. godine do danas, radim kao pravni konsultant u Agenciji za privatizaciju.

Tečno govorim i pišem engleski jezik.

Oženjen sam i imam dvoje dece. Živim s porodicom u Beogradu.

Vocabulary:

roditi se - *to be born*
preseliti se - *to move*
upisati se - *to enrol*
diplomirati - *to graduate*
početi - *to begin*
završiti - *to end*
zaposliti se - *to become employed*
raditi kao - *to work as*

oblast - *area*
inostranstvo - *abroad*
zamenik - *deputy*
međunarodno - *international*
odnos - *relation*
tečno - *fluent*
opštinski - *municipal*
sud - *court*
pravosuđe - *justice*
savetnik - *advisor*

Osnovna škola
Srednja škola
Gimnazija
Fakultet
Postdiplomske studije
Postdiplomske studije
Specijalizacija

GENITIVE CASE OF THE ADJECTIVES AND POSSESSIVES:

Adjectives and possessives that agree with masculine and neuter nouns are given the ending - **og**, or - **eg** (after the soft consonant) while adjectives with feminine nouns end with -**e**.

Idemo kod mog dobrog prijatelja.
Dajte mi čašu crnog vina.
Molim vas flašu negazirane vode.

m **moj dobar prijatelj**
n **crno vino**
f **negazirana voda**

Please note: **moj** » **mojeg** » **mog**

Please note that the adjectives accompanying masculine animate nouns in the accusative case, would have the same endings as the adjectives in the genitive. Example: **Imam dobrog prijatelja.**

EXPRESSIONS OF TIME WITH THE GENITIVE CASE:

Svakog dana	<i>Every day</i>	Ove godine	<i>This year</i>
Ovog meseca	<i>This month</i>	Prošle nedelje	<i>Last week</i>
Prošlog leta	<i>Last summer</i>	Sledeće srede	<i>Next Wednesday</i>

GENITIVE CASE WITH THE PREPOSITION -S(A)

In Serbian, some prepositions can have different meanings depending on the case of the noun following the preposition. In the instrumental case, preposition **s(a)** translates to mean *with*: **kafa s mlekom, razgovaram s Jovanom.**

When preposition **s(a)** is followed by the noun in the genitive case the meaning is *from somewhere*: **idem s posla, dolazim sa odmora.**

Please note the rule: **U ≠ IZ**   **NA ≠ SA**

Idem na fakultet.

Idem sa fakulteta.

Idem na pijacu.

Idem sa pijace.

Živimo na petom spratu.

Pogled sa petog sprata je fantastičan.

Živim na Zlatiboru.

Ja sam sa Zlatibora.

Idem u školu.

Idem iz škole.

Idem u restoran.

Idem iz restorana.

Živim u Beogradu.

Ja sam iz Beograda.

READING COMPREHENSION

Susret na ulici

Komšija: Dobar dan, komšinice. Drago mi je da vas vidim. Kako ste?

Gđa Stanislava: Hvala, dobro sam. A kako ste vi, komšija?

Komšija: Nije loše. A odakle vi idete?

Gđa Stanislava: Idem sa pijace. Već sam bila jutros ali sam zaboravila da kupim nekoliko stvari. Morala sam opet da se vratim.

Komšija: I ja često zaboravim nešto da kupim. Najbolje je zapisati sve što vam treba i sa spiskom ići u kupovinu.

Gđa Stanislava: U pravu ste. I ja sam sve zapisala ali sam zaboravila spisak.

Komšija: A šta to lepo spremate kada ste dva puta bili na pijaci?

Gđa Stanislava: Večeras će doći moj sin s porodicom. Spremam ukusnu, veliku večeru.

Komšija: Znači, vi kasno večerate?

Gđa Stanislava: Obično - ne, ali večeras imam goste. Moj sin će doći pravo s posla, a unuk s fakulteta. Sigurno će biti gladni. Izvinite, komšija, moram da idem, žurim. Doviđenja!

Phrases:

U pravu ste! - *You are right!*

Niste u pravu! - *You are wrong!*

Šta to znači? - *What does it mean?*

Znači.... - *It means.....*

Step 4

1. Put the pronouns into the correct form of the dative case:

1. Pisala ..... je pismo. (on)
2. Žao ..... je što nisam došla. (ja)
3. .... je bilo lepo. (mi)
4. Kaži ..... da mi telefonira. (ona)
5. Želim ..... sve najbolje. (ti)
6. Dala sam ..... poklon. (oni)
7. Telefonirala sam ..... juče. (ona)
8. Mogu li da ..... pomognem? (vi)

2. Put the words in brackets into the dative case:

1. Dao sam poklon ..... (Stiv).
2. .... (Milan) sam kupila knjigu, a ..... (Svetlana) CD.
3. Želim da pokažem ove slike ..... (mama) i ..... (brat).
4. Dajte ..... (Jovan) pivo, a ..... (ja) kafu.
5. Idite ka .....(zgrada), pa onda levo prema ..... (park).

3. Translate the following sentences:

1. *I am sorry but I cannot come tonight.*
2. *Tell him to call me later.*
3. *He is not here at the moment.*
4. *I couldn't call you because I was busy.*
5. *How do you feel? I feel much better.*

4. Say correctly the following dates:

1. Rođendan Stiva Bonda je 25. septembra.
2. Moja ćerka se rodila 6. 12. 1999. godine.
3. Ja sam se rodila 22. 6. 1964. godine.
4. U Srbiji se slavi Božić 7. januara.
5. Čarls Darvin se rodio 1809. a umro 1882. godine.
6. Fjodor Mihailovič Dostojevski je živeo od 1821 do 1881. godine.
7. Leonardo Da Vinči je živeo od 1452 do 1519. godine.
8. Volfgan Amadeus Mocart rođen je 1756. a umro 1791. godine.
9. Živeo sam u Senegalu od 2000. do 2004.

5. Put the words in brackets into the genitive case:

1. Kupiću flašu .....(belo vino) i sladoled od ..... (bela čokolada).
2. Proslavićemo rođendan bez ..... (moj dobar prijatelj).
3. Doći će moj brat sa .....(Novi Zeland).
4. Idem na pregled kod ..... (novi doktor).
5. Čitaću knjigu ..... (švedski pisac).
6. U Šumadiji ima mnogo ..... (sveže voće i povrće).
7. Putujem pola sata od ..... (moja kuća) do .....(njihov stan).
8. Dajte mi flašu .....(negazirana voda).

6. Translate:

1. *I am going away in 14 days.*
2. *I'll buy a present for him.*
3. *I am going to celebrate my birthday on 22 June.*
4. *I'll invite friends for dinner.*
5. *I'll be 32 on 15 September.*

7. Put the verbs in brackets into the future tense:

1. Sutra ..... kod prijatelja. (ići, ja)
2. .... film u bioskopu. (gledati, mi)
3. .... na posao oko 7 sati. (doći, ja)
4. Sledeće godine ..... u Grčku. (putovati, oni)
5. Gde ..... večeras? (spavati, vi)
6. Na moru ..... i ..... (plivati, šetati, on)

8. Make the following statements negative:

Example: Ja ću doći sutra u podne.

Ja neću doći sutra u podne.

1. Kupiću ovu novu knjigu.
2. Mi ćemo ići u restoran večeras.
3. Jovan će da putuje sledeće nedelje.
4. Vi ćete telefonirati kolegi.
5. Ti ćeš biti kod kuće večeras.
6. Gledaćemo televizor sutra uveče.

9. Translation:

1. *This month I am going for a holiday in the village house of my friend.*
2. *Last year I was in the south of France.*
3. *Every day I buy a bottle of milk and a bottle of still water.*
4. *Next year I'll see the house of my brother and his wife.*
5. *Last month I started working as a director of a large company.*

10. Fill in the gaps with the correct preposition:

S(a), za, na, u, iz, po

1. Kada idem .... kafić, obično naručim kafu ..... mlekom.
2. .... prodavnici sam kupio poklon a ..... pijaci hranu.
3. Doneo sam knjige ..... biblioteke ..... svog brata.
4. Milan će doći ..... škole, a Svetlana .... posla.
5. Došao sam ..... odmora pre nekoliko dana.
6. Ja sam .... Engleske, ali dugo živim .... Beogradu.
7. .... koncerta sam se vratio ..... mojim drugom.
8. Idemo ..... Maju, a onda .... piće.

11. Answer the questions:

1. Kada ste se rodili?
2. U kom gradu ste završili osnovnu školu?
3. Koje godine ste upisali srednju školu?
4. Kada ste se prvi put zaposlili?
5. Kada ste se preselili u Srbiju?

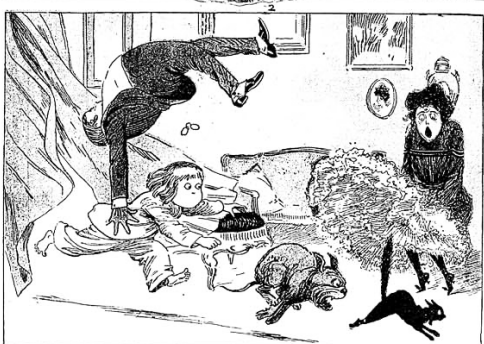
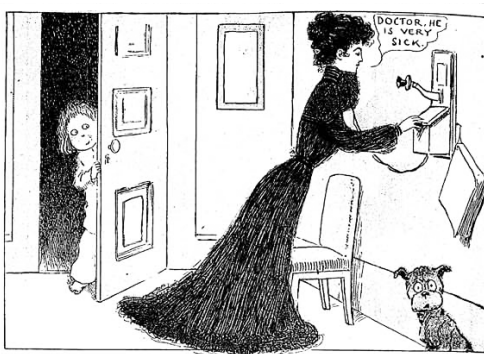
12. Translation:

Every Saturday I go to the market to buy several things. Often I forget what I need to buy, so I go again. The market is near my new apartment. Every week I buy a kilo or two of fruit and vegetables. I also buy a little bit of meat and cheese. When I go back from the market I prepare good, tasty lunch and drink a glass of red wine.

Unit 20

Health matters

K O D L E K A R A

RICHARD FELTON OUTCAULT (JANUARY 14, 1863-SEPTEMBER 25, 1928), BUSTER BROWN

Lekar: Udite. Izvolite, sedite. Zbog čega ste došli?

Pacijent: Nije mi dobro. Osećam se umorno, kašljem i mislim da imam temperaturu.

Lekar: Skinite se da vas pregledam. Da li vas nešto boli?

Pacijent: Boli me glava i grlo.

Lekar: Pluća su u redu. Otvorite usta da vam pregledam grlo. Imate upalu grla i visoku temperaturu.

Pacijent: Da li je to nešto ozbiljno?

Lekar: Ne brinite, samo imate jaku prehladu. Ostanite u krevetu i pijte čajevе i limunadu.

Pacijent: Da li treba da uzimam neki lek?

Lekar: Da, napisaću vam recept. Uzimajte ove tablete tri puta dnevno.

Pacijent: Kada ću moći da idem na posao?

Lekar: Nemojte ići na posao bar tri dana. Treba da se dobro odmorite.

Pacijent: Hvala vam, doktore. Doviđenja.

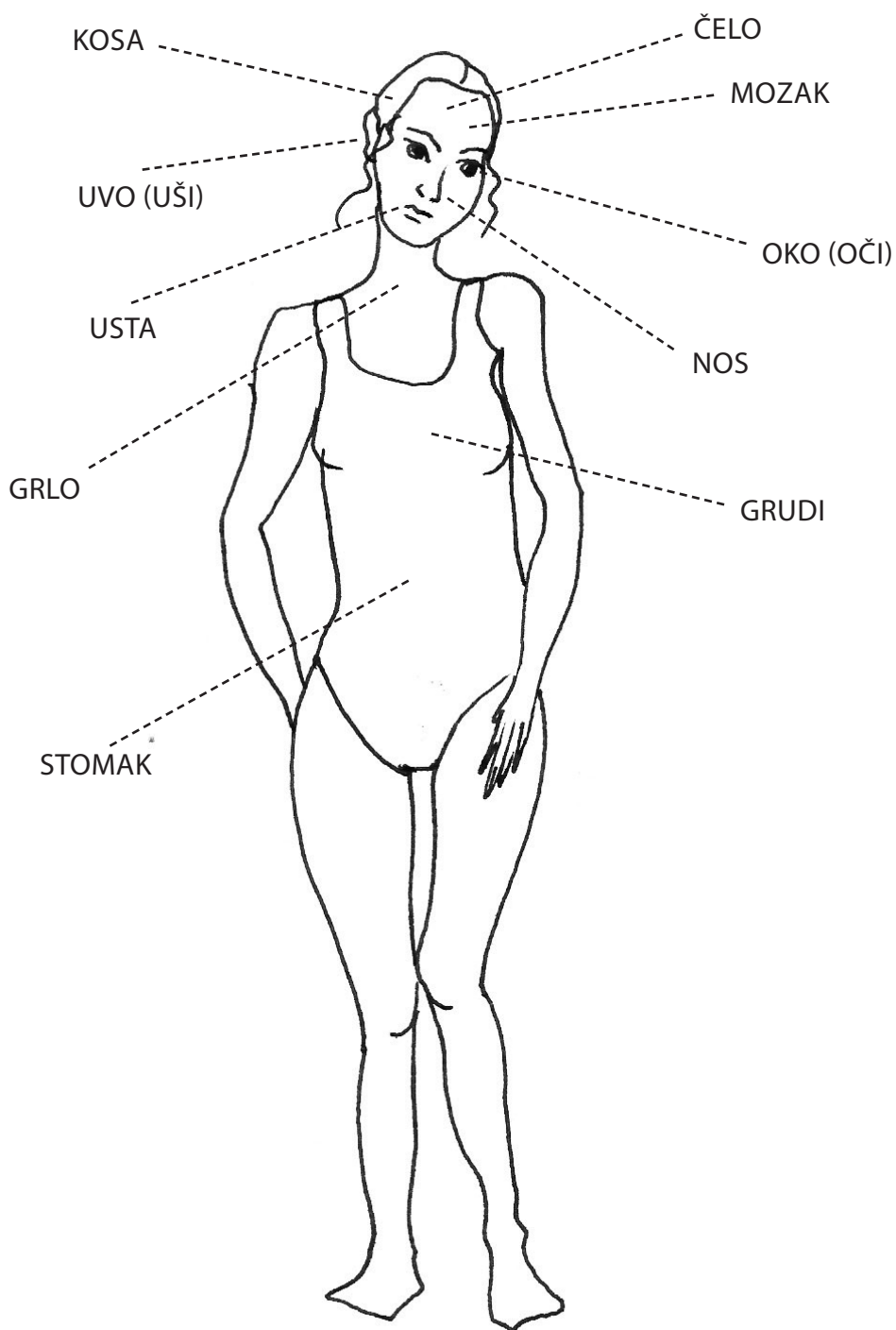
Lekar: Doviđenja i da brzo ozdravite.

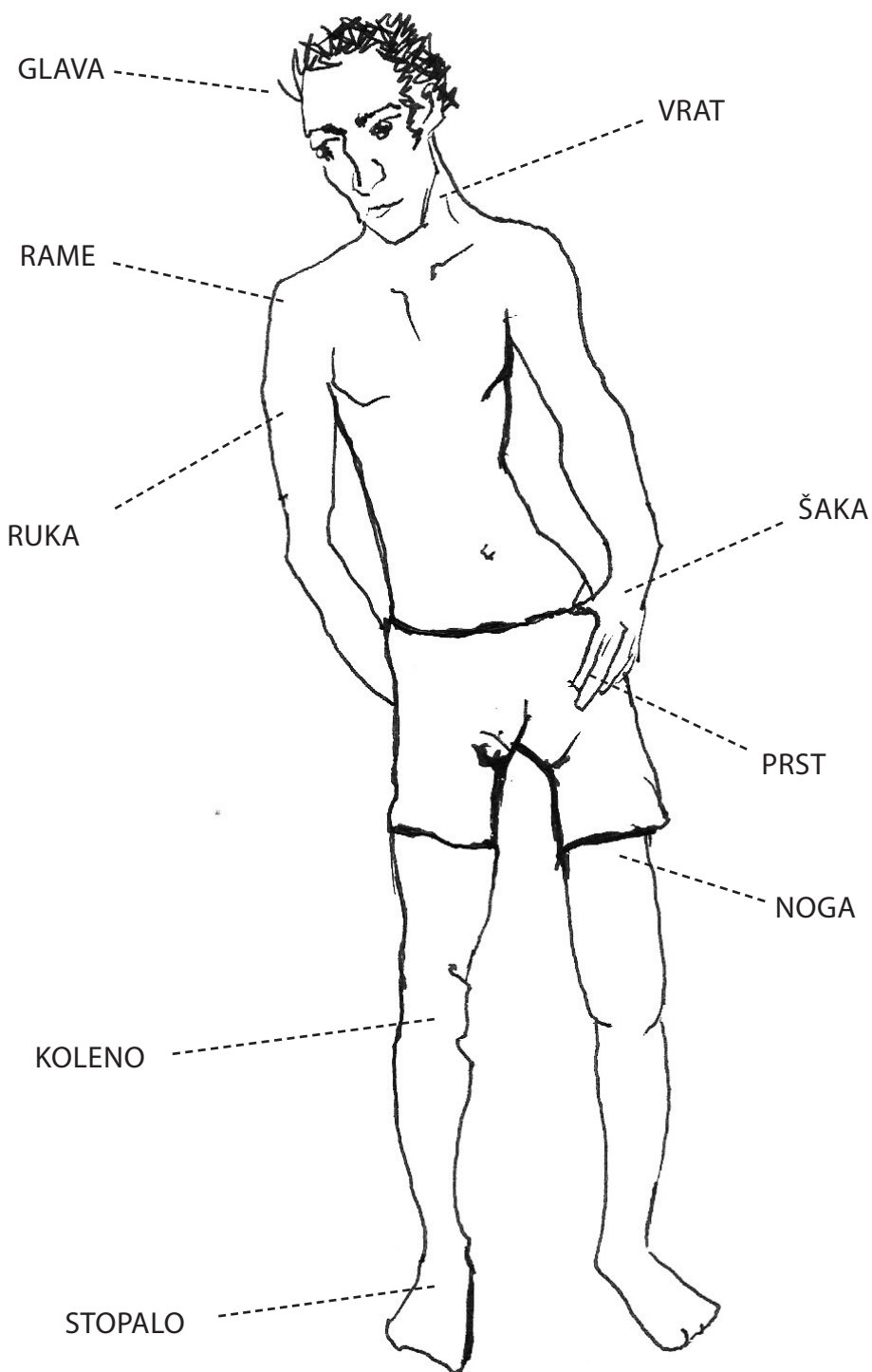
WORDBUILDING

lek - *medicine*
lekar - *doctor*
lečiti - *to cure*
lečenje - *treatment*
bol - *pain*
bolest - *illness*
bolestan - *ill*
bolesnik - *sick person*
bolnica - *hospital*
zdrav - *healthy*
zdravlje - *health*
ozdraviti - *to recover*
dom zdravlja - *polyclinic*

Vocabulary:

zbog čega - *why*
osećati se - *to feel*
kašljati - *to cough*
temperatura - *temperature*
pregled - *check up, examination*
pregledati - *to examine*
pluća - *lungs*
upala grla - *sore throat*
ozbiljno - *seriously*
jak, a, o - *strong*
prehlada - *cold*
prehladiti se - *to catch cold*
otvoriti - *to open*
usta - *mouth*
brinuti - *to worry*
uzimati - *to take*
recept - *prescription*

Phrases:

Skinite se.	<i>Take off your clothes.</i>
Kako se osećate?	<i>How do you feel?</i>
Nije mi dobro.	<i>I don't feel well.</i>
Brzo ozdravite	<i>Get well soon!</i>
Tri puta dnevno	<i>Three times a day</i>
Bar tri dana	<i>At least three days</i>

TO HURT, ACHE

The verb **boleti** *to hurt, ache* is only used in the third person singular and plural. 'The cause of the pain is the subject of the sentence while the person 'exposed' to the pain is an object and therefore declined into the accusative case. With the personal pronouns, the short form is used after the verb.

Boleti On, a, o boli
Oni, e, a bole

Stiva boli glava. (Glava boli Stiva.)

Steve has a headache.

Boli **ga** glava. (Glava boli njega.)

He has a headache.

Boli **me** grlo.

I have a sore throat.

Boli **je** stomak.

She has a stomach ache.

Boli **me** noga.

My leg hurts. (The leg hurts me.)

Bole **me** noge.

My legs hurt. (The legs hurt me.)

IMPERATIVE

The imperative is formed by taking the third person plural of the present tense of the verb and removing the last letter. If such form ends with a consonant, add **-i**, for informal 'command' or **-ite**, for a formal version. If it ends with **-j**, only for the formal form the ending **-te** is added.

Examples:

Ići	Oni idu	Id-i
		Id-ite
Raditi	Oni rade	Rad-i
		Rad-ite
Uzimati	Oni uzimaju	Uzimaj
		Uzimaj-te
Odmarati se	Oni se odmaraju	Odmaraj se
		Odmaraj-te se

THE NEGATIVE FORM OF THE IMPERATIVE CAN BE FORMED IN TWO WAYS:

Nemoj ići/da ideš   Nemojte ići/da idete

Ne brini   Ne brinite
Ne spavaj   Ne spavajte

Role play:

- *Come in, please. Have a seat. How do you feel today?*
- *I don't feel well. I have a headache and a sore throat.*
- *Strip to the waist. Open your mouth to check your throat.*
- *Is it something serious?*
- *No, don't worry. You'll feel better in a few days.*
- *How soon will I be able to go to work?*
- *Stay in bed for at least three days.*
- *Do I need to take some medicine?*
- *I'll write you a prescription. Take these tablets three times a day. Drink a lot of tea and lemonade.*
- *Thank you, doctor. Goodbye!*

Gospođa Stanislava

Gospođa Stanislava je Jovanova majka i baka njegove dece. Živi u Zemunu, u maloj kući, blizu Dunava. Ima 78 godina.

Imam dosta godina, blizu osamdeset, ali hvala bogu, zdrava sam. Nikada nisam bila ozbiljno bolesna. Ponekad me bole noge i ruke, ali to je normalno u mojim godinama. Lečim se kod doktora Perića, već dvadeset godina i redovno idem na kontrolu pritiska i srca.

Živim zdravo - svakog dana šetam pored reke, a u kući sve sama radim. Imam i malu baštu u kojoj gajim povrće. Ne pušim, ne jedem mnogo, ali ponekad popijem čašu crnog vina.

Prijatelji i komšije me često posete. Vikendom dođu moj sin, unuk ili moja unuka s porodicom. Vole da sede u bašti, a ja im često pravim kolače.

Dva puta nedeljno idem na časove italijanskog jezika. Volim da učim strane jezike, a mislim da je to i korisno. Nauka kaže da za dobro zdravlje i dug život treba vežbati i mozak i telo.

Questions:

1. Ko je gospođa Stanislava?
2. Koliko ima godina?
3. Da li ona ima problema sa zdravljem?
4. Ko leči gospođu Stanislavu?
5. Kakav je njen životni stil?
6. Zašto ona uči italijanski jezik?

Vocabulary:

baka - *grandmother*

pušiti - *to smoke*

Hvala bogu! - *Thanks*

god!

komšije - *neighbours*

redovno - *regularly*

unuk - *grandson*

unuka - *granddaughter*

pritisak - *pressure*

srce - *heart*

korisno - *useful*

gajiti - *to grow*

vežbati - *to exercise*

nauka - *science*

mozak - *brain*

telo - *body*

Unit 21

Colors & Clothes

B O J E I O D E Ć A

green zeleno   orange narandžasto

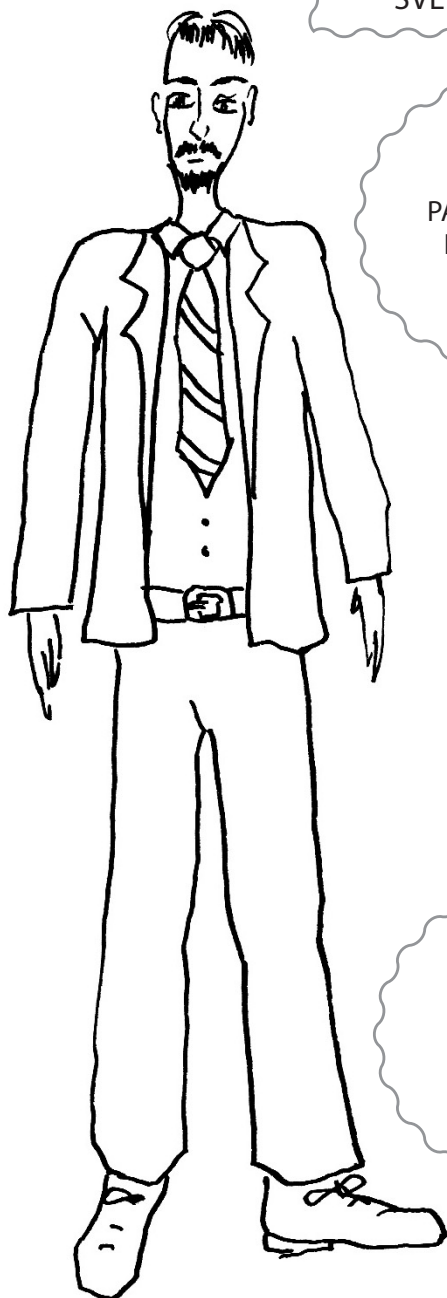
red crveno   gray sivo

yellow žuto   blue plavo

black crno   brown braon

white belo

DUGO/KRATKO
DEBELO/TANKO
SVETLO/TAMNO

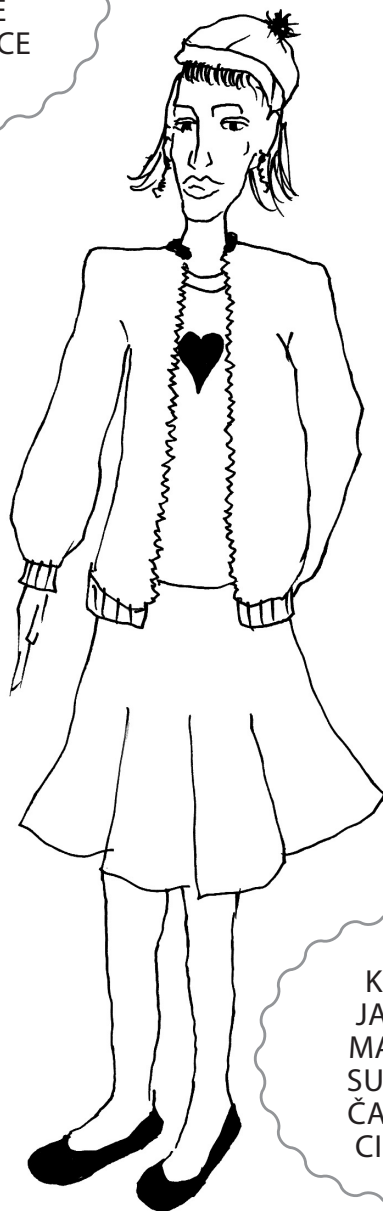
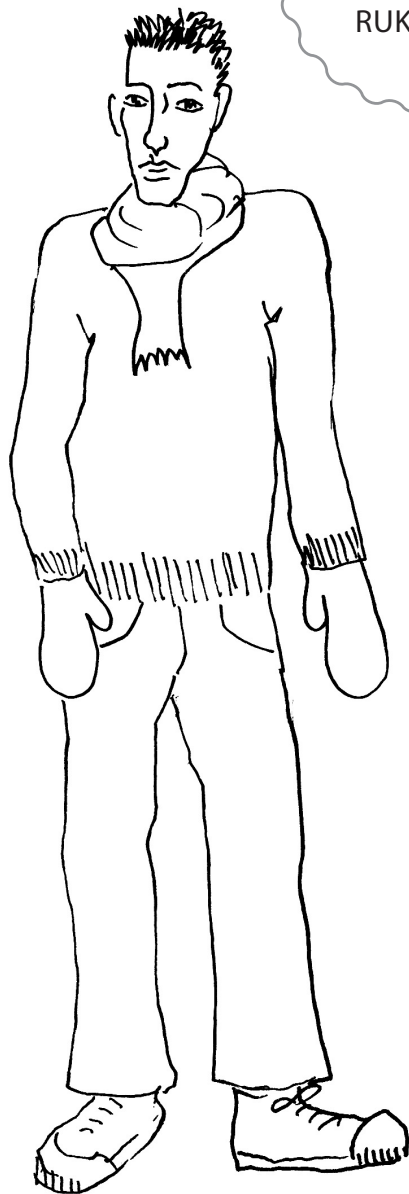
ODELO
SAKO
PANTALONE
KOŠULJA
KRAVATA
CIPELE

ŠEŠIR
HALJINA
KAPUT
ČIZME
TAŠNA

ŠAL
DŽEMPER
FARMERKE
PATIKE
RUKAVICE

KAPA
JAKNA
MAJICA
SUKNJA
ČARAPE
CIPELE

Kako se oblači Stiv Bond?

Stiv Bond voli da nosi sportsku odeću. Dobro se oseća kada je u farmerkama, majici i pantikama. Voli da nosi sportske pantalone, džemper ili jaknu. Njegova omiljena boja je plava i često kupuje plave stvari. Njegova obuća je takođe sportska, braon ili crne boje.

Kada ide na posao, Stiv nosi odelo, košulju i kravatu. Zimi oblači sivi kaput, a u jesen mantil tamno plave boje. Samo je Stivov kišobran šaren, ima plave, žute i crvene pruge.

Stivova prijateljica Maja voli da se oblači i sportski i elegantno. Zavisi gde ide i šta radi. Kada ide na posao, uvek izgleda elegantno. Vikendom nosi farmerke, suknje, majice ili košulje. Uveče, kada izlazi, oblači elegantnu haljinu ili komplet. Maja voli zelenu i narandžastu boju. Često nosi kape i šešire. Ona uvek izgleda moderno.

U prodavnici

Prodavačica: Mogu li da vam pomognem?

Maja: U izlogu sam videla žutu, kratku haljinu. Da li je imate u drugoj boji?

Prodavačica: Imamo isti model u plavoj i crvenoj boji. Koja je vaša veličina?

Maja: Treba mi 42.

Prodavačica: Tu veličinu imamo samo u plavoj boji. Da li želite da probate?

Maja: Naravno!

Prodavačica: Evo, izvolite. Kabina je desno, pored kase.

Maja: Hvala vam.

* * *

Prodavačica: Da li vam je dobra?

Maja: Treba mi manji broj.

Prodavačica: Izvolite broj 40.

* * *

Maja: Uzeću ovu manju. Da li je imate u crvenoj boji?

Prodavačica: Imamo.

Maja: Uzeću crvenu. Koliko košta?

Prodavačica: Sada je na popustu i košta 3.400 dinara.

Maja: Mogu li da platim karticom?

Prodavačica: Naravno. Izvolite račun.

Maja: Hvala. Doviđenja.

Vocabulary:

oblačiti se - *to dress, put on*

komplet - *outfit*

osećati se - *to feel*

sportski, a, o - *casual*

mantil - *raincoat*

uvek - *always*

kišobran - *umbrella*

šaren - *multi-colored*

pruge - *stripes*

kabina - *dressing room*

zavisiti - *to depend*

kasa - *cash register*

izgledati - *to look*

moderno - *fashionable*

Phrases

Koja je vaša veličina/broj?

Kako plaćate?

Mogu li da platim karticom?

Plaćam gotovinom.

Imate li drugu boju?

Šta volite da nosite?

Treba mi manji/veći broj

Uzeću .....

What is your size?

How do you pay?

Can I pay by credit card?

I pay cash.

Do you have another colour?

What do you like to wear?

I need a smaller/bigger size

I'll take....

Questions:

1. Šta Stiv voli da nosi?
2. Koju boju voli Stiv?
3. Kakva je njegova obuća?
4. Šta nosi kada ide na posao?
5. Kako se Maja oblači?
6. Šta Maja nosi vikendom?
7. Koju boju voli?
8. Šta vi volite da nosite?
9. Koju boju volite?

Language in use:

Vuna	<i>Wool</i>	Džemper je od vune.	vuneni džemper
Svila	<i>Silk</i>	Bluza je od svile.	svilena bluza
Pamuk	<i>Cotton</i>	Majica je od pamuka.	pamučna majica
Koža	<i>Leather</i>	Tašna je od kože.	kožna tašna

Dialogue:

- Izvolite. Mogu li da vam pomognem?
- Želim da vidim onu braon tašnu.
- Ovu ovde?
- Ne, onu veliku onde.
- Izvolite.
- Da li je od kože?
- Da, to je kožna tašna.
- Koliko košta?
- 10.850 dinara.

Role-play:

- Dobar dan. Izvolite.
- *Ask to see a blue dress from the shop window.*
- Koja veličina vam treba?
- *Ask for size 42. Say that you prefer it in other colour. Ask what other colours they have.*
- Imamo istu haljinu sive boje. Da li želite da probate?
- *Ask where the dressing room is.*
- Kabina je pravo pa levo.
- *Say that the dress is fine and you wish to buy it.*
- Kako plaćate?
- *Ask if you can pay with a credit card.*
- Naravno. To je 8.420 dinara.

DEMONSTRATIVE PRONOUNS

Demonstrative pronouns agree with the noun in number and gender and decline like adjectives and possessives. They may be used independently as a subject when pointing or referring to the particular noun.

Example:

- **Dajte mi, molim vas, onaj zeleni šešir.** - *Can I have that green hat?*
- **Ovaj ovde?** - *This one here?*
- **Ne, onaj onde.** - *No, that one there.*
- **Želim da vidim i onu plavu suknju.** - *I wish to see that blue skirt.*
- **Ovu ovde?** - *This one here?*
- **Da, to je ta.** - *Yes, that's the one.*

<i>this</i>	<i>that</i>	<i>that</i>	<i>sing, plural nouns</i>
OVAJ	TAJ	ONAJ	Šešir
OVA	TA	ONA	Suknja
OVO	TO	ONO	Odelo
OVI	TI	ONI	Šeširi
OVE	TE	ONE	Suknje
OVA	TA	ONA	Odela

PLURAL OF THE LOCATIVE AND DATIVE CASES

In Serbian, plural forms of three cases have the same endings. The instrumental case plural has been already introduced. The same rule applies to the nouns, adjectives and possessives in the locative and dative cases:

	<i>Locative plural</i>	<i>Dative plural</i>
<i>M</i> lepi gradovi	Bili smo u lepim gradovima.	Idemo ka lepim gradovima.
<i>N</i> lepa mesta	Bili smo u lepim mestima.	Idemo ka lepim mestima.
<i>F</i> lepe škole	Bili smo u lepim školama.	Idemo ka lepim školama.

Exercises:

1. Put the words in brackets into the correct case:

1. Dobro se osećam u ..... (plave pantalone i crne cipele).
2. Kupila sam odeću u ..... (skupe prodavnice).
3. Kupila sam poklone ..... (dobri prijatelji).
4. Idite prema ..... (one stare zgrade).
5. Svi su došli na posao u ..... (elegantna odela).
6. Pomogao sam ..... (njegovi novi studenti).

2. Translate:

1. *I would like to see that green dress.*
2. *I like this brown hat, but I don't like that black one.*
3. *At weekends, I am in my old jeans and t-shirts.*
4. *I bought elegant dresses for my sisters.*
5. *Can I have that yellow scarf, please?*
- *This one here?*
- *Yes, that's the one.*

Unit 22

What is better?

ŠTA JE BOLJE?

Jovan je pitao Stiva da uporedi život u Londonu i Beogradu. Evo šta je Stiv rekao:

Pre svega, London je mnogo veći grad od Beograda. To je jedan od najvećih gradova na svetu. Takvi gradovi su interesantniji ali teži za život. Ljudi žive u jednom delu grada a rade u drugom. Do posla putuju duže i više vremena provode u prevozu. Veća je gužva u saobraćaju, na ulicama, u prodavnicama i restoranima.

Beograd je mirniji i manji grad. Put od kuće do posla je kraći. Sve je mnogo bliže, svuda stignem brže, pa je zato život lakši.

U Londonu ima visokih zgrada ali i mnogo manjih kuća. U Beogradu ljudi najčešće žive u stanovima, u visokim zgradama. Prijatnije je živeti u kući nego u stanu. U Londonu takođe ima više bašti i parkova. Parkovi su lepši nego u Beogradu.

Beograd ima bolju klimu nego London. Leto je duže i toplije, a jesen ima više sunčanih dana. Zimi je u Beogradu niža temperatura i pada sneg. U Londonu retko pada sneg i temperatura je zimi viša, ali češće pada kiša.

London je jedan od najskupljih gradova dok su u Beogradu mnoge stvari jeftinije. Izbor restorana, pozorišta, koncerata, izložbi u Londonu je veći ali je i teže kupiti kartu ili naći mesto u dobrom restoranu. Naravno, karte za bioskop, pozorište ili koncert su skuplje, kao i restorani.

Ne znam gde je bolje. Neke stvari su interesantnije u Londonu, a nešto drugo je lepše u Beogradu. Na primer, u Beogradu više volim kafiće zato što svaki ima baštu i duži period u godini ljudi mogu da sede napolju. U Londonu je arhitektura raznovrsnija, ima zgrada iz raznih istorijskih perioda, pa je šetnja gradom zanimljivija.

Vocabulary:

uporediti - *to compare*

reći - *to say*

deo - *part*

prevoz - *transport*

stići - *to arrive*

izbor - *choice*

izložba - *exhibition*

raznovrstan - *different kind*

zanimljiv - *interesting*

provoditi - *to spend time*

takav, a, o - *such*

na primer - *for example*

Please, note:

uporediti sa + Inst. case

Uporediti Beograd sa Londnom.

The present tense of the verb reći is not used; the past tense form is rekao, rekla, rekli

VERB STIĆI = DOĆI

present - stignem, stignu

past partic. - stigao, stigli

COMPARISON OF ADJECTIVES AND ADVERBS

The comparative is formed by adding endings **-iji**, **-ji** or **-ši** to the adjective stem which is often the same as the indefinite adjective form in the nominative singular.

star	stariji	interesantan	interesantniji
nov	noviji	hladan	hladniji
topao	topliji	miran	mirniji
jeftin	jeftiniji	siguran	sigurniji

Only three adjectives form their comparative by adding the ending **-ši**:

lep	lepši
lak	lakši
mek	mekši

Many adjectives in forming the comparative undergo phonetic changes when endings **-iji**, **-ji** are added. Most of those commonly used adjectives are listed below:

dug	duži	mlad	mlađi
kratak	kraći	širok	širi
dalek	dalji	skup	skuplji
blizak	bliži	jak	jači
visok	viši	tih	tiši
nizak	niži	tanak	tanji
brz	brži	debeo	deblji

Some adjectives form their comparative irregularly:

dobar	bolji	velik	veći
loš	gori	mali	manji

The superlative is formed by adding the prefix **-naj** to the comparative.

lepši	najlepši	skuplji	najskuplji
dobar	najbolji	brži	najbrži

The comparative is expressed by **nego** (*than*) followed by the nominative case, or **od** (*than*) followed by the genitive case.

London je veći nego Beograd.
London je veći od Beograda.

Bela bluza je lepša nego zelena.
Bela bluza je lepša od zelene.

The superlative is expressed by **od** (of) followed by the genitive case plural.
To je jedna od najboljih prodavnica. To je jedan od najvećih gradova.

Endings of the comparatives agree in number, gender and case with the noun they precede.

Lepši grad, bolja prodavnica, manje pozorište, najbolji prijatelji, brži automobili

COMPARATIVE FORM OF THE ADVERBS

Adverbs agree and explain the verbs and have the same form as neuter singular adjectives. They compare in the same way as adjectives and some of the most common are listed below:

mnogo	više	najviše
malo	manje	najmanje
često	češće	najčešće
retko	ređe	najređe
teško	teže	najteže

GENITIVE CASE PLURAL

In the genitive case plural all three genders have the same ending - **a**.

	<i>nom. sing.</i>	<i>nom.pl.</i>	<i>gen.pl.</i>
<i>masculine</i>	park	parkovi	parkova
	automobil	automobili	automobila
<i>neuter</i>	vino	vina	vina
<i>feminine</i>	ulica	ulice	ulica

Please, note that if the noun stem ends with two consonants, an extra -**a** is inserted:

<i>Masculine</i>	koncert	koncerti	koncerata
<i>Neuter</i>	pismo	pisma	pisama
<i>Feminine</i>	mačka	mačke	mačaka

Some feminine nouns whose stem ends in two consonants have the ending -**i** in the genitive case plural.

izložba	izložbe	izložbi
bašta	bašte	bašti

GENITIVE CASE PLURAL OF THE ADJECTIVES AND POSSESSIVES

Regardless of the gender, adjectives and possessives in the genitive case plural have the same ending **-ih**.

To je jedan od najskupljih gradova.
U restoranu ima mnogo dobrih, crnih vina.
Dobila sam poklon of mojih dragih sestara.

MNOGO I KOLIKO FOLLOWED BY THE GENITIVE

If **mного i koliko** are followed by an uncountable noun, the genitive singular is used; if followed by a countable noun, the genitive plural is used:

Koliko sestara imate?	<i>How many sisters do you have?</i>
Koliko šećera želite?	<i>How much sugar would you like?</i>
Ima mnogo lepih gradova.	<i>There are many nice cities.</i>
Volim kafu s mnogo mleka.	<i>I like coffee with a lot of milk.</i>

Exercises:

1. List the things that are better or worse in Belgrade and London.

Šta je bolje/gore u Beogradu?   Šta je bolje/gore u Londonu?

2. Insert the comparative form of the verbs in brackets:

1. Moj automobil je ..... (brz) i (nov).
2. U Beogradu je leto ..... (toplo) i (sunčano).
3. Leti su dani ..... (dugi) a zimi ..... (kratki).
4. Moj ..... (star) brat živi u Zemunu.
5. Moja ..... (mlada) sestra je sekretarica.
6. Parkovi u Londonu su ..... (uređeni) i ..... (lepi).
7. Bela bluza je ..... (skupa), a crvena je .....(jeftina).
8. Novi Sad je ..... (mali) i .....(prijatan) grad.

3. Reading comprehension:

Complete the following statements by inserting *manje* (less) or *više* (more).

1. U Londonu ljudi provode ..... vremena u prevozu.
2. Stiv ..... voli parkove u Londonu.
3. U Beogradu ima ..... gužve u saobraćaju.
4. U Beogradu ima ..... visokih zgrada.
5. U Beogradu ima ..... pozorišta i restorana.
6. U Londonu ima ..... snega a ..... kiše.

4. Write the superlatives of the indicated adverbs or adjectives:

1. On je rekao da su hoteli *blizu*. Koji je .....
2. Studenti *dobro* govore srpski, ali on govori .....
3. Njihove sobe su *velike*, a naša je .....
4. Vaše kuće su *daleko*, ali je moja .....
5. Sve zgrade su *visoke*, a ova je .....
6. Ovdje su prodavnice *skupe*, a ova je .....

5. Put the words in brackets into the genitive case singular:

1. London je veći od ..... (Beograd).
2. Beograd je manji od..... (Moskva).
3. Jovan je stariji od..... (Stiv).
4. Svetlana je mlađa od.....(Maja).
5. Med je slađi od..... (šećer).
6. Bioskop je bolji od ..... (televizija).

6. Put the words in brackets into the genitive case plural:

1. Video sam mnogo ..... (skupe prodavnice).
2. U zgradi je sedam .....(veliki stanovi).
3. Bio sam na nekoliko ..... (dobre izložbe i koncerti).
4. To je jedan od ..... (najlepši gradovi).
5. Nemam adresu ..... (vaši prijatelji).
6. Oni su došli iz ..... (razne zemlje).

Step 5

1. Write the opposite meanings of the indicated comparatives:

1. Ovo je moja *starija* sestra, a ovo je moj ..... brat.
2. Hrana je *skuplja* u prodavnici, a ..... na pijaci.
3. Moja kuća je *bliže*, a njena je .....
4. Tamo ima *manje* parkova, a ..... zgrada.
5. Čitati srpski je *lakše*, ali je ..... govoriti.
6. Ove pantalone su *kraće*, a one su .....

2. Put the verbs in the brackets into future tense as in the example:

Stiv ..... u Arandjelovac, u petak. (putovati)

Stiv će putovati u Arandjelovac, u petak.

Stiv će da putuje u Arandjelovac, u petak.

1. Mi ..... na put sledeće nedelje. (ići)
2. Stiv i Jovan ..... u restoranu. (večerati)
3. Ja ..... izveštaj večeras. (pisati)
4. Ona ..... povrće na pijaci. (kupiti)
5. Vi ..... u Beograd pre nas. (doći)
6. Ti ..... televiziju sutra uveče. (gledati)

3. Fill in the gaps with the following words:

Kupiću čitaćemo videćemo doći ću čekaću telefoniraćes

- 1..... mi kada dođeš s posla.
- 2..... Jovana sutra uveče.
- 3..... sve što treba na pijaci.
4. Kada se odmorimo, ... izveštaj.
5. .... ispred kancelarije.

4. Translate the following sentences into English:

1. Kada ide na posao, Stiv nosi odelo, kravatu i košulju.
2. Maja je kupila plavu haljinu i belu jaknu.
3. Stivu dobro stoji tamno plava i zelena boja.
4. Uzeću ovu kožnu, crnu torbu ako mogu da platim karticom.
5. Treba mi manji broj farmerki. Ove su suviše duge i široke.
6. Kada pada kiša oblačim kišni mantil i nosim kišobran.

5. Insert the correct form of the pronoun:

1. Ovo je pismo za .....(ti).
2. Kupio sam poklone za ..... (oni).
3. Za .....(ja) je pivo, a za .....(ona) je vino.
4. Ovo cveće je za ..... (vi).

6. Replace the underlined words with the pronouns. Change the order in the sentence.

Example: Svetlanu boli ruka.

Boli je ruka.

1. Stiva boli grlo.
2. Jovana bole noge.
3. Milana boli stomak.
4. Svetlanu i Zorana bole noge.
5. Milenu boli glava.

7. Choose the correct preposition for the following sentences:

za   sa   iz   prema   na   kroz   po

1. Ovo cveće je ..... vas.
2. Došao sam ..... posla pre pola sata.
3. Idite ..... šumi, pa onda desno.
4. Njegovi roditelji su ..... Italije.
5. Šetali smo ..... šumu, i ja sam se prehladio.
6. Idem ..... aerodrom ..... prijatelje.
7. Doći ću ..... nekoliko dana.
8. Idite ..... parku, pa onda levo.

8. Put the words in brackets into the genitive case singular:

1. Dajte nam, molim vas, flašu ..... (crno vino).
2. Naručio sam porciju ..... (morska riba).
3. Pre dva dana smo došli iz ..... (Novi Sad).
4. Dobio sam poklon od ..... (njena sestra).
5. Živim daleko od ..... (sportski teren).
6. Ja nemam broj ..... (vaš mobilni telefon).
7. Dobio sam adresu ..... (njen novi stan).
8. Slušao sam muziku .....(jedan ruski kompozitor).

9. Put the words in brackets into the genitive case plural:

1. Video sam mnogo ..... (lepi gradovi, interesantne zemlje).
2. Kupio sam nekoliko ..... (nove knjige).
3. Ne volim da putujem bez ..... (naši dobri prijatelji).
4. U gradu ima mnogo ..... (veliki automobili).
5. Dobio sam pisma od ..... (velike kompanije).
6. To su ljudi iz ..... (mali gradovi).
7. Večeras idem kod ..... (njihovi roditelji).
8. Kupio sam šest ..... (nove stolice).

10. Put the words in brackets into the dative case plural:

1. Telefonirao sam ..... (svoji dobri prijatelji).
2. Pokazao sam stan ..... (novi klijenti).
3. Često sam pisao pisma ..... (mlađe sestre).
4. Želela sam da pomognem ..... (one žene).
5. Kupila sam poklone ..... (njihovi sinovi).
6. Spremili smo večeru ..... (naše stare drugarice).

12. Put the words in brackets into the locative case plural:

1. Šetali smo po ..... (veliki, zeleni parkovi) Londona.
2. Bili su na ..... (dobri koncerti).
3. Živeo sam u ..... (razne zemlje) sveta.
4. Ove stvari sam kupila u ..... (nove prodavnice).
5. Obično večeramo u .....(italijanski restorani).
6. Odmor provodimo u ..... (mala sela).

13. Translation:

Steve had been feeling bad for three days. He thought that he had caught a cold while walking with Jovan near his summer house. They walked through the forest for a long time. It rained that day and it was very cold. Of course they drank a lot of slivovitz afterwards, since Jovan thought that rakia is a good medicine! But in the morning Steve felt awful. He had a headache and his throat hurt. His temperature was also high - over 38°C and he could hardly talk. Fortunately, Jovan came and called the doctor. When the doctor arrived, he examined Steve and said that he had flu. Steve didn't go to work. He stayed in bed and drank a lot of lemonade. He was also taking tablets three times a day.

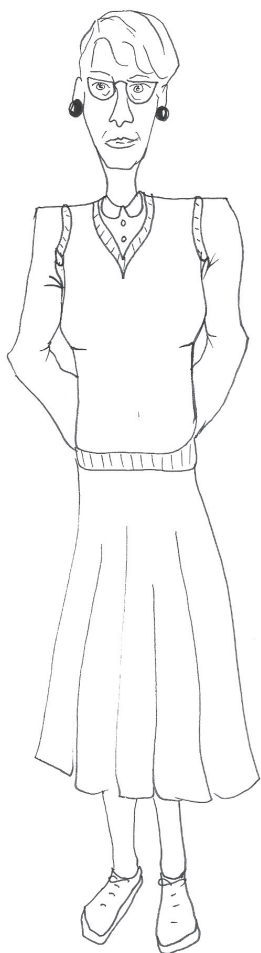

Unit 23

What
do they
look like

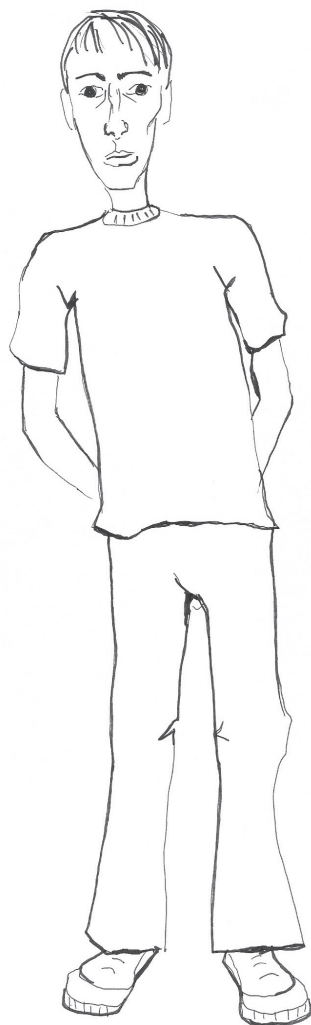
?

KAKO IZGLEDAJU?

Gospođa Stanislava je starija osoba. Ona je mršava, niskog rasta i vrlo aktivna za svoje godine. Ima sedu, kratku kosu i nosi naočare.

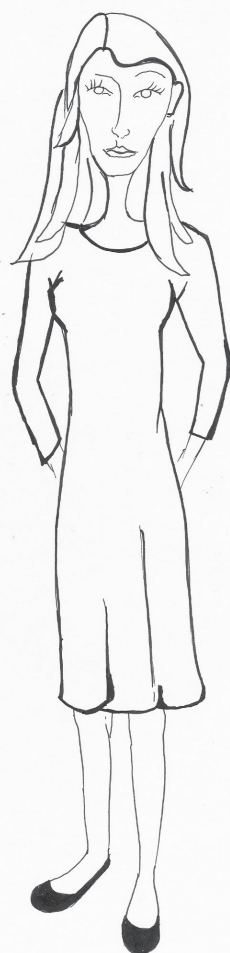
Milan je zgodan, visok mladić. On studira medicinu i bavi se sportom. On je simpatičan i pametan. Ima smeđu kosu i tamno, braon oči.

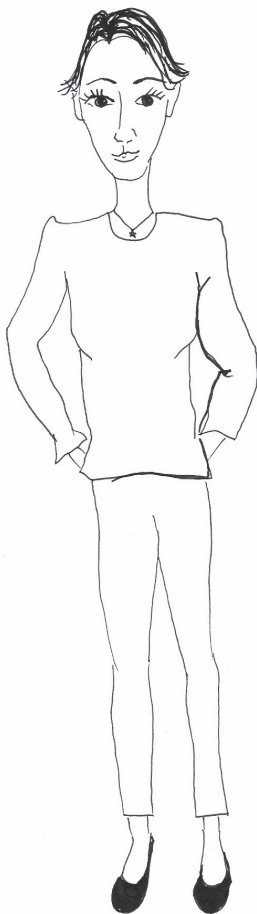

Jovan je krupan, puniji čovek, srednjih godina. Ima bradu i brkove. Izgleda ozbiljno, ali je duhovit i često se šali.

Svetlana je lepa, mlada žena. Vrlo je šarmantna, ali mnogo priča. Ima dugu plavu kosu i zelene oči. Tanka je i visoka.

Maja je sitna, niska devojka, ali je veoma zgodna. Ima tamne oči i kratku, smeđu kosu. Maja ima lepe, bele zube i divan osmeh.

Vocabulary:

osoba - *person*
kosa - *hair*
simpatičan - *nice*
čovjek - *man*
oči - *eyes*
krupan - *largly built*
muškarac - *male, man*
rast - *height*
puniji - *fuller figure*
mladić - *young man*
brada - *beard*
duhovit - *with a sense of humor*
devojka - *girl*
brkovi - *moustaches*
sitan - *small*
izgledati - *to look like*
zgodan - *handsome*
mršav - *thin, skinny*
šaliti se - *to joke*
pаметan - *clever*
osmeh - *smile*
zubi - *teeth*
plav - *blue, blonde*
smeđ - *brown, dark hair*
sed - *gray hair*

vrlo = veoma

In descriptions, when saying 'of a certain age or height', Serbian uses the genitive case singular or plural:

Čovek srednjeg rasta *A man of average height*

Žena srednjih godina *A middle aged woman*

23a

something about steve's friends

NEŠTO O STIVOVIM PRIJATELJIMA

Stiv: Majo, mogu li nešto da te zamolim?

Maja: Naravno, reci!

Stiv: Sutra uveče dolaze moji prijatelji iz Engleske. Ja neću biti u Beogradu, zato što moram da idem na kratak put. Vraćiću se prekosutra. Da li ti možeš da sačekaš moje prijatelje na aerodromu?

Maja: Nema problema. U koliko sati dolaze?

Stiv: Stižu u 18.30. Broj leta je JU 708.

Maja: Reci mi nešto o njima. Kako izgledaju?

Stiv: Mark je visok i mršav. Ima bradu i nosi naočare. Njegova žena Kristina je plava, niska i ima svetle oči. Nije ni debela, ni mršava.

Maja: Da li si im rekao kako ja izgledam?

Stiv: Da, rekao sam im da će ih čekati devojka sa najlepšim osmehom!

Maja: Hvala na komplimentu! Šta će tvoji prijatelji raditi u Beogradu? Koliko dugo ostaju?

Stiv: Mark je novinar i piše članak o Beogradu. Kristina je medicinska sestra, radi u bolnici, a trenutno je na odmoru. Ostaće dve nedelje.

Maja: Šta si im rekao o meni, osim da imam lep osmeh?

Stiv: O tebi uvek govorim sve najbolje!

Vocabulary:

zamoliti - *to ask*

Mogu li nešto da te zamolim?

Can you do me a favour?

stići - *to arrive, come*

dolaziti - *to arrive, come*

prekosutra - *after tomorrow*

sačekati - *to meet, wait*

let - *flight*

leteti - *to fly*

novinar - *journalist*

medicinska sestra - *nurse*

članak - *article*

Phrases:

The verb **reći** 'to say' has imperative **reci**, **recite** 'say it'.

Ni mršava, ni debela *nor fat, nor thin*

LOCATIVE CASE WITH PREPOSITION 'O'

In the locative case the preposition 'o' *about* is used when talking about somebody or something.

Razgovaramo o letnjem odmoru. *We are talking about our summer holiday.*

Reci mi nešto o tvojim prijateljima. *Tell me something about your friends.*

The preposition 'o' is often used with the personal pronouns in the locative case.

Ja	O meni	Mi	O nama
Ti	O tebi	Vi	O vama
On/o	O njemu	Oni, e, a	O njima
Ona	O njoj		

The locative case answers the questions 'O KOME?/O ČEMU?' - *About whom/what?*

O kome govorite? Govorim o njoj. *Who are you talking about? I am talking about her.*

O čemu razgovarate? Razgovaramo o poslu. *What are you talking about? We are talking about work.*

Examples:

O kome razgovaraju?

Oni razgovaraju o Jovanu. Razgovaraju o njemu.

Oni razgovaraju o prijateljima. Razgovaraju o njima.

Šta znaš o novoj sekretarici? Ne znam ništa o njoj.

O čemu misliš? Mislim o novom stanu. Mislim o njemu i o drugim stvarima.

DOUBLE NEGATIVE PRINCIPAL

In a Serbian sentence, if the statement is negative, both the verb and the pronoun are in the negative form:

Nisam nigde bio. *I was nowhere/I haven't been anywhere.*

Nismo ništa radili. *We did nothing/We didn't do anything.*

Ne znam nikoga. *I don't know anybody.*

Nikada neću doći. *I'll never come.*

INDEFINITE AND NEGATIVE PRONOUNS

Indefinite and negative pronouns are formed by adding NE or NI to the questions. They can be *nominal* which means independent words in the sentence referring to individual creatures or things: **Neko je ovde.** *Somebody is here.* **Nigde ne idem.** *I don't go anywhere.*

They can also be *adjectival* which means dependent on the noun they precede so they agree with the noun in gender and number: **Neka devojka je ovde.** *(Some) A girl is here.*

Ovo je nečija knjiga. *This is somebody's book.* **Doneo vam je nekakvo pismo.** *He brought you some kind of letter.*

Questions	Indefinite pronouns	Negative pronouns
KO?	NEKO <i>somebody</i>	NIKO <i>nobody</i>
ŠTA?	NEŠTO <i>something</i>	NIŠTA <i>nothing</i>
GDE?	NEGDE <i>somewhere</i>	NIGDE <i>nowhere</i>
KAKO?	NEKAKO <i>somehow</i>	NIKAKO <i>not well</i>
KADA?	NEKADA <i>sometimes</i>	NIKADA <i>never</i>
ČIJI, A, E?	NEČIJI <i>somebody's</i>	NIČIJI <i>nobody's</i>
KAKAV, A, O, I, E, A?	NEKAKAV <i>some kind</i>	NIKAKAV <i>not of any kind</i>

Examples:

Šta radiš? Trenutno ne radim ništa, a moram nešto da radim.

What are you doing? Right now I am doing nothing but I must do something.

Da li je neko zvao? Niko nije zvao pre podne, a posle podne je zvala neka žena.

Has somebody called? Nobody called in the morning but in the afternoon some woman called.

Gde si išao na odmor? Nisam putovao nigde ali ću u februaru otići negde.
Where did you go for your holiday? I haven't been anywhere, but in February I'll go somewhere.

Kako ide učenje srpskog jezika? Nikako, ali nekako ću naučiti.
How is the learning of Serbian going? Not well, but somehow I'll learn it.

Da li nekada ideš u pozorište? Nikada, ali voleo bih da odem.
Do you sometimes go to the theatre? Never, but I would like to go.

Nečija mačka je u bašti. Ona nije ničija, to je ulična mačka.
Somebody's cat is in the garden. It's nobody's, it's a stray cat.

Kakvu kafu želiš? Nikakvu, danas sam pila mnogo kafe.
What kind of coffee would you like? Not any sort. I had too much coffee today.

THE USE OF 'SVOJ'

Svoj is used as the possessive when it refers to the subject of the clause as the owner:
Jovan voli svoju ženu. *Jovan loves his wife.* This means that Jovan loves his own wife.
Jovan voli njegovu ženu. *Jovan loves his wife.* Here, Jovan loves someone else's wife.
In order to make this distinction clear **svoj** MUST be used instead of **njegov, njen, njihov** when referring to ownership by the subject of the clause.

Under the same circumstances **svoj** is often used instead of **moj, tvoj, naš, vaš...**

Da li voliš svoju ženu? *Do you love your wife?* Where there is no danger of ambiguity, possessives are more frequently omitted in Serbian than in English:

Ona voli majku. *She loves her mother.*

Svoj declines like other possessives or adjectives and agrees with the noun in its gender, number and case.

Exercises:

1. Tačno ili netačno

1. Gospođa Stanislava je starija osoba i ima sedu kosu.
2. Milan je zgodan mladić, ima svetlu kosu i plave oči.
3. Jovan ima brkove i bradu i izgleda ozbiljno.
4. Stiv je osoba srednjeg rasta.
5. Svetlana je tanka, visoka žena, ima dugu plavu kosu.
6. Maja je punija, krupna devojka, ali je vrlo zgodna.

2. Questions:

1. Zašto Stiv ne može da sačeka prijatelje na aerodromu?
2. Kada stižu Stivovi prijatelji?
3. Kako oni izgledaju?
4. Šta su po profesiji?
5. Zašto dolaze u Beograd?
6. Šta je Stiv rekao svojim prijateljima o Maji?

3. Put the words in brackets into the locative case:

1. Ti ne znaš ništa o .....(ja).
2. Uvek govorim sve najbolje o .....(ti).
3. Često mislim o ..... (on) i ..... (ona).
4. Svakog dana razgovaramo o ..... (oni).
5. Šta mogu da vam kažem o ..... (mi)?
6. Mnogo sam čuo o ..... (vi).

4. Put the words in brackets into the locative case:

1. Često mislim o ..... (dug, interesantan put).
2. Stiv i ja razgovaramo o ..... (naš sledeći posao).
3. Slušao sam priče o ..... (njihova, lepa kuća).
4. Mnogo znam o ..... (vaša zemlja).
5. Želim da čujem sve o ..... (tvoj novi stan).

5. Answer the questions in the negative form:

1. Da li je neko telefonirao?
2. Da li si negde bio?
3. Želiš li nešto da popiješ?
4. Da li si nekad bio u Italiji?
5. Kakve filmove gledaš?
6. Čija je ova tašna?
7. Da li znaš nešto o tome?
8. Kako ćemo to spremiti do sutra?

Unit 24

Visit

P O S E T A

Stiv: Moji prijatelji iz Engleske će doći u posetu. Ostaće u Beogradu dve nedelje. Šta misliš, gde bismo mogli da idemo?

Maja: Šta bi želeo da im pokažeš, samo Beograd ili biste putovali van grada?

Stiv: Oni bi voleli da vide i neka mesta u Srbiji. Nikada nisu bili ovde i bilo bi dobro da otputujemo na nekoliko dana.

Maja: Mogli bi da posete nekoliko manastira. Bilo bi interesantno da posete manastire Žiču i Studenicu. To nije daleko od Beograda ali bi bilo bolje da spavate jednu noć u hotelu. U povratku biste mogli da vidite manastire Ravanicu i Manasiju. Ovo su manastiri iz srednjeg veka a na zidovima su freske koje su nešto posebno i retko.

Stiv: Da, mislim da bi to bilo odlično. Priroda u okolini manastira je takođe vrlo lepa. Trebalo bi da rezervišem sobe u hotelu!

Stiv je pozvao hotel blizu manastira Studenice.

Stiv: Želeo bih da rezervišem dve sobe, jednu jednokrevetnu i jednu dvokrevetnu.

Repcioner: Za koji datum?

Stiv: Došli bismo 14. oktobra.

Repcioner: Za taj datum ima slobodnih soba. Na koje ime je rezervacija?

Stiv: Moje ime je Bond. Stiv Bond. Kažite mi, molim vas, kolika je cena soba?

Repcioner: Spavanje sa doručkom u jednokrevetnoj sobi košta 2.200 dinara, a u dvokrevetnoj 1.800 po osobi. U ponudi imamo apartmane za četvoro, a cena je 3.500 po apartmanu, bez doručka. Sve druge podatke možete videti na našem sajtu www.stud.com.

Stiv: Hvala. Rezervisao bih dve sobe. Mogu li da platim karticom?

Repcioner: Naravno. Imate rezervaciju za 14. oktobar. Hvala i doviđenja.

Vocabulary:

van - *outside*

otputovati - *to travel*

manastir - *monastery*

posebno - *special*

retko - *rare*

okolina - *surrounding*

ponuda - *offer*

podatak - *information*

srednji vek - *Middle Ages*

posetiti - *to visit*

povratak - *return*

jednokrevetna soba	<i>single room</i>
dvokrevetna soba	<i>double room</i>
spavanje s doručkom	<i>bed and breakfast</i>
pun pansion	<i>full board</i>
polupansion	<i>half board</i>
cena po osobi	<i>price per person</i>
po apartmanu	<i>per apartment</i>

CONDITIONAL

Conditional is used for more formal and polite sentences and to express probability. It's formed with the past participle of the verbs combined with the auxiliary verb:

Ja bih igrao, la, lo	Mi bismo igrali, le, la
Ti bi igrao, la, lo	Vi biste igrali, le, la
On bi igrao	Oni bi igrali
Ona bi igrala	One bi igrale
Ono bi igralo	Ona bi igrala

The short forms of the auxiliary verb (bih, bi...) follow the the same rule as other short forms and cannot stand at the beginning of the sentence or phrase:

Išla bih u bioskop večeras.
Voleli bismo da dođemo kod vas.

Language in use:

Ja bih došla ali nemam vremena.
 Ne bih mogla da gledam taj film.
 Išli bi da vide manastire.
 Mi bismo kupili ovu kuću.

Šta biste želeli da popijete?
 On bi voleo da ide na odmor u maju.
 On bi igrao fudbal, ali je bolestan.
 Ako bi ti došla kod mene, išli bismo zajedno.

Questions:

1. Šta bi Stiv voleo da pokaže svojim prijateljima?
2. Koje manastire bi Stivovi prijatelji posetili?
3. Za koji datum je Stiv rezervisao sobe?
4. Koliko košta spavanje sa doručkom u jednokrevetnoj sobi?
5. Kako Stiv želi da plati sobe?

Exercises:

1. Put the words in brackets into the conditional form:

Example: Ja ..... (voleti) da idem u bioskop.

Ja bih volela da idem u bioskop.

1. Stivovi prijatelji ..... (moći) da posete manastire.
2. Mi..... (želeti) da putujemo van Beograda.
3. Svetlana i Maja ..... (doći) kod vas.
4. Šta ti ..... (raditi) sutra?
5. Ja .....(ostati) u Beogradu dve nedelje.
6. Stiv ..... (voleti) da im pokaže Beograd.

2. Translation:

1. *I would like to book two single rooms for 10 September.*
2. *She would like to see a few places in Serbia.*
3. *It would be interesting to visit monasteries.*
4. *We could sleep in a hotel near Studenica.*
5. *The prices would be better in the other hotel.*

Step 6

1. Translate the following sentences into English:

1. Moja mlađa sestra je viša od mene, ima dugu plavu kosu i tamne oči.
2. Njegov otac je srednjih godina, ima bradu i uvek nosi odelo i kravatu.
3. Dušan je zgodan čovek, a takođe je pametan i duhovit.
4. Violeta je sitna devojka ali nije mršava.
5. On je srednjeg rasta, a njegov brat je visok i krupan.
6. Ko je ta osoba sa kratkom smeđom kosom i divnim osmehom?
7. Taj muškarac je puniji i ima sede brkove.
8. Ljilja je veoma zgodna i šarmantna devojka.
9. Taj čovek je nizak, ima svetle oči i nosi naočare.

2. Put the words into the locative case:

O čemu razgovarate?

Razgovaramo o:

Naši prijatelji, lepi dani, poslednji odmor, moje kolege, moj posao, naša deca, dobra vina, novi automobili, stari problemi, dobra hrana, njen mladić, njegova devojka, skupe haljine, interesantna putovanja, razne zemlje, duhoviti ljudi, pametne osobe.

3. Answer the following questions in the negative form:

1. Da li je neko zvao?
2. Da li si nešto kupila?
3. Da li negde putujete?
4. Da li je neko kod kuće?
5. Čiji je ovo kišobran?
6. Da li si spremila nekakav ručak?
7. Kako ćeš ovo naučiti?
8. Da li nekada ideš u zoološki vrt?

4. Put the verbs in brackets into the conditional:

1. Ja ..... (čitati) tu knjigu.
2. .... (voleti, mi) da putujemo po Srbiji.
3. On ..... (želeti) da vidi manastire.
4. Kada ..... (moći,vi) da dođete?
5. .... (putovati, oni) u sredu.
6. Mi ..... (doći), ali nemamo vremena.
7. .... (rezervisati, ja) jednokrevetnu sobu.
8. Šta ..... (ručati, ti) danas?

5. Translation:

1. *Tell me something about her.*
2. *I don't know anything about him, but I know a lot about his brother.*
3. *The only thing I know about him is that he is a tall, handsome person.*
4. *We didn't talk much about them.*
5. *What would you like to know about me?*

Unit 25

Verbal aspects Usual day

JEDAN DAN U ŽIVOTU SVETLANE PAVLOVIĆ

Stanujem s porodicom u centru grada, blizu Botaničke bašte. Agencija u kojoj radim je u Makedonskoj ulici. Obično na posao idem peške osim kada je vreme loše. Onda idem autobusom samo dve stanice.

Radnim danima ustajem rano, oko pola sedam. Dok se spremam za posao slušam vesti na televiziji i prognozu vremena. Moja ćerka Anka se budi u to vreme. Oblačim je i onda spremam doručak. Ja obično doručkujem samo voće ili jogurt i pijem šolju kafe.

Moj muž Zoran radi u školi i polazi na posao kasnije od mene. On ostaje sa Ankom i čeka Veru koja čuva našu ćerku dok smo mi na poslu.

Izlazim iz kuće u pola osam. Kupujem novine u kiosku preko puta naše zgrade. Kada je vreme lepo, polako šetam do posla i gledam izloge.

U agenciju dolazim oko osam, ali počinjem da radim s klijentima u devet sati. Na poslu sam obično do pola pet, ali često ostajem duže.

Na putu do kuće kupujem sve što je potrebno za večeru. Zoran završava posao ranije i dolazi kući oko dva. On i Anka ručaju, pa idu u šetnju po parku ili u posetu kod mojih ili Zoranovih roditelja. Vraćaju se kući pre mene i čekaju me sa spremnom kafom.

Veče provodimo kod kuće. Večerao zajedno, igramo se sa Ankom, gledamo televiziju. Često nam dolaze prijatelji ili rođaci u goste. Nekada moji ili Zoranovi roditelji ostaju sa Ankom, a mi izlazimo sa prijateljima ili idemo u bioskop.

Vocabulary:

morati - *must*

stanovati - *to live, reside*

osim - *except*

dok - *while*

buditi se - *to wake up*

polaziti - *to leave, set off*

čuvati - *to keep, look after*

rođak/rođaci - *cousin(s)*

provoditi - *to spend (time)*

Expressions:

Radnim danima - *on working days*

The Instrumental case plural is used to express habitual or permanent action:

Živela sam u inostranstvu **godinama**.

I've lived abroad for years.

Učila sam srpski **mecima**.

I've studied Serbian for months.

Neobičan dan

Sećam se da je bio petak. Krajem nedelje sam obično umorna. Verovatno je to razlog što se nisam probudila na vreme. Ustala sam tek u osam. Brzo sam se istuširala i obukla. Nisam imala vremena da spremim doručak pa sam samo popila pola šolje kafe i izašla iz kuće.

Nisam kupila novine na kiosku zato što sam žurila na autobus. Čekala sam autobus nekoliko minuta, pa sam pošla peške. Kada sam bila na pola puta do kancelarije počela je da pada jaka kiša. Naravno, ja sam zaboravila kišobran.

Došla sam u kancelariju mokra i zakasnila sam skoro pola sata. Izvinila sam se svima i počela da radim. Uskoro su došli moji prvi klijenti. Imala sam problem s njih-

vom rezervacijom hotela. Nije bilo mesta za datum koji su oni želeli. Morala sam da otkážem let i uradim nove rezervacije. Na kraju je sve bilo u redu ali je moja pauza za ručak prošla.

Moja koleginica mi je kupila sendvič, pa sam ga brzo pojela i popila malo kafe. U agenciji je bila gužva a na stolu je čekalo mnogo papira koje sam morala da završim.
— Kakav lud dan! - pomislila sam. Ostala sam u kancelariji do 7.30.

Na putu prema kući sam se setila da sam zakazala frizera za sedam sati. Kako sam to mogla da zaboravim? Trebalo je da im telefoniram i otkážem.

Kada sam došla kući, Anka je već otišla da spava. Zoran je spremio večeru i čekao je da večeramo zajedno.

- Izvini, ali ceo dan kasnim. Imala sam vrlo težak dan.
- Nema problema. Anka je popila mleko i zaspala. Hajde da večeramo, pa da pogledamo film koji sam uzeo iz video kluba.

To je bio najbolji predlog koji sam tog dana čula.

Vocabulary:

sećati se/setiti se - *to remember*

verovatno - *probably*

razlog - *reason*

jak - *strong*

mokar - *wet*

uskoro - *soon*

lud - *crazy*

zaspati - *to fall asleep*

spavati - *to sleep*

predlog - *proposal*

zakazivati/zakazati - *to make an appointment*

otkazivati/otkazati - *to cancel*

Phrases:

Mogu li da zakažem za 7 sati?

Can I make an appointment for 7 o'clock?

Želim da otkážem rezervaciju.

I wish to cancel my booking.

Let je otkazan.

The flight is cancelled.

GRAMMAR

IMPERFECTIVE AND PERFECTIVE ASPECTS

Each English infinitive has two equivalents in Serbian. 'To read' can be translated either by **čitati** or **pročitati**. **Čitati** is called the imperfective infinitive or the infinitive of the imperfective aspect.

From the imperfective infinitive you can form the present tense, the imperfective past and the imperfective future:

Čitati present tense: **čitam, čitaš, čita**, etc.

past tense: **čitao, čitala, čitalo, čitali**, etc.

future tense: **čitaću, čitaćeš, čitaće**, etc.

Pročitati is called the perfective infinitive or the infinitive of the perfective aspect. From the perfective infinitive you can form the perfective past and the perfective future and use the verb in the present tense form only together with auxiliary verbs:

Pročitati present tense - **On želi da pročita**. *He wants to read it.*

- **On je pročitao**. *He read, has read, had read, etc.*

- **On će pročitati**. *He will read.*

IMPERFECTIVE AND PERFECTIVE PAIRS

The two verbs are usually very similar. The two most common ways in which perfective verbs differ from their imperfective partners are (a) by the addition of a prefix or (b) by internal modification.

a) Some common perfective pairs with prefixes

<i>Imperfective</i>	<i>Perfective</i>
piti	popiti
pisati	napisati
gledati	pogledati
raditi	uraditi
čitati	pročitati
jesti	pojesti
šetati	prošetati
znati	saznati
učiti	naučiti

b) Some common imperfective/perfective pairs which differ as a result of internal modification

<i>Imperfective</i>	<i>Perfective</i>
spremati	spremiti
počinjati	početi
završavati	završiti
kupovati	kupiti
prodavati	prodati
davati	dati
pozivati	pozvati
posećivati	posetiti
ustajati	ustati

Note that some verbs don't have both aspects:

Doručkovati, ručati, večerati....

Videti, reći, kazati, ići....

DIFFERENCES IN USAGE BETWEEN THE IMPERFECTIVE AND PERFECTIVE ASPECTS

Imperfective aspect

- a) Habitual or repeated action:

Gledala sam televizor svakog dana. *I watched/used to watch television every day.*
Maja će često putovati u Niš. *Maja will often travel/will be traveling to Nis.*

- b) Unfinished or continuous action:

Stiv je gledao televizor. *Steve was watching television.*

Maja će cele godine raditi u kancelariji. *Maja will be working in the office the whole year.*

- c) Emphasis on the process of an action:

On voli da gleda televizor. *He loves to watch/watching television.*

- d) After certain verbs:

After the verb **počinjati** *to begin*, **završavati** *to finish*, **produžavati** *to continue* the imperfective infinitive is always used: **Maja počinje da sprema dokumenta za sastanak.** *Maja is beginning to prepare documents for the meeting.*

Perfective aspect

- a) Single actions with the emphasis on completion or result:

Maja je pročitala potrebna dokumenta. *Maja has read the necessary documents.*
Note: this could also mean *Maja had read the necessary documents*, dependent on the context, as there is no pluperfect past in Serbian.

Sutra će Maja dati poklon Stivu. *Tomorrow Maja will give a present to Steve.*

Ja hoću da pročitam ovu knjigu. *I want to read (finish reading/read to the end) this book.*

- b) A series of actions, each one completed before the next one starts:

Ja sam ustala, istuširala se i obukla. *I got up, took a shower and dressed.*

- c) The start of an action:

Certain verbs e.g. **igrati** *to play*, have a perfective formed with the prefix **za-**, which is only used to convey the sense of initiating the action: **on je zaigrao** *he started to play.*

- b) An action performed for a limited period of time:

Many verbs e.g. **gledati**, **piti**, **jesti**, have perfective formed with the prefix **po-**, which gives the meaning *to do (something) for a while* so **pogledati**, **popiti**, **pojesti** correspond to English *to have a look*, *to have a drink*, *to have something to eat.*

Exercises:

1. Compare the two previous texts. What Svetlana usually does, and what happened on an unusual day? Use the correct aspect of the verbs:

1. Svetlana obično ..... oko pola sedam, ali tog dana ..... u osam. (ustajati/ustati)
2. Svakog jutra ona ..... doručak i ..... kafu, ali tog jutra nije.....
..... doručak i nije ..... kafu. (spremati/spremiti, piti/popiti)
3. Ona obično ..... novine ali je kasnila i nije imala vremena .....
..... novine. (kupovati/kupiti).
4. Svetlana nikada ne ..... ali je tog jutra ..... na posao.
(kasniti/zakasniti)
5. Ona ..... u agenciji do 4.30 ali je u petak ..... do 7.30. (os-
tajati/ostati)
6. Zoran i Svetlana će ..... film zato što oni vole da ..... filmo-
ve. (gledati/pogledati)

2. Replace the imperfective with the perfective future:

Pisaću pismo. Čitaću knjigu. On će spremati ručak. Ona će jesti burek. Ona će piti kafu. Maja će kupovati poklone. Stiv će raditi domaći rad. Mi ćemo gledati film.

3. Replace the imperfective with the perfective past:

Maja je spremala dokumenta. Stiv je ustajao rano ujutro. Ona je učila da vozi. Stiv je kupovao sendviče u prodavnici. Galerija je prodavala sliku. Maja je pisala pismo. Mi smo čekali Stiva. Oni su jeli bonbone. Stiv je šetao po gradu. On je završavao izveštaj.

4. Translation

1. *I was watching television all day.*
2. *In the morning she finally wrote a letter to her mother.*
3. *Steve was walking along Knez Mihailova when he suddenly saw Maja. She was talking to a young man.*
4. *Maja has already prepared all the documents for the meeting.*
5. *Tomorrow she will buy a sandwich in the new shop.*
6. *Yesterday she gave me a present that I've wanted for a long time.*
7. *Usually I get up around six, but this morning I got up at seven.*
8. *We went to the café to have a coffee and something to eat.*
9. *She hadn't been writing for a long time, and then she wrote a letter to me.*
10. *Tomorrow I'll go to the shop and buy some fruits and vegetables.*

Unit 26

Surprise

I Z N E N A Đ E N J E

Juče mi se desilo nešto neobično: Dogovorio sam se sa Majom da se nađemo u 'Pastisu' posle osam. Završio sam posao oko pola sedam i pošao prema kafeu. Mislio sam da pročitam novine i popijem piće dok čekam Maju.

Kada sam došao, kafe je bio poluprazan. Našao sam sto u uglu. Svirala je tiha muzika. Naručio sam čašu belog vina i počeo da čitam jedan interesantan članak u novinama. Nisam gledao oko sebe. Kada sam pročitao članak, uzeo sam svoju knjigu za srpski jezik. Uradio sam domaći rad, pogledao na sat i video da je već prošlo osam.

- Zašto nema Maje? - pomislio sam.

Opet sam čitao lekcije i tada mi je prišao jedan kelner:

- Da li se vi zovete Bond? - upitao je.

- Da, moje ime je Bond - rekao sam.

- Molim vas, pođite sa mnom.

Išao sam iza njega, prošao kroz kafe i izašao iz glavne prostorije. Ušli smo u drugi deo kafea, sišli niz stepenice i došli do velikih vrata. On je otvorio vrata, ali nisam mogao

Vocabulary:

desiti se - *to happen*

poluprazan - *half-empty*

svirati - *to play (music or instrument)*

članak - *newspaper article*

uzeti - *to take*

prostorija - *room*

niz stepenice - *down the stairs*

otvoriti - *to open*

ozbiljan - *serious*

upaliti - *to switch on*

opasno - *dangerous*

nasmejati se - *to smile*

zapevati - *to start singing*

iznenađenje - *surprise*

iznenada - *suddenly*

iznenaditi - *to surprise*

zaboraviti - *to forget*

niz - *down*

zbunjen - *confused*

jer - *because*

sasvim - *totally*

ništa da vidim. Prostorija je bila tamna. Kelner je bio visok i vrlo ozbiljan. Nije mi bilo prijatno i već sam hteo da ga pitam o čemu se radi...

Iznenada se upalilo svetlo. Svi su bili tamo - moje kolege sa posla, i naravno, Maja. Zapevali su: Srećan rođendan... Na stolu je bila velika torta. Bio sam zbunjen i nisam znao šta da kažem. Visoki kelner nije više izgledao opasno. Nasmejao se i rekao:

- Srećan rođendan gospodine Bond!

Dao mi je čašu šampanjca i zabava je počela. To je bilo pravo iznenađenje jer sam sa svim zaboravio da mi je rođendan!

Phrases:

Nije mi prijatno.

I feel uncomfortable.

O čemu se radi?

What's going on?

PREFIXED VERBS OF MOTION

Imperfective	Perfective	Preposition	Meaning
Ulaziti	Ući	U + acc	<i>To enter, go/come in</i>
Izlaziti	Izaći	Iz + gen	<i>To go/come out</i>
Dolaziti	Doći	Do + gen u, na + acc	<i>To go as far as, to arrive, come</i>
Odlaziti	Otići	Od, iz + gen	<i>To leave To go</i>
Polaziti	Poći	Iz + gen U, na + acc	<i>To leave To start going</i>
Prilaziti	Prići	K, or without preposition + dat	<i>To approach, come/go up to</i>
Prolaziti	Proći	Kroz , pored + acc	<i>To go through/past</i>
Prelaziti	Preći	Preko + gen or without preposition + acc	<i>To cross</i>
Silaziti	Sići	S + gen or without preposition + instr	<i>To go/come down</i>
Obilaziti	Obići	Oko + gen or without preposition + acc	<i>To go round</i>

All the verbs of motion follow the same pattern when conjugating in different tenses:

Present tense

Ja dolazim	Mi dolazimo	Ja dođem	Mi dođemo
Ti dolaziš	Vi dolazite	Ti dođeš	Vi dođete
On/a/o dolazi	Oni/e/a dolaze	On/a/o dođe	Oni/e/a dođu

Past tense

Ja sam/Ti si/On je dolazio,la	došao
Ona je dolazila	došla
Ono je dolazilo	došlo
Mi smo dolazili	došli
Vi ste dolazile	došle
Ona su dolazila	došla

Language in use:

Svakog jutra dolazim u kancelariju u 7.30, ali sam jutros došla u 8.

Često izlazim sa posla u 4.30, a juče sam izašao u 7.

Ujutru ću da prođem pored tvoje kuće, ali obično tuda ne prolazim.

Moram da pređem most, ali obično ne prelazim preko mosta.

Ako obično silazite na petoj stanici, ovaj put siđite na trećoj.

Odlazim iz škole u isto vreme, ali danas moram da odem ranije.

Questions:

1. Šta su se dogovorili Stiv i Maja?
2. U koliko sati je Stiv završio posao?
3. Šta je planirao da uradi dok čeka Maju?
4. Kakva je bila atmosfera u kafeu?
5. Ko je prišao Stivu?
6. Kako je Stiv došao do rođendanske žurke?
7. Kako je izgledao kelner?
8. Šta je Stiv zaboravio?

Exercises:

1. Replace the words in brackets with the Serbian equivalent:

Išao sam (*behind*)..... njega, prošao kroz kafe i (*went out*) ..... iz glavne prostorije. (*Entered*) ..... smo u drugi deo kafea, sišli niz stepenice i (*came*) ..... do velikih vrata. On je otvorio (*door*) ..... ali nisam mogao (*nothing*) ..... da vidim. Prostorija je bila (*dark*) ..... . Kelner je bio visok i vrlo (*serious*) ..... Nije mi bilo prijatno i već sam hteo da ga pitam (*what's going on?*).....

2. Fill in the gaps with the appropriate form of the verb:

Dolaziti/doći ići odlaziti/otići ulaziti/ući izlaziti/izaći polaziti/poći

1. Često ..... u Kotor, ali ove godine neću .....
2. Kada ..... u sobu, upalim svetlo.
3. Volim da ..... sa prijateljima.
4. .... u ovu sobu i sačekajte me.
5. Telefoniraću vam kada ..... na posao.
6. Kada obično ..... na posao.
7. Obično ..... u 7, ali sam juče ..... u 8.
8. Idite levo kada ..... iz zgrade.

3. Translation:

Every morning when I go to work I pass by a very good bakery. Often I get in and buy something good for breakfast. I like to drink yoghurt and almost every day I have one or two yoghurts. I leave the office around six o'clock and go home on foot. I need around half an hour to get home. I walk slowly, I go through the park and cross the bridge. I live near the river. On my way home sometimes I stop in a cafe to have a glass of wine or something to eat. When I arrive home, I usually see a movie and then go to sleep.

Unit 27

What will you do tomorrow?

ŠTA ĆEŠ RADITI SUTRA?

Stiv telefonira Maji.

Stiv: Majo, šta ćeš raditi sutra?

Maja: Ništa posebno. Spavaću do deset, piću kafu do jedanaest, pa ću onda ići na pijacu. Kupiću sve što mi treba, pa ću onda negde na kafu.

Stiv: S kim ćeš ići na kafu?

Maja: Videću se sa Verom. To je moja stara drugarica iz škole. Nismo se dugo videle.

Stiv: Hoćeš li kasnije sa mnom na ručak?

Maja: Žao mi je, ali sam već obećala mami da ću ručati s njom. Šta ćeš ti raditi popodne?

Stiv: Naći ću se sa Jovanom. Ići ću s njim da kupimo neke knjige. Nadam se da ćemo naći ono što nam treba. Hoćeš li i ti s nama?

Maja: Neću moći da se vidim s vama pre sedam. Moraću da pomognem mami nešto oko kompjutera.

Stiv: Izvini što pitam, ali šta će tvoja mama raditi na kompjuteru?

Maja: Moj brat živi u Australiji, a mama hoće da razgovara s njim preko "skajpa". Pomoći ću joj da instalira program.

Stiv: U redu, možemo da se vidimo posle sedam. Da li hoćeš da idemo u bioskop, da vidimo onaj novi film?

Maja: Naravno! Pozvaću i rezervisaću karte. Bolje je da rezervišem karte na vreme. Sutra je subota i biće velika gužva.

Stiv: Dobro, dogovorili smo se. Naći ćemo se ispred bioskopa u 7.45.

Maja: Važi!

Stiv se dogovorio s Majom šta će raditi u subotu uveče. Šta mislite, da li će i Jovan ići u biokop s njima?

Vocabulary:

posebno - *special*

obećati - *to promise*

naći (se) - *to find something or to meet someone*

pomoći - *to help present t.*

pomognem, pomognu...

instalirati - *to install*

misлити - *to think*

Questions

1. Šta će Maja raditi u subotu pre podne?
2. S kim će se naći Maja?
3. S kim će ručati Maja?
4. Šta će Stiv raditi posle podne?
5. Gde će ići Stiv i Maja uveče?
6. Šta ćete vi raditi sutra?

Please note that in some phrases in the future tense the verb 'to go' can be omitted:

Idem na pijacu, pa ću onda na kafu.

I am going to the market, and than (I'll go) for a coffee.

Hoćeš li sa mnom na ručak?

Will you (go) to lunch with me?

THE INSTRUMENTAL CASE OF THE PRONOUNS

ja	sa mnom	mi	s nama
ti	s tobom	vi	s vama
on(o)	s njim	oni, e, a	s njima
ona	s njom		

Exercises:

1. Replace the underlined noun with the pronoun in the instrumental case:

1. Idem u školu s Milicom i Milanom.
2. Sredom igram tenis s Jovanom.
3. Danas ću da ručam s kolegama.
4. Putujem sa sestrom i bratom.
5. Hoću da razgovaram sa Svetlanom.

2. Translation:

1. *Will you come for a coffee with me?*
2. *Several times I've travelled with them.*
3. *I'll have lunch with him.*
4. *Would you like to go to the cinema with us?*
5. *I wish to talk to her.*
6. *I've promised to go for a drink with you.*

Invite the person next to you to come with you for a coffee, drink, lunch and to join you at the cinema, theatre or for a walk. Example:

Hoćeš li sa mnom na pivo?

Point to the others in your group and state with whom, and for what you are going for. Example:

Idem na kafu s njom, a s njima idem u bioskop.

Step 7

1. Put the pronouns in the brackets into the instrumental case:

1. Danas ću ručati s ..... (ona).
2. Često igram košarku s ..... (oni).
3. Volim da idem u bioskop s ..... (ti).
4. Hoćeš sa ..... (ja) na sladoled.
5. Ne mogu da se nađem s ..... (vi), nemam vremena.
6. Išao sam u posetu s ..... (on).
7. Kada ćeš ići s ..... (mi) u kupovinu.
8. Niko ne želi da razgovara sa ..... (ja).

2. Complete the sentences using the verbs in brackets in an appropriate tense and aspect:

1. On mi uvek ..... 200 dinara, a danas mi je ..... 1000 dinara.(davati/dati).
2. Ja uvek ..... novine na kiosku, a juče sam ih ..... u prodavnici. (kupovati/kupiti).
3. Ceo dan sam ..... knjigu, a sutra ..... je do kraja. (čitati/pročitati)
4. Jovan obično ..... rano i ..... na reku. Danas je on takođe rano ..... i ..... na reku. (ustajati/ustati, ići/otići).
5. Mi uvek ..... kafu, ali smo jutros ..... čaj. (piti/popiti)
6. Naš čas svakog dana ..... u 8, ali je jutros ..... u 9. (počinjati/početi)

7. .... sam da vozim bicikl nekoliko meseci, i na kraju sam .....
(učiti/naučiti).

8. Sutra ..... pismo, zato što joj dugo nisam ..... (pisati/napisati)

3. Fill in the gaps with the correct preposition:

U NA IZ S(A) ZA PO

1. Ovo cveće je ..... tebe.
2. Sutra idemo ..... prijateljima ..... ručak.
3. Kada sam išao ..... posla, video sam Maju kako izlazi ..... prodavnice.
4. .... pijaci je voće jeftinije nego ..... prodavnici.
5. Poći ću ..... školu ..... dva sata.
6. Sedeo sam ..... stolom kada je ona ušla ..... restoran.
7. Putujem ..... Kopaonik, ... dve nedelje.
8. .... samoposluzi sam kupio bonbone ..... Maju.
9. Idemo ..... Maju, a onda ćemo ..... kafu.
10. Pismo koje je stiglo ..... Engleske je ..... vas.
11. U nedelju idemo ..... restoran, a kasnije .... koncert.
12. Moram da idem ..... prodavnicu ..... hranu ..... mačku.

4. Make new sentences by changing the verbal aspect:

Svako veče čitam knjigu. Juče sam pročitala knjigu.

1. Obično spremam večeru oko sedam sati.
2. Svakog jutra se tuširam i pijem kafu.
3. Ovog vikenda želim da čitam novine i gledam film.
4. Škola počinje prvog septembra.
5. Nekoliko meseci sam učila da vozim rolere.
6. Moji prijatelji dolaze u posetu svakog leta.
7. Subotom izlazim sa drugaricama.
8. Prolazim pored pijace svakog dana.
9. Šta ćeš raditi sutra?
10. Na pijaci kupujem voće i povrće.

5. Translate the following sentences into Serbian:

1. I've got into the car and set off toward the exit.
2. They arrived late and entered the restaurant.
3. She was going past the shop and saw the nice shoes in the window.
4. You must cross the bridge when you go to Novi Sad.
5. The plane arrived on time although it departed late.
6. I saw the fortress when we were approaching the town.

6. Replace the underlined words with the pronouns:

1. Ne znam ništa o Svetlani i Zoranu.
2. Često sam izlazio sa Majom.
3. Juče sam razgovarao sa Jovanom.
4. Najviše smo pričali o Stivu.
5. Putovali smo na odmor sa Ankom i Olgom.
6. Želimo da znamo sve o Stivu.

7. Translation

1. My daughter does not like life in the village. She says there is nothing to do there and she cannot go anywhere in the evenings. But when we come to Belgade, she never goes anywhere. She just sits in her room and does nothing.
2. If I go to Serbia this summer, I would visit all the monasteries.
3. An old man approached me in Trg Republike today. He did not know how to get to Kalemegdan.
4. We left the village early in the morning, but it was already late when we arrived in town.
5. I am off to Kopaonik tomorrow. When I come back, I shall bring you a present.
6. The car went past the hotel and drove into the park. A tall man got out of the car. He was carrying a bag full of fruit and vegetables.

CASES

		Masculine	Neuter	Feminine
Nominative	sin.	vaš grad dobar student	vaše more dobro pivo	vaša kuća dobra devojka
names the things, subject	plu.	vaši gradovi dobri studenti	vaša mora dobra piva	vaše kuće dobre devojke
Genitive	sin.	vašeg grada dobrog studenta	vašeg mora dobrog piva	vaše kuće dobre devojke
Part 'of', quantity; bez, iz, od, do, blizu, pre, posle, iza, ispred, iznad ispod, između, pored	plu.	vaših gradova dobrih studenata	vaših mora dobrih piva	vaših kuća dobrih devojaka
Dative	sin.	vašem gradu dobrom studentu	vašem moru dobrom pivu	vašoj kući dobroj devojci
Towards, to, for smbd. k(a), prema	plu.	vašim gradovima dobrim studentima	vašim morima dobrim pivima	vašim kućama dobrim devojkama
Accusative	sin.	vaš grad dobrog studenta	vaše more dobro pivo	vašu kuću dobru devojku
direct object, going to; u, na, za	plu.	vaše gradove dobre studente	vaša mora dobra piva	vaše kuće dobre devojke
Vocative	sin.	dobri studente	dobro pivo	dobra devojko
for calling smbd. or smtg.	plu.	dobri studenti	dobra piva	dobre devojke
Instrumental	sin.	vašim gradom dobrim studentom	vašim morem dobrim pivom	vašom kućom dobrom devojkom
instrument of action, company; sa, za	plu.	vašim gradovima dobrim studentima	vašim morima dobrim pivima	vašim kućama dobrim devojkama
Locative	sin.	vašem gradu dobrom studentu	vašem moru dobrom pivu	vašoj kući dobroj devojci
location, being at; u, na, po, o	plu.	vašim gradovima dobrim studentima	vašim morima dobrim pivima	vašim kućama dobrim devojkama

1. Put 'lep automobil' into the appropriate case:

1. Lepo je putovati .....
2. Izašla je iz .....
3. Sedeo je u .....
4. Išao je prema .....
5. Kupila sam .....
6. .... je prošao ulicom.
7. Bez ..... je teško putovati.
8. On stalno govori o .....

2. Put 'mala kuća' into the appropriate case:

1. Živim u .....
2. Moja zgrada je pored .....
3. Idite ka .....
4. Kupiću ..... u selu.
5. .... je najlepša u selu.
6. Ispred ..... je bašta.
7. Pričala je o .....
8. Iza ..... je restoran.

3. Put 'dobri prijatelji' into the appropriate case:

1. Idem u bioskop sa .....
2. Juče sam videla .....
3. Kupio sam poklone .....
4. Govorio je o .....
5. Bez ..... život je tužan.
6. Moji ..... dolaze danas.

4. Put 'vaše knjige' into the appropriate case:

1. To sam čitao u .....
2. Došla je na čas sa .....
3. Ove priče su iz .....
4. .... su na polici.
5. Nisam ništa znala o .....
6. Sada čitam .....

5. Put the words in brackets into the appropriate case:

1. Živela sam u .....(razne zemlje).
2. Volim da pijem ..... (točeno pivo).
3. Popio je nekoliko ..... (crna kafa).
4. Bavim se ..... (sport) i ..... (politika).
5. Kupio sam ..... (lepe jabuke) i ..... (sveži limunovi).
6. Pisao je o ..... (letnji odmor) i .....(putovanja).
7. Stanovi se nalaze u ..... (visoke zgrade).
8. Od ..... (moja kuća) do ..... (veliki trg) je samo pet minuta.
9. Pisao sam pismo ..... (mama), ...(brat) i ..... (moje sestre).
10. Putovao sam ..... (brodovi) i ..... (avion).

PRONOUNS

Nom.	JA	TI	ON	ONA	MI	VI	ONI
Gen.	MENE ME	TEBE TE	NJEGA GA	NJE JE, JU	NAS	VAS	NJIH IH
Dat.	MENI MI	TEBI TI	NJEMU MU	NJOJ JOJ	NAM(A)	VAM(A)	NJIMA IM
Acc.	MENE ME	TEBE TE	NJEGA GA	NJU JE, JU	NAS	VAS	NJIH IH
Inst.	MNOM	TOBOM	NJIM	NJOM	NAMA	VAMA	NJIMA
Loc.	MENI	TEBI	NJEMU	NJOJ	NAMA	VAMA	NJIMA

Long forms of the pronouns are always following the prepositions in gen, acc, ins and loc cases. Short forms are used after the verbs in dat and acc cases. Long forms in these cases are used to begin the sentence or stress its meaning.

Exercises:

1. Put the pronouns in the bracket into the appropriate case:

1. Ovo cveće sam kupio za ..... (vi), a čokolada je za .....(ona).
2. Oni su naši dobri prijatelji pa često razgovaramo o ..... (oni).
3. Mi često izlazimo sa ..... (oni) i telefoniramo ..... (oni).
4. Dobio sam pismo od ..... (on) a od .....(ona) samo poruku.
5. Kod ..... (oni) je uvek prijatno.
6. Bojan i Svetlana idu sa .....(mi).
7. Želim ..... (vi) sve najbolje u Novoj godini!
8. Ići ćete u pozorište sa .....(ja) i .....(ona).
9. Ja poznajem ..... (vi), ali .....(on) ne znam.
10. Mogu li da ..... (ti) pomognem?
11. Piši .....(ja) kada dođeš kod .....(ona).
12. ....(mi) dajte kafu, a .....(oni) pivo.
13. Ne znam ništa o .....(ti).
14. Dugo je znam, išao sam u školu sa .....(ona).
15. Život je dosadan bez .....(ti).
16. Čevapčići su za .....(mi) a pljeskavica je za .....(on).

2. Use different personal pronouns in the dative case in the following sentences:

1. Žao ..... je što ne mogu da dođem. (ja)
2. Recite ..... da ..... se javi. (on, ona)
3. Kažite ..... da sam stigao. (oni)
4. Drago ..... što ste opet ovde. (mi)
5. Otvori prozor! Vruće ..... je. (ja)
6. Kako ..... je? Bolje .....je. (vi, ja)

3. Insert the appropriate pronoun in the gaps:

1. Sviđa mi se ovaj automobil. Kupiću .....
2. Dobio sam pismo i stavio ..... na sto.
3. Možete da uzmete novine, pročitao sam .....
4. Gde je voda? Nema ..... u frižideru.

PREPOSITIONS USED WITH DIFFERENT CASES

Prep.	Case	Usage	Example
U	Locative	<i>location, in, at</i>	Živim u Beogradu.
	Accusative	<i>movement, going to, into telling the time indicating the day</i>	Idem u Beograd. Moj čas je u 8 sati. Vidimo se u subotu.
NA	Locative	<i>location, on, at</i>	Pozorište je na trgu.
	Accusative	<i>movement, go to, onto for something</i>	Idem na trg. Idemo na večeru. Idemo na koncert.
S(A)	Instrumental	<i>with smbd or smth</i>	Igram tenis sa Stivom. Volim kafu s mlekom.
	Genitive	<i>coming from</i>	Vratio sam se s posla.
ZA	Accusative	<i>for smbd or smth in+time</i>	Ovo cveće je za vas. Vidimo se za dve nedelje.
	Instrumental	<i>Behind</i>	Sedeo je za stolom.
PO	Locative	<i>around by</i>	Putovali smo po Srbiji. On je po profesiji pravnik.
	Accusative	<i>to pick up smbd or smth</i>	Idem po Stiva. Idem po hleb.

Exercise:

1. Naš sledeći sastanak je .... ponedeljak .... pet posle podne.
2. Sedeli su ... stolom i pili su čaj ..... limunom.
3. Šetao sam ....gradu i onda otišao .... koncert.
4. ... subotu sam bila ... pijaci i kupila povrće ..... sledeću nedelju.
5. Išao sam .... piće .... Jovanom.
6. Vratila sam se ... posla ... kolegicom.
7. Idemo .... novine, pa ćemo .... kafu.
8. Dolazim .... odmora .... dve nedelje.
9. Volim da idem .... bioskop ali ne volim da idem ... pozorište.
10. Sada živim ... Nišu, ... porodicom.
11. On je .... profesiji ekonomista i sada radi ... Beogradu.
12. Idem ... ručak ... Majom i imam mali poklon .... nju.

How to read and write Cyrillic Alphabet

КАКО ЧИТАТИ И ПИСАТИ ЋИРИЛИЦУ

А а	Б б	В в	Г г	Д д
Ѕ ѕ	Е е	Ж ж	З з	И и
Ј ј	К к	Л л	Љ љ	М м
Н н	Њ њ	О о	П п	Р р
С с	Т т	Ћ ћ	У у	Ф ф
Х х	Ц ц	Ч ч	Ш ш	Щ щ

The first alphabet for the Serbian language was devised after the introduction of Christianity. This script based on Greek letters is known as Cyrillic alphabet. It was also adopted for use by a number of Slavonic languages.

There is no rule that prescribes which alphabet should be used on which occasion. Some newspapers are printed in Cyrillic and some in the Latin alphabet. The same goes for street signs, the labelling on goods in shops, advertisements. To be able to find your way around town or to read the whole range of newspaper you do need to know both of the alphabets.

Same as the Latin alphabet, Cyrillic alphabet contains 30 letters. The order of the letters is slightly different. The table that follows presents the Cyrillic alphabet, its Latin equivalent and the closest English equivalent.

Cyrillic	Latin letter	English equivalent
А а	A a	A as in f ather
Б б	B b	B as in b ad
В в	V v	V as in v ery
Г г	G g	G as in g ood
Д д	D d	D as in d og
Ђ ђ	Đ đ	G as in Georgia
Е е	E e	E as in m en
Ж ж	Ž ž	As in pleasure
З з	Z z	Z as in z oo
И и	I i	Ee as in d eed
Ј ј	J j	Y as in y oung
К к	K k	K as in k ind
Л л	L l	L as in L ondon
Љ љ	Lj lj	L as in m illion
М м	M m	M as in m oon
Н н	N n	N as in n ot
Њ њ	Nj nj	N soft as in n ew
О о	O o	O as in o r
П п	P p	P as in p en
Р р	R r	R as in r oom
С с	S s	S as in s on
Т т	T t	T as in t op
Ћ ћ	Ć ć	Ch soft as in ending of Serbian surnames Simić
У у	U u	Oo as in o ok
Ф ф	F f	F as in f ish
Х х	H h	H as in h otel
Ц ц	C c	Ts as in t its
Ч ч	Č č	Ch as in ch eck
Џ џ	Dž dž	J as in J ohn
Ш ш	Š š	Sh as in sh oe

Practice reading letter by letter

Т	т	
О	о	
М	м	Том
А	а	атом
Р	р	мотор
П	п	пар
С	с	спорт
		стоп
Е	е	метар
		ера
К	к	експорт
		оркестар
Н	н	ресторан
И	и	импорт
Л	л	лампа
		километар
Б	б	балет
Д	д	доктор
У	у	туриста
		студент
Ф	ф	фудбал
Г	г	грам
		програм
		килограм
З	з	комунизам
Ј	ј	музеј
		тролејбус
		мај
		мој
Ж	ж	журнал
Ђ	ђ	Ђорђе
В	в	вулкан
		Владимир
Ц	ц	центар
		концерт
Х	х	хумор
Ш	ш	шок
		шампион

Ђ	ђ	ђилим
Љ	љ	Љиљана
Њ	њ	Њујорк
Ч	ч	чек
Ц	ц	цунгла

Test your knowledge of the alphabet by trying to work out the meaning of the following words:

Sporting terms

Тенис, фудбал, хокеј, меч, гол, спортиста, шампион, стадион, атлетика

Out and about

Парк, ресторан, кафе, универзитет, институт, банка, центар, булевар

Things you might order in a café

Кафа, лимунада, вотка, бифтек, супа, кока-кола, сендвич

Entertainment

Концерт, опера, балет, филм, музика, програм, радио, телевизија

Useful words for a tourist

Туриста, пасош, транспорт, аутобус, тролејбус, такси, аеродром

Cities of the world

Лондон, Москва, Њујорк, Амстердам, Лисабон, Будимпешта, Рим

Countries of the world

Француска, Шпанија, Америка, Аустралија, Мароко, Русија, Кина

What does it mean?

пекара

месара

улаз

излаз

продавница

улица

позориште

станица

отворено

затворено

гурај

вуци

црква

музеј

зоолошки врт

киоск

школа

јеловник

ћевапчићи

пљескавица

бурек

кифла

Textsinthe Cyrillic alphabet

На аеродрому

A T T H E A I R P O R T

Пасошка контрола

- Добро јутро!
- Добро јутро! Ваш пасош, молим.
- Изволите.
- Ви сте господин Бонд?
- Да, ја сам Стив Бонд.
- Ви сте туриста?
- Не, ја сам бизнисмен.
- Ваша адреса у Београду?
- Хотел "Метропол".
- Изволите пасош.
- Хвала.

Сусрет са госпођом Јовановић

- Извинте, да ли сте ви господин Бонд?
- Да, ја сам Стив Бонд.
- Ја сам Љиљана Јовановић.
- Драго ми је.
- Ви сте Енглеz?
- Да, ја сам Енглеz.
- Добро говорите српски!
- Хвала.

Касније...

- Добар дан.
- Добар дан. Да вас упознам. Ово је госпођа Јовановић.
- Драго ми је. Ја сам Жак Гава.
- Госпођа Јовановић ја мој бизнис партнер.
- Господине Гава, да ли говорите српски?
- Говорим мало. Учим српски.
- Који језик говорите?
- Говорим француски и енглески.

Још касније...

- Добро вече, Стив. Како сте?
- Добро вече. Ја сам добро, хвала. А како сте ви?
- Добро сам, хвала. Да вас упознам. Ово је мој муж Јован.
- Драго ми је. Да ли говорите енглески?
- Разумем много али мало говорим.

У кафићу

A T T H E C A F É

Келнер: Добар дан, изволите.

Гост: Добар дан. Молим вас кафу без шећера и негазирану воду.

Келнер: Још нешто?

Гост: Имате ли сендвиче?

Келнер: Имамо сендвиче са шунком и са сиром.

Гост: Молим вас један сендвич са шунком и салатом, без мајонеза.

Келнер: Желите ли још нешто?

Гост: Ништа више, хвала.

Како Стив Бонд учи језик?

LANGUAGE LEARNING

Стив Бонд је Енглеz. Он је сада у Београду. Он ради у фирми “Прогрес”. То је енглеска фирма.

Стив ради у Београду и учи српски језик. Он језик учи у школи сваког јутра.

Сваког дана, Стив много ради. Тешко је радити и учити језик.

Стив не учи језик само у школи. Он чита новине и слуша радио. Он говори српски у фирми.

Стив слуша радио у аутомобилу, сваког јутра. Он чита енглеске и српске новине. Не разуме све, али разуме много.

Свако вече Стив гледа телевизор. Тешко је резумети сваки програм али је интересантно гледати.

Стив не говори добро српски али добро разуме.

Град Београд

THE CITY OF BELGRADE

Београд је велики, стари град. У центру града су старе зграде. На Тргу Републике су Народно позориште и Народно музеј. На тргу су ресторани и кафићи. Кнез Михаилова улица је близу. У улици су старе зграде и нове продавнице. Парк Калемегдан није далеко.

Идете право Кнез Михаиловом улицом и Калемегдан је на крају улице. То је велики, лепо парк. Близу су реке Сава и Дунав. У парку је ресторан "Калемегданска тераса" и мала, стара црква. Онда је и зоолошки врт.

У хотелу

IN THE HOTEL

Стив Бонд живи у Београду већ две недеље. Он живи у хотелу "Москва". Хотел је у центру града, близу Трга Републике. Фирма "Прогрес" где Стив ради није далеко. То је висока, нова зграда на углу Кнез Михаилове и Змај Јовине улице. Стивова канцеларија је на другом спрату.

Стивова соба у хотелу "Москва" је на трећем спрату. То је мала али удобна соба. У соби су велики кревет, орман, полица, мали сто и две фотеље. У углу су радни сто и полица. На столу су лампа и телефон. Изнад стола је огледало. Поред кревета је мала комода. На комоди су књига, сат и наочаре. Свако вече Стив чита новине и књигу.

Преко пута кревета је телевизор који не ради добро. Стив може да гледа само четири програма на српском језику. Стив не разуме добро српски. Он свако вече гледа телевизор зато што је то добро за учење језика.

У продавници

I N T H E S H O P

- Добар дан. Изволите.
- Дајте ми молим вас, двеста грама саламе, пола киле фета сира и два јогурта.
- Да ли је то све?
- Не. Дајте ми две флаше црног вина, три конзерве пива и литар и по негазиране воде.
- Још нешто?
- Молим вас, једно мало паковање путера, килограм интегралног брашна и пола литре маслиновог уља.
- Да ли је то све?
- Да, то је све. Дајте ми , молим вас, и једну кесу.
- Изволите. То је 452 динара.
- Изволите 1000 динара.
- Да ли имате ситно?
- Нажалост, немам.
- Нема проблема. Ваш кусур је 548 динара.
- Хвала. Довиђења.

На пијаци

A T T H E M A R K E T

- Изволите. Имамо лепе слатке јабуке.
- Колико коштају јабуке?
- 50 динара кило.
- Дајте ми два килограма јабука.
- Још нешто?
- Колико је кило пасуља?
- 120 динара.
- Дајте ми пола киле.
- Још нешто?
- Молим вас везу младог лука и један купус.
- Још нешто?
- Ништа више. Хвала
- То је 285 динара.
- Изволите.
- Ваш кусур је 215 динара.
- Хвала. Довиђења.
- Пријатно.

Желим да купим....

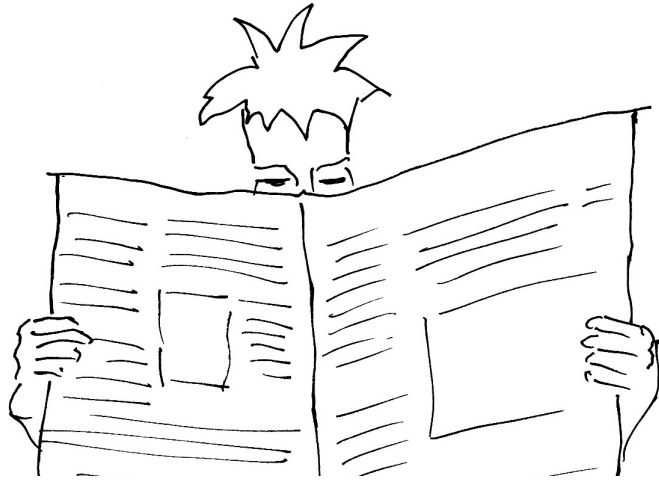
Идем на пијаци! Желим да купим свеже воће и поврће. На пијаци воће и поврће није скупо. Треба ми две киле кромпира, поле киле лука, једна зелена салата и килограм парадајза. Желим да купим кило и по јагода, кило трешања и пола киле лимуна. Треба ми такође килограм младог сира и пола литре слатке павлаке. Колико то кошта?

Састанак

A P P O I N T M E N T

(Телефонски разговор)

- Молим вас Веру.
- Вера овде.
- Здраво, овде Зора. Како си?
- Добро сам. Хвала. А ти?
- Није лоше. Можемо ли да се видимо сутра?
- Сутра је петак. Нажалост, не могу. Идем код доктора.
- А у суботу?
- Нисам у Београду у суботу и недељу. Идем на пут.
- Ја не могу у понедељак. Пре подне радим, а после подне имам госте.
- Ја сам слободна у уторак после два. Можемо ли да се видимо у уторак?
- Уторком и четвртком идем у школу. Учим енглески.
- Онда у среду. Ја сам заузета до четири, али сам после слободна.
- У реду. Видимо се у среду.
- Где можемо да идемо? На пиће, или на вечеру...?
- Идемо на вечеру у ресторан "Игуана"!
- Може!
- Видимо се испред "Игуане" у пола осам.
- Важи. Видимо се.

Типичан дан Стива Бонда

D A I L Y R O U T I N E

Стив устаје рано, око шест сати, тушира се, облачи се и онда спрема доручак. Он обично доручкује јаја, хлеб и путер и јогурт. Стив пије шољу кафе без шећера и млека. Некада пије две шоље кафе и чита новине.

Стив иде на посао око пола осам. Он ради од осам ујутро до пет после подне. Обично, Стив има много посла. Он телефонира, чита документа, има састанке. Он има паузу за ручак у пола један. На паузи је од пола један до пола два. Често руча у ресторану близу фирме. То је пријатан, мали ресторан где Стив једе домаћу супу, шпагете или сендвич. Обично пије чашу пива или чашу сока. Некада Стив иде у продавницу да купи сендвич. Онда једе сендвич у канцеларији.

После посла Стив иде кући. Код куће ради на компјутеру или учи српски језик. Некада иде у парк или куповину. Увече спрема вечеру или иде на вечеру у ресторан. После вечере Стив се одмара, чита књигу, слуша музику. Иде да спава касно, око једанаест сати.

Породица Јовановић

F A M I L Y

Породица Јовановић је из Београда. Они живе у кући, на Сењаку. Кућа има два спрата и лепу, велику башту.

Отац се зове Јован Јовановић. Он је правник и ради у адвокатској канцеларији. Јован много ради. Када је слободан, он воли да ради у башти или да гледа телевизију.

Мајка се зове Милена Јовановић. Она је по професији библиотекар, али сада не ради. Она има много посла у кући. Милена воли да кува али не сваки дан. Она такође воли да чита књиге и да шета.

Милена и Јован воле да путују. Они често иду на пут за викенд.

Милена и Јован имају сина и ћерку. Син се зове Милан и има 20 година. Милан студира медицину. Он је врло заузет, али када је слободан воли да игра фудбал и тенис.

Ћерка се зове Светлана. Она је удата и има 27 година. Светлана живи са мужем и бебом у стану, у центру града. Беба се зове Анка и има 6 месеци. Светлана ради у туристичкој агенцији. Њен муж ради у школи. Када су слободни, они воле да иду у ресторане, на концерт или у позориште.

ЉУДИ

КО СУ? ГДЕ ЖИВЕ? ШТА РАДЕ?

Р Е О Р Л Е

Зовем се Милан Јовановић. Мој отац је Јован Јовановић, а моја мајка се зове Милена. Живимо у Београду. Ја имам 21 годину и студирам медицину. Када сам слободан волим да играм кошарку на спортском терену близу наше куће. Волим спорт и често гледам тенис и фудбал на телевизији. Такође волим да идем у биоскоп и на концерте.

Чији је син Милан?

Шта ради Милан?

Шта он воли да ради?

Зовем се Светлана Павловић. Милан је мој брат, а Јован и Милена су моји родитељи. Имам 27 година, удата сам и радим у туристичкој агенцији. Мој муж се зове Зоран и имамо бебу која има шест месеци. Наша девојчица се зове Анка. Живимо у стану, у центру града. Такође имамо и пса. Његово име је Астор.

Ја волим да идем у куповину и да возим бицикл на Ади Циганлији. Зоран воли да шета Астора и да гледа спортске програме. Такође волимо да излазимо у ресторане и кафиће. Беба Анка је мала и она само воли да једе и спава.

Чија је ћерка Светлана?

Како се зове њен муж?

Како се зове њихова беба?

Ко је Астор?

Ја сам Јован Јовановић. Имам 56 година и радим као правник. Моја породица и ја живимо у Београду, на Сењаку. Волим да путујем и да читам историјске књиге. Моја супруга Милена воли да иде у позориште, па често идемо заједно.

Чији отац је Јован Јовановић?

Како се зове његова жена?

Шта је његов хоби?

Моје име је Стив Бонд . Сада живим и радим у Србији. По професији сам економиста. Мој добар пријатељ је Јован Јовановић. Он је из Београда. Често идем код Јована и његове породице. Седимо у башти, пијемо вино и разговарамо. Обично слушамо добру музику. Такође волим да излазим у ресторане и да гледам филмове.

Чији пријатељ је Стив?

Шта Стив воли да ради?

Зовем се Тања Радовић и радим као секретарица Стива Бонда. Ја сам из Крагујевца, и моја породица тамо живи. Овде, у Београду живим сама у стану. Имам мачку која се зове Милка. Када сам слободна, волим да шетам поред реке.

Чија секретарица ја Тања?

Ко је Милка?

Шта Тања ради када је слободна?

Породица Стива Бонда

STEVE'S FAMILY

Стив Бонд је из Енглеске. Његова кућа је у Лондону. То је типична енглеска кућа на два спрата. На приземљу су дневна соба, трпезарија и кухиња, а на спрату су две спаваће собе и купатило. Иза куће је мала башта. Ова кућа је у предграђу Лондона. Станица аутобуса и метроа је близу, а такође и продавнице. Близу куће су две пекаре, месара, мала самопослуга, апотека и продавница воћа и поврћа.

У суботу, када Стив не ради, он обично иде у куповину. После куповине, Стив иде у парк. То је велики, лепо парк недалеко од Стивове куће. Он дуго шета, па иде у мали кафић. Седи у кафићу, пије чај и једе колаче, гледа људе и децу.

Породица Стива бонда живи далеко од Лондона. Стив обично путује једном месечно да види своју породицу. Он има оца и мајку, брата и сестру. Стивов брат је ожењен и живи близу родитеља. Стивова сестра има 19 година и студира у малом граду.

Када је празник или одмор, породица је заједно. Сви дођу код родитеља. Много разговарају, иду у ресторане, шетају и одмарају се.

Стив је сада у Београду, далеко од Енглеске, али често телефонира и пише писма.

Народи и језици

NATIONALITIES AND LANGUAGES

Стив учи српски у једној школи у центру града. Он је на средњем курсу и има часове три пута недељно, од 6.30 до 8.30 увече. Он учи српски у малој групи у којој су студенти из Италије, Шпаније, Грчке, Шведске.... Школа се налази у Скадарској улици, на првом спрату у једној старој згради.

Код куће Стив ради домаћи рад и чита новине на српском језику. Некада гледа вести али лоше разуме зато што водитељи говоре врло брзо. Он ретко говори српски у канцеларији зато што сви причају енглески. Он понекад говори српски када је на пијаци, у ресторану или у таксију. Он такође говори језик када је у школи, на часу.

Стив воли да учи српски у групи. Други студенти су сада његови пријатељи, па често заједно иду на пиће после часа. Близу школе је пријатан кафе у којем често седе и разговарају. Они пробају да говоре само српски, али то је тешко на овом нивоу, па говоре и друге језике - француски, шпански, енглески, руски. Стив на курсу има две пријатељице из Јапана. Он воли да слуша када оне говоре јапански.

Књижара

Барбара: Стиве, да ли идеш на пиће, у “Централу”?

Стив: Не могу одмах. Морам нешто да купим у књижари.

Барбара: Можемо да идемо заједно. И мени треба једна књига.

Стив: Ја треба да купим енглеско-српски речник и план Београда.

Барбара: Мени такође треба речник. Књиге на страном језику и речници се продају у књижари, на крају улице.

Стив: Одлично. Идемо заједно да купимо речнике, па онда на пиће!

Стив и Барбара су у књижари.

Стив: Имате ли енглеско-српски речник?

Продавац: Наравно. Какав речник желите?

Стив: Имам велики речник, а треба ми џепни за школу и посао. Такође ми треба план Београда.

Продавац: Ево, изволите. И речник и план Београда су нова издања. А за вас годпођице?

Барбара: Дајте ми, молим вас, неки добар италијанско-српски речник.

Како је било јуче?

TALKING ABOUT PAST

Јуче је био петак. Стив Бонд је врло уморан петком. Целе недеље је много радио.

Као и обично Стив је устао рано, око шест сати. Брзо је спремио доручак - тост са путером и кафу са млеком. Није имао времена да чита новине. Петком он рано излази из куће и иде на базен.

Стив се бави пливањем већ неколико година. У Београду, Стив плива у спортском центру "Ташмајдан" средом и петком од 7 до 8 ујутро. Некада иде на пливање суботом. Када је живео у Енглеској, Стив се бавио рагбијем. Пре неколико година је престао да игра рагби.

На пливање Стив иде таксијем или аутобусом. Не иде аутомобилом зато што је тешко паркирати ауто близу спортског центра. После пливања, Стив пије још једну кафу и онда иде на посао. Био је на послу у девет сати.

До десет сати Стив је телефонирао и читао пошту. У десет је имао састанак. После састанка је ручао у ресторану "Вук". Ручао је са колегом Миланом.

После ручка је писао извештај и разговарао телефоном. Радио је до седам сати. Дан је био леп па је Стив после посла шетао Кнез Михаиловом улицом. Гледао је излоге и купио неколико ствари.

Код куће је спремио вечеру и слушао вести. После вечере је седео и гледао филм на телевизији. Одмарао се. Обично Стив иде да спава око једанаест сати. Филм је био врло интересантан па је гледао филм до поноћи.

У кафићу

Стив и Јован су имали договор да се виде у кафеу, у суботу ујутро. Стив је дошао раније и седео је сам за столом. У кафеу је било мало људи. Стив је решио да оде до киоска и купи новине. Када се вратио у кафе, Јован је већ дошао.

- Здраво, Јоване, већ си ту.
- Да, дошао сам пре пет минута.
- Ја сам такође дошао раније, па сам ишао да купим новине. Киоск је тачно преко пута.
- Шта си купио?
- Купио сам 'Време' и 'Политику'.
- Да ли сада можеш да разумеш текстове.
- Не разумем све, наравно, али разумем боље.

Келнерица је дошла и питала шта желе да попију. Стив и Јован су наручили кафу и сендвиче.

- Јоване, како је било прошле недеље? Да ли си имао много посла?
- Да, много сам радио, а ишао сам и на пут.
- Где си био?
- Био сам у Крагујевцу, на семинару. Отишао сам у среду и вратио се јуче. Пошли смо врло рано из Крагујевца и дошли у Београд око десет ујутру. После сам радио у канцеларији до седам увече.
- Добро је да данас можеш да се одмараш!

Омиљено годишње доба

W E A T H E R

Стив Бонд пише домаћи рад 'Омиљено годишње доба'. Напољу пада снег. Врло је тихо и мирно.

Волим зиму у Београду. Сада пада снег и све је бело. Данас сам шетао по парку. Није било хладно. Дању је температура око два степена, а ноћу је мраз. У парку је било много деце, играли су се и правили Снешка Белића.

Желим да идем на Копаоник, планину на југозападу Србије. Волим да скијам а тамо су врло добри скијашки терени. Не знам да ли могу да идем на одмор у фебруару. Имам много посла у канцеларији.

Последњи пут сам био на одмору у октобру. Био сам у Јовановој кући, у једном селу, у Шумадији. У јесен је природа врло лепа. Некада пада киша, али је у октобру често пријатно време. Јутра су прохладна али је дању топло и сунчано.

Не волим да идем на одмор у јулу и августу зато што је велика врућина. Такође, сви иду на одмор у то време, па је свуда гужва. Више волим да идем на пут у јуну или септембру. Није много вруће, сунчано је и пријатно.

Ако не могу да идем на одмор у фебруару, можда могу да путујем у мају. То је мој омиљени месец. Пролеће је најлепше годишње доба у Србији. Можеш да путујеш на југ или север, на запад или исток, и свуда је лепо. Све је зелено, небо је плаво, температура је идеална, око двадесет степени. Дува топли ветар.

Стив је завршио домаћи рад. Гледао је како снег пада, па је онда отишао у кревет.

КАКО, С КИМ И КАДА ПУТУЈЕТЕ?

T R A V E L L I N G

Тања Радовић (секретарица):

Живим на Врачару, а радим у центру града. На посао идем тролејбусом. Некада идем пешке, када је време лепо.

Викендом путујем у Крагујевац. Тамо живе моји родитељи и пријатељи. Путујем аутобусом или колима.

Недавно сам ишла на Палићко језеро. Отишла сам возом, а вратила се аутобусом. Путовала сам возом 'Романтика'. То је стари воз са локомотивом који иде само суботом до неколико градова у Србији. Путовање није брзо, али је врло пријатно.

На Палић сам ишла са другарицом. Спавале смо једну ноћ у хотелу. Било је врло интересно.

Милан Јовановић (студент):

Волим да путујем с друштвом. Није важно како путујемо. Некада идемо колима, а некада аутобусом или возом. Често идемо на кратак пут у близини Београда. Сви моји пријатељи воле да оду негде у природу. Шетамо поред реке, или кроз шуму и поља.

Светлана Павловић (менаџер туристичке агенције):

Ја радим у туристичкој агенцији. Бавим се путовањима, па морам често да путујем. Идем у разне земље света. Обично путујем авионом и остајем само неколико дана. Недавно сам била у Турској. Вратила сам се пре пет дана. Било је лепо, али кратко.

Јован Јовановић (правник):

Волим да путујем са породицом, али су моја деца велика тако да обично путујем само са женом. Путујемо по Србији, али идемо и у друге земље. Обично путујемо аутомобилом зато што можемо да станемо када желимо. Волим да путујем без плана. Волим да идем у мала места где нема много туриста.

Стив Бонд (економиста):

Често идем на пословни пут. Обично путујем сам, авионом. Када сам слободан, волим да путујем с пријатељима.

Недавно сам путовао бродом до Ђердапа. Пут Дунавом је био врло пријатан. Ишао сам са колегама из фирме.

Када сам на одмору, обично путујем у Енглеску, да видим породицу. До Лондона идем авионом, а онда путујем аутомобилом или аутобусом. Моји родитељи живе у месту које је 150 километара од Лондона. Ако идем колима и нема гужве на путу треба ми око два сата до њихове куће.

Стив је био заузет

A B U S Y W E E K

Недеља је. Стив Бонд је код куће, пије кафу и чита новине. Данас он може да се одмара. Прошла недеља је била тешка и Стив је врло уморан. Имао је много посла и морао је да иде на разна места.

У понедељак је био на послу од осам ујутро до осам увече. Пре подне је имао два састанка, а онда је ишао на пословни ручак у ресторан 'Мадера'. После подне је писао извештај и телефонирао. Завршио је извештај врло касно и онда отишао кући.

У уторак је морао да путује у Ниш. Путовао је четири сата до Ниша. У Нишу је био на састанку два сата, ручао је са колегама а после ручка је шетао је по центру Ниша. Пола сата касније је морао пође у Београд. Дошао је кући врло касно, око 10 увече.

У среду је био цео дан у канцеларији. Опет је имао састанке и разговоре са колегама. Увече је ишао на вечеру са пријатељима. Вечерали су у ресторану 'Дачо'. Као и обично, тамо је била гужва, али је било врло весело. Остали су у ресторану до поноћи.

У четвртак, Стив је цео дан био на конференцији у 'Сава Центру'. То је била међународна конференција о економској сарадњи. После конференције је организована вечера и Стив је упознао интересантне људе.

У петак је Стив имао много посла у канцеларији. Није био на послу у четвртак, тако да је морао да заврши многе ствари. Није имао времена да иде на ручак, па је само купио сендвич и јео у канцеларији. Отишао је кући око осам увече. Био је врло уморан.

У суботу је ишао у куповину пре подне. После подне је учио српски језик. Радио је домаћи рад и читао лекције зато што целе недеље није имао времена да учи српски. Увече је ишао на вечеру у мали италијански ресторан. После вечере је седео код куће и гледао телевизију. Одмарао се. Није могао ништа друго да ради.

СТИВОВ НОВИ СТАН

STEVE'S NEW APARTAMENT

Стив је нашао леп, трособан стан на Бановом Брду. Решио је да се пресели у недељу а Јован је рекао да може да му помогне. Јован је већ неколико пута помогао Стиву, и без његове помоћи Стиву би било тешко у Београду.

Јован је преко огласа нашао добар сервис за селидбе. Телефонирао им је и договорио се за време, датум и цену селидбе. Јованова жена Милена је помогла Стиву да пакује ствари.

Стивов стан је удобан и леп, али мора да купи још неке ствари. Требају му тањири, виљушке, кашике и ножеви. Стив жели да купи нове судове за кухињу и мали тепих за спаваћу собу. Треба му и радни сто.

Јован је показао Стиву неколико продавница које продају намештај и ствари за кућу. Милена је понудила Стиву да му помогне у куповини. Милени никада није тешко да иде у куповину.

Стив се захвалио Јовану и Милени и спремио им је одличну вечеру у новом стану. Милена је купила Стиву слику на којој се види Калемегданска тврђава и реке.

Телефонски разговор

TELEPHONE CONVERSATION

У канцеларији Стива Бонда звони телефон. Стивова секретарица Марина је одговорила на позив.

Тања: Фирма 'Прогрес', изволите!

Маја: Добар дан, овде Маја Ђорђевић. Могу ли да разговарам са Стивом Бондом?

Тања: Жао ми је али господин Бонд није тренутно у канцеларији. Да ли желите да оставите поруку?

Маја: Да, реците му, молим вас, да ми се јави после паузе за ручак. Ја сам у канцеларији после два.

Тања: Све сам записала. Пренећу му поруку.

Маја: Хвала вам, довиђења.

Порука за Стива Бонда

Време: 11.30

Телефонирала вам је Маја Ђорђевић и рекла да јој се јавите после два.

Време: 12.15

Телефонирао је господин Савић из Министарства. Послао вам је документа. Телефонирајте му пре 17.00 часова. Ако није у канцеларији, оставите поруку секретарици.

Стив се вратио у канцеларију и телефонира Маји.

- Здраво Мајо, Стив овде. Како си?
- Сада сам добро, али било ми је врло лоше за викенд. Имала сам грип.
- Знам. Телефонирао сам твојој мами. Рекла ми је да ти није добро и да спаваш.
- Извини што ти се нисам јавила раније, али била сам много заузета. Била сам на путу, а онда сам била болесна...
- Како ти је било на Копаонику?
- Било ми је супер! Скијала сам се, санкала, шетала, одмарала... Онда сам добила грип. Баш ми то није требало!
- Жао ми је што се твој одмор тако завршио! Важно је да ти је сада боље.
- Мени је жао што ти ниси могао да дођеш на Копаоник, али могу да ти покажем слике. Када си слободан?
- Немам никакве планове за вечерас. Ако си слободна, можемо да се видимо.
- Слободна сам после осам.
- Добро. Видимо се око осам. Чекам те у 'Фрађију'.
- Важи, видимо се.

Стив Бонд планира викенд у Шумадији

F U T U R E T E N S E

Мој пријатељ Јован ме је позвао да дођем у његову викендицу. То је близу Београда, око 80 километара. Ићи ћу код Јована!

Поћи ћу у петак, после посла. Отићи ћу право код Јована и тамо ћу спавати једну ноћ. Следећег дана ћу бити са Јованом пре подне и шетаћемо по шуми. Вероватно ћемо ручати заједно, а ја ћу после ручка да идем на Опленац. Чуо сам да је Опленац врло интересант. Остаћу тамо до пет сати, а онда ћу да идем у Аранђеловац. Тамо је хотел 'Извор' у којем сам био прошле године. Сигурно ће бити слободних соба. Остаћу у хотелу ту ноћ.

А шта ћу да радим у недељу? Сигурно ћу ићи у онај велики парк преко пута хотела. Шетаћу, гледаћу скулптуре у парку, ићи ћу на кафу, читаћу новине, разговараћу са људима. Можда ћу ићи у градски музеј.

После музеја ћу ићи на пијацу. Купићу неко воће и поврће за следећу недељу. Шумадија је пољопривредни крај па је воће и поврће укусно и квалитетно. Мислим да ћу ручати у ресторану 'Александар'. Јешћу шумадијске специјалитете и пићу опленачко вино. После ручка ћу још мало да шетам и онда ћу поћи у Београд. У Београду ћу бити око шест после подне. Имаћу доста времена да радим још неколико сати. Вечераћу код куће.

Ово је врло добар план и биће то интересантан викенд! Јавићу се Јовану.

Стив је телефонирао Јовану:

- Здраво Јоване, овде Стив.
- Хоћеш ли доћи код мене у петак увече?
- Наравно! Доћи ћу око шест. Изаћи ћу раније из канцеларије.
- Да ли ће и Маја доћи?
- Нажалост, она неће моћи да дође. Доћи ћемо заједно други пут.
- Хоћеш ли остати до недеље?
- Нећу остати цео викенд. У суботу ћу спавати у хотелу.
- Мислим да ће ти овде бити врло лепо, па нећеш желети да идеш у хотел.
- Видећемо!

Срећан рођендан!

H A P P Y B I R T H D A Y !

Јован: Стиве, када ти је рођендан?

Стив: За четири дана.

Јован: Данас је 21. септембар. То значи да је твој рођендан 25. септембра!

Стив: Тако је.

Јован: Колико година пуниш?

Стив: Пуним 39 година.

Јован: Још мало па 40! Ти си у најбољим годинама.

Да ли ћеш славити рођендан?

Стив: Вероватно нећу славити рођендан. Нисам ништа планирао.

Јован: Славићемо следеће године твој четрдесети рођендан. Правићемо велику журку!

Стив: Важи! Ја сам увек расположен за добру забаву!

Четири дана касније Јован је дошао код Стива у канцеларију. Донео му је поклон.

Јован: Срећан рођендан, Стиве. Желим ти све најбоље! Ово је мали поклон за тебе.

Стив: За мене? Баш ти хвала.

Јован је Стиву поклонио две књиге - 'Граматика српског језика' и 'Кувар за почетнике'.

Код лекара

HEALTH MATTERS

Лекар: Уђите. Изволите, седите. Због чега сте дошли?

Пацијент: Није ми добро. Осећам се уморно, кашљем и мислим да имам температуру.

Лекар: Скините се да вас прегледам. Да ли вас нешто боли?

Пацијент: Боли ме глава и грло.

Лекар: Плућа су у реду. Отворите уста да вам прегледам грло. Имате упалу грла и високу температуру.

Пацијент: Да ли је то нешто озбиљно?

Лекар: Не брините, само имате јаку прехладу. Останите у кревету и пијте чајеве и лимунаду.

Пацијент: Да ли треба да узимам неки лек?

Лекар: Да, написаћу вам рецепт. Узимајте ове таблете три пута дневно.

Пацијент: Када ћу моћи да идем на посао?

Лекар: Немојте ићи на посао бар три дана. Треба да се добро одморите.

Пацијент: Хвала вам, докторе. Довиђења.

Лекар: Довиђења и да брзо оздравите.

Како се облачи Стив Бонд?

C O L O R S   A N D   C L O T H E S

Стив Бонд воли да носи спортску одећу. Добро се осећа када је у фармеркама, мајици и патикама. Воли да носи спортске панталоне, џемпер или јакну. Његова омиљена боја је плава и често купује плаве ствари. Његова обућа је такође спортска, браон или црне боје.

Када иде на посао, Стив носи одело, кошуљу и кравату. Зимом облачи сиви капут, а у јесен мантил тамно плаве боје. Само је Стивов кишобран шарен, има плаве, жуте и црвене пруге.

Стивова пријатељица Маја воли да се облачи и спортски и елегантно. Зависи где иде и шта ради. Када иде на посао, увек изгледа елегантно. Викендом носи фармерке, сукње, мајице или кошуље. Увече, када излази, облачи елегантну хаљину или комплет. Маја воли зелену и наранџасту боју. Често носи капе и шешире. Она увек изгледа модерно.

У продавници

Продавачица: Могу ли да вам помогнем?

Маја: У излогу сам видела жуту, кратку хаљину. Да ли је имате у другој боји?

Продавачица: Имамо исти модел у плавој и црвеној боји. Која је ваша величина?

Маја: Треба ми 42.

Продавачица: Ту величину имамо само у плавој боји. Да ли желите да пробате?

Маја: Наравно!

Продавачица: Ево, изволите. Кабина је десно, поред касе.

Маја: Хвала вам.

Продавачица: Да ли вам је добра?

Маја: Треба ми мањи број.

Продавачица: Изволите број 40.

* * *

Маја: Узећу ову мању. Да ли је имате у црвеној боји?

Продавачица: Имамо.

Маја: Узећу црвену. Колико кошта?

Продавачица: Сада је на попусту и кошта 3400 динара.

Маја: Могу ли да платим картицом?

Продавачица: Наравно. Изволите рачун.

Маја: Хвала. Довиђења.

Шта је боље?

W H A T I S B E T T E R ?

Јован је питао Стива да упореди живот у Лондону и Београду. Ево шта је Стив рекао:

Пре свега, Лондон је много већи град од Београда. То је један од највећих градова на свету. Такви градови су интересантнији али тежи за живот. Људи живе у једном делу града а раде у другом. До посла путују дуже и више времена проводе у превозу. Већа је гужва у саобраћају, на улицама, у продавницама и ресторанима.

Београд је мирнији и мањи град. Пут од куће до посла је краћи. Све је много ближе, свуда стигнем брже, па је зато живот лакши.

У Лондону има високих зграда али и много мањих кућа. У Београду људи најчешће живе у становима, у високим зградама. Пријатније је живети у кући него у стану. У Лондону такође има више башти и паркова. Паркови су лепши него у Београду.

Београд има бољу климу него Лондон. Лето је дуже и топлије, а јесен има више сунчаних дана. Зими је у Београду нижа температура и пада снег. У Лондону ретко пада снег и температура је зими виша, али чешће пада киша.

Лондон је један од најскупљих градова док су у Београду многе ствари јефтиније. Избор ресторана, позоришта, концерата, изложби у Лондону је већи али је и теже купити карту или наћи место у добром ресторану. Наравно, карте за биоскоп, позориште или концерт су скупље, као и ресторани.

Не знам где је боље. Неке ствари су интересантније у Лондону, а нешто друго је лепше у Београду. На пример, у Београду више волим кафиће зато што сваки има башту и дужи период у години људи могу да седе напољу. У Лондону је архитектура разноврснија, има зграда из разних историјских периода, па је шетња градом занимљивија.

Како изгледају?

WHAT DO THEY LOOK LIKE?

Госпођа Станислава је старија особа. Она је мршава, ниског раста и врло активна за своје године. Има седу, кратку косу и носи наочаре.

Милан је zgodан, висок младић. Он студира медицину и бави се спортом. Он је симпатичан и паметан. Има смеђу косу и тамно, браон очи.

Јован је крупан, пунији човек, средњих година. Има браду и бркове. Изгледа озбиљно, али је духовит и често се шали.

Стив има светлу косу и плаве очи. Он је мушкарац средњег раста. Редовно иде на пливање, па је у доброј кондицији.

Светлана је лепа, млада жена. Врло је шармантна, али много прича. Има дугу плаву косу и зелене очи. Танка је и висока.

Маја је ситна, ниска девојка, али је веома zgodна. Има тамне очи и кратку, смеђу косу. Маја има лепе, беле зубе и диван осмех.

Посета

V I S I T

Стив: Моји пријатељи из Енглеске ће доћи у посету. Остаће у Београду две недеље. Шта мислиш, где бисмо могли да идемо?

Маја: Шта би желео да им покажеш, само Београд или бисте путовали ван града?

Стив: Они би волели да виде и нека места у Србији. Никада нису били овде и било би добро да отпутујемо на неколико дана.

Маја: Могли би да посете неколико манастира. Било би интересантно да посете манастире Жичу и Студеницу. То није далеко од Београда али би било боље да спавате једну ноћ у хотелу. У повратку бисте могли да видите манастире Раваницу и Манасију. Ово су манастири из средњег века а на зидовима су фреске које су нешто посебно и ретко.

Стив: Да, мислим да би то било одлично. Природа у околини манастира је такође врло лепа. Требало би да резервишем собе у хотелу!

Стив је позвао хотел близу манастира Студенице.

Стив: Желео бих да резервишем две собе, једну једнокреветну и једну двокреветну.

Рецепционер: За који датум?

Стив: Дошли бисмо 14. октобра.

Рецепционер: За тај датум има слободних соба. На које име је резервација?

Стив: Моје име је Бонд. Стив Бонд. Кажите ми, молим вас, колика је цена соба?

Рецепционер: Спавање са доручком у једнокреветној соби кошта 2.200 динара, а у двокреветној 1.800 по особи. У понуди имамо апартмане за четворо, а цена је 3.500 по апартману, без доручка. Све друге податке можете видети на нашем сајту www.stud.com.

Стив: Хвала. Резервисао бих две собе. Могу ли да платим картицом?

Рецепционер: Наравно. Имате резервацију за 14. октобар. Хвала и довиђења.

Један дан у животу Светлане Павловић

Обичан дан

USUAL DAY / VERBAL ASPECTS

Станујем с породицом у центру града, близу Ботаничке баште. Агенција у којој радим је у Македонској улици. Обично на посао идем пешке осим када је време лоше. Онда идем аутобусом само две станице.

Радним данима устајем рано, око пола седам. Док се спремам за посао слушам вести на телевизији и прогнозу времена. Моја ћерка Анка се буди у то време. Облачим је и онда спремам доручак. Ја обично доручкујем само воће или јогурт и пијем шољу кафе.

Мој муж Зоран ради у школи и полази на посао касније од мене. Он остаје са Анком и чека Веру која чува нашу ћерку док смо ми на послу.

Излазим из куће у пола осам. Купујем новине у кисоку преко пута наше зграде. Када је време лепо, полако шетам до посла и гледам излоге.

У агенцију долазим око осам, али почињем да радим с клијентима у девет сати. На послу сам обично до пола пет, али често остајем дуже.

На путу до куће купујем све што је потребно за вечеру. Зоран завршава посао раније и долази кући око два. Он и Анка ручају, па иду у шетњу по парку или у посету код мојих или Зоранових родитеља. Враћају се кући пре мене и чекају ме са спремном кафом.

Вече проводимо код куће. Вечерамо заједно, играмо се са Анком, гледамо телевизију. Често нам долазе пријатељи или рођаци у госте. Некада моји или Зоранови родитељи остају са Анком, а ми излазимо са пријатељима или идемо у биоскоп.

Изненађење

SURPRISE

Јуче ми се десило нешто необично: Договорио сам се са Мајом да се нађемо у 'Фрађију' после осам. Завршио сам посао око пола седам и пошао према кафеу. Мислио сам да прочитам новине и попијем пиће док чекам Мају. Када сам стигао, кафе је био полупразан. Нашао сам сто у углу. Свирао је тиха музика. Наручио сам чашу белог вина и почео да читам један интересантан чланак у новинама. Нисам гледао око себе. Када сам прочитао чланак, узео сам своју књигу за српски језик. Урадио сам домаћи рад, погледао на сат и видео да је већ прошло осам.

- Зашто нема Маје? - помислио сам.

Опет сам читао лекције и тада ми је пришао један келнер:

- Да ли се ви зовете Бонд? - упитао је.

- Да, моје име је Бонд - рекао сам.

- Молим вас, пођите са мном.

Ишао сам иза њега, прошао кроз кафе и изашао из главне просторије. Ушли смо у други део кафеа, сишли низ степенице и дошли до великих врата. Он је отворио врата, али нисам могао ништа да видим. Просторија је била тамна. Келнер је био висок и врло озбиљан. Није ми било пријатно и већ сам хтео да га питам о чему се ради... Изненада се упалило светло. Сви су били тамо - моје колеге са посла, и наравно, Маја. Запевали су: Срећан рођендан... На столу је била велика торта. Био сам збуњен и нисам знао шта да кажем. Високи келнер није више изгледао опасно. Насмејао се и рекао:

- Срећан рођендан господине Бонд!

Дао ми је чашу шампањца и забава је почела. То је било право изненађење јер сам сасвим заборавио да ми је рођендан!

Шта ћеш радити сутра?

WHAT WILL YOU DO TOMORROW?

Стив телефонира Маји.

Стив: Мајо, шта ћеш радити сутра?

Маја: Ништа посебно. Спаваћу до десет, пићу кафу до једанаест, па ћу онда ићи на пијацу. Купићу све што ми треба, па ћу онда негде на кафу.

Стив: С ким ћеш ићи на кафу?

Маја: Видећу се са Вером. То је моја стара другарица из школе. Нисмо се дуго видели.

Стив: Хоћеш ли касније са мном на ручак?

Маја: Жао ми је, али сам већ обећала мами да ћу ручати с њом. Шта ћеш ти радити поподне?

Стив: Наћи ћу се са Јованом. Ићи ћу с њим да купимо неке књиге. Надам се да ћемо наћи оно што нам треба. Хоћеш ли и ти с нама?

Маја: Нећу моћи да се видим с вама пре седам. Мораћу да помогнем мами нешто око компјутера.

Стив: Извини што питам, али шта ће твоја мама радити на компјутеру?

Маја: Мој брат живи у Аустралији, а мама хоће да разговара с њим преко “скајпа”. Помоћи ћу јој да инсталира програм.

Стив: У реду, можемо да се видимо после седам. Да ли хоћеш да идемо у биоскоп, да видимо онај нови филм?

Маја: Наравно! Позваћу и резервисаћу карте. Боље је да резервишем карте на време. Сутра је субота и биће велика гужва.

Стив: Добро, договорили смо се. Наћи ћемо се испред биоскопа у 7.45.

Маја: Важи!

Стив се договорио с Мајом шта ће радити у суботу увече. Шта мислите, да ли ће и Јован ићи у биоскоп с њима?

Rečnik

V O C A B U L A R Y

The meaning of the words listed in this vocabulary refer only to their use in this book.

ananas - pineapple
apoteka - pharmacy
baka - grandmother
bašta - garden
baviti se - be engaged with
bazen - swimming pool
belo - white
bez šećera - without sugar
bibliotekar - librarian
bioskop - cinema
blizu - near
bogat - rich
bolestan, bolesna - to be sick
bolnica - hospital
bolje - better
borovnica - blueberry
brada - beard
breskva - peach
brinuti - to worry
brkovi - moustaches
brzo - quickly, fast
buditi se - to wake up
cele nedelje - whole week
cena - price
crkva - church
crni - black

crno - red
čaj - tea
čaša vina - glass of wine
čitati - to read
članak - article
članak - newspaper article
čovjek - man
čuti - to hear
čuvati - to keep, look after
daleko - far
danas - today
danju - during the day
datum - date
deo - part
desiti se - to happen
devojčica - girl
devojka - girl
diplomirati - to graduate
dnevna soba - living room
dobiti - to get
doći - to arrive, to come
dogovor - agreement
dok - while
dolaziti - to arrive, come
dole - down
domaća - domestic

ananas - pineapple
apoteka - pharmacy
baka - grandmother
bašta - garden
baviti se - be engaged with
bazen - swimming pool
belo - white
bez šećera - without sugar
bibliotekar - librarian
bioskop - cinema
blizu - near
bogat - rich
bolestan, bolesna - to be sick
bolnica - hospital
bolje - better
borovnica - blueberry
brada - beard
breskva - peach
brinuti - to worry
brkovi - moustaches
brzo - quickly, fast
buditi se - to wake up
cele nedelje - whole week
cena - price
crkva - church
crni - black
crno - red
čaj - tea
čaša vina - glass of wine
čitati - to read
članak - article
članak - newspaper article
čovjek - man
čuti - to hear
čuvati - to keep, look after
daleko - far
danas - today
danju - during the day
datum - date
deo - part

desiti se - to happen
devojčica - girl
devojka - girl
diplomirati - to graduate
dnevna soba - living room
dobiti - to get
doći - to arrive, to come
dogovor - agreement
dok - while
dolaziti - to arrive, come
dole - down
domaća - domestic
domaće - local
domaći rad - homework
doručkovati - to have breakfast
društvo - company
duhovit - with a sense of humor
džep(ni) - pocket
flaša - bottle
fontana - fountain
fotelja - armchair
gajiti - to grow
gaziran, a, o - sparkling
gladan, a, o - hungry
gledati - to watch
godišnje doba - season.
gore - up
gospodin - Mr
gospođa - Mrs
grip - flu
hodnik - corridor
Hvala bogu! - Thanks god!
igrati - to play
ime - name
inostranstvo - abroad
instalirati - to install
izaći - to go out
izbor - choice
izdanje - edition
izgledati - to look like

izlaziti - to go out
izlog - shop window
izložba - exhibition
iznenada - suddenly
iznenaditi - to surprise
iznenađenje - surprise
izveštaj - report
izvinite - excuse me
izvolite - here you are
jabuka - apple
jagoda - strawberry
jak - strong

jak, a, o - strong
javiti se - to call, announce
jesti - to eat
jezero - lake
jezik - language
juče - yesterday
kabina - dressing room
kafa - coffee
kafić - cafe
kajsija - apricot
kajsijevača - apricot brandy
kao i obično - as usual
kasa - cash register
kasnije - later
kašika - spoon
kašljati - to cough
kišobran - umbrella
knjižara - book-store
koji, a, o - which
kolač - cake
komoda - chest
komplet - outfit
komšija - neighbour m.
komšije - neighbours
komšinica - neighbour f.
korisno - useful
kosa - hair

košarka - basketball
kraj - area
kraj - end
kratak - short
krevet - bed
krupan - largely build
kuhinja - kitchen
kupatilo - bathroom
kupiti - to buy
kuvati - to cook
kvalitetno - of good quality
lep - nice
let - flight
leteti - to fly
loš - bad
lozovača - grappa
lud - crazy
mačka - cat
malo - little
manastir - monastery
mantil - raincoat
medicinska - sestra nurse
međunarodni - international
menjačnica - exchange office
mesec - month
mesto - place
miran - quiet, peaceful
mirno - peaceful
misliti - to think
mladić - young man
mnogo - a lot
moderno - fashionable
mokar - wet
molim - please
morati - must
mozak - brain
mršav - thin, skinny
muškarac - male, man
muzej - museum
muž - husband

naći - to find
naći (se) - to find something
or to meet someone
nadam se - I hope
nadati se - to hope
najlepše - the most beautiful
nalaziti se - to be situated
nameštaj - furniture
namešten - furnished
nana - mint
naočare - glasses
napolju - outside
naručiti - to order
nasmejati se - to smile
nauka - science
nažalost - unfortunately
nedavno - not long ago
nedelja - week, Sunday
negazirana - still
nekoliko - few, several
niz stepenice - down the stairs
noću - during the night
novinar - journalist
novine - newspaper
nož - knife
obećati - to promise
oblačiti se - to dress, put on
oblačiti se - to get dressed
oblast - area
oči - eyes
odlično - excellent
odmah - immediately
odmarati se - to rest, relax
odmor - holiday, vacation
odnos - relation
oglas - advertisement
ogledalo - mirror
okolina - surrounding
omiljen, a, o - favourite
onda - than

onde - there
opasno - dangerous
opet - again
opštinski - municipal
orman - cupboard
osećati se - to feel
osećati se - to feel
osim - except
osmeh - smile
osoba - person
osoba - person
ostajati - to stay
ostati - to stay
ostaviti - to leave
otići - to leave, to go
otkazivati/otkazati - to cancel
otputovati - to travel
otvoriti - to open
otvoriti - to open
ovde - here
ozbiljan - serious
ozbiljno - seriously
pakovati - to pack
pаметan - clever
parkirati - to park
pas - dog
pasoš - passport
pauza - break
pijaca - market
pisati - to write
pismo - letter
pitati - to ask
piti - to drink
pivo - beer
plafon - ceiling
planina - mountain
plav - blue, blonde
plav, a, o - blue
plivanje - swimming
plivati - to swim

pluća - lungs
po profesiji - by profession
početi - to begin
poći - to leave, to set off
pod - floor
podatak - information
podne - noon
pogled - view
pokazati - to show
poklon - gift
polaziti - to leave, set off
polica - shelf

poluprazan - half-empty
polje - field
poljoprivredni kraj - agricultural area
pomoć - help
pomoći - to help
(present t. pomognem, pomognu...)
pomoći - to help
ponekad - nekad
ponoć - midnight
ponovite - repeat
ponuda - offer
ponuditi - to offer
poruka - message
posebno - special
posebno - special
posetiti - to visit
poslati - to send
posle podne - afternoon
poslednji put - last time
poslovni ručak - business lunch
pošta - post office
povratak - return
poziv - call, invitation
poziv - invitation
pozorište - theatre
pozvati - to invite
praviti - to make

pravnik - lawyer
pravosuđe - justice
praznik - public holiday
pre podne - morning
predgrađe - suburb
predlog - proposal
pregled - check up, examination
pregledati - to examine
prehlada - cold
prehladiti se - to catch cold
prekosutra - after tomorrow
preseliti se - to move

preseliti se - to move
prestati - to stop
prevoz - transport
pričati - to talk
prijatelj - friend
prijatelj(ica) - friend
priroda - nature, countryside
priroda - nature
pritisak - pressure
prizemlje - ground floor
probat - to try
prodavati - to sell
prodavnica - shop
proslava - celebration
prostorija - room
prošli, a, o - past, last
provoditi - to spend (time)
provoditi - to spend time
prozor - window
pruge - stripes
puniji - fuller figure
pušiti - to smoke
putovati - to travel
računar - computer
raditi - to work, to do
raditi kao - to work as
rakija - brandy plum brandy

rast- height
razgovarati - to talk, communicate
razlog - reason
razno - different
raznovrstan - different kind
recept - prescription
rečnik - dictionary
reći - to say
redovno - regularly
reka - river
rešiti - to decide
retko - rare
retko - rarely
rezervirati sto - to book the table
roditi se - to be born
rođak/rođaci - cousin(s)
rođendan - birthday
ruski - Russian
s limunom - with lemon
s medom - with honey
s mlekom - with milk
sa sirom - with cheese
sa šećerom - with sugar
sa šunkom - with ham
sačekati - to meet, wait
sada - now
samo - only
saradnja - cooperation
sastanak - meeting
sat - clock, watch
savetnik - advisor
sećati se/setiti se - to remember
sed - gray hair
selidba - moving
selo - village
sendvič - sandwich
sigurno - for sure
simpatičan - nice
sitan - small
skijati se - to ski

skije - ski
skulptura - sculpture
slabo - weak
slaviti - to celebrate
sledeći, a, o - next
slika - picture
slobodan - free
slušati - to listen
smeđ - brown, dark hair
Sneško Belić - snowman
soba - room

sofa - sofa
sok - juice
spavaća soba - bedroom
spavati - to sleep
spisak - list
spomenik - monument
sportski, a, o - casual
sprat - floor
spremati - to prepare
srce - heart
srednji kurs - Intermediate Course
srednji vek - Middle Ages
stan - flat
stanica - station, stop
stanovati - to live, reside
star - old
stati - to stop
stići - to arrive, come
sto - table
stolica - chair
strano - foreign
stvar - thing
sud - court
sudovi - dishes
suprug - husband
supruga - wife
sutra - tomorrow
svakog dana - every day

zakazivati/zakazati - to make
an appointment
zamenik - deputy
zamoliti - to ask
zanimljiv - interesting
zapevati - to start singing
zapisati - to note, write down
zaposliti se - to become employed
zaspati - to fall asleep
zašto? - why?
zauzet, a, o - busy
zavese - curtains
zavisiti - to depend

završiti - to finish, complete
zbog čega? - why?
zeleni - green
zemlja - country
zgodan - handsome
zgrada - building
zid - wall
zoološki vrt - zoo
zubi - teeth
zvoniti - to ring
živeti - to live
žur, žurka - party
žuriti - in a hurry

KEY TO THE EXERCISES

UNIT 1

Page 7

Translation

- Dobro jutro!
- Da li ste vi gospodin Bond?
- Da, ja sam Bond. A vi ste?
- Ja sam gospođa Jovanović, a ovo je moj muž Jovan.
- Drago mi je.
- Da li govorite srpski?
- Razumem i govorim malo.

UNIT 2

Page 11, 12

Role play

- Molim vas, tursku kafu bez šećera i crni čaj sa limunom.
- Imate li sendviče sa šunkom?
- Da li imate voćni kolač?
- Molim vas, dva voćna kolača.
- Molim vas, račun.

Translation

Volim kolač od čokolade.

Volite li crni čaj sa mlekom?

Ne volim kafu bez šećera.
Želite još nešto?
Ništa više, hvala.
Imate li sendviče sa sirom?
Koliko košta flaša crnog vina?
Šta želite da popijete?

UNIT 4

Page 24, 25

Translation

- Izvinite, kako da dođem do Kalemegdana?
- Idite pravo, pa prva ulice levo.
- Mogu li da idem peške?
- Naravno, to je blizu.
- Da li je Narodno pozorište blizu?
- Da! Ono je na Trgu Republike. Nije daleko od Narodnog muzeja.
- Gde je Narodni muzej?
- Na trgu. Blizu hotela 'Moskva'.
- Da li je hotel 'Moskva' nova, velika zgrada?
- Ne, hotel je stara, velika zgrada.

Exercise 1

1. na 2. u 3. na 4. u 5. u, u 6. na 7. na 8. u

Exercise 2

1. ispred 2. iza 3. između 4. preko puta 5. pored 6. iznad 7. ispod 8. oko

UNIT 5

Page 31, 32

Exercise 1

1. može 2. mogu 3. možeš 4. možemo 5. mogu 6. možete

Exercise 2

1. stolu 2. školi 3. kancelariji 4. centru grada 5. automobilu 6. firmi

Exercise 3

1. firmi 2. Beogradu 3. hotelu 4. spratu 5. stolu 6. poslu 7. sobi 8. školi

Exercise 4

1. na komodi 2. na polici 3. na trgu 4. u centru 5. na zidu 6. na prozoru

Translation:

1. Koliko dugo živite u Beogradu? Ovde živimo dve nedelje.
2. Šta doručkujete? Doručujemo omlet i đus.
3. Možete li da idete na posao peške? Da, mogu. Kancelarija je blizu.
4. Mogu li oni da razumeju srpske programe? Ne, ne mogu.
5. Gde sada živite? Živimo u stanu, u centru.
6. Kakva je vaša soba? Moja soba je velika i udobna.

UNIT 6

Page 37

Translation:

Velika pijaca je blizu moje kuće. Idem onde da kupim sveže voće i povrće. Treba mi 2kg krompira, 1kg šargarepe, zelena salata i krastavci. Želim da kupim jedan i po kilogram jagoda, 2kg banana i 1kg jabuka. Treba da idem u prodavnicu da kupim pirinač, šećer i ulje. U pekari treba da kupim crni hleb i kolače. Volim kolače od čokolade!

UNIT 7

Page 42

Role play

- Molim vas Veru.
- Vera ovde.
- Možemo li da se vidimo u četvrtak, u 11 pre podne?
- Na žalost, ne mogu. Radim pre podne.
- Da li si slobodna u sredu uveče?
- Nisam slobodna u sredu, imam čas od 5.30-7 uveče.
- Možemo da se vidimo u četvrtak uveče.
- Važi. U četvrtak uveče. U koliko sati?
- Oko 8. Možemo da idemo na večeru.
- Može. U koji restoran?
- Idemo u 'Vuk'.
- U redu. Vidimo se ispred restorana.
- Vidimo se!

UNIT 8a

Page 47

Role-play:

- Restoran ‘Vuk’, izvolite.
- Želim da rezervišem sto za dvoje, za večeras.
- Za koje vreme?
- U 7.30.
- Na žalost, nemamo ništa slobodno do 8.30.
- U redu, onda za 8.30.
- Na koje ime je rezervacija?
- Moje ime je ..... Zovem se.... *The name is .....*
- U redu je, imate rezervaciju za 8.30.
- Hvala.

UNIT 9

Page 56, 57

Exercise 1

1. kafe 2. direktora 3. jabuke 4. posla 5. večere 6. šećera 7. mleka 8. Beograda

Exercise 2

1. bez 2. blizu 3. od, do 4. posle 5. pre 6. iz

Exercise 3

blizu, ustaje, sprema, kafe, šećera, peške, jogurta, posla, često, sastanka, ruča, nekada, kupi, pije, čaja, do, kući, kod kuće, sluša, spava

Exercise 4

1. *Svakog jutra ustajem, tuširam se i oblačim.*
2. *Volimo da pijemo crni čaj bez šećera i mleka.*
3. *Svako veče smo kod kuće, odmaramo se i gledamo TV.*
4. *Ona često ima dva ili tri sastanka pre podne.*
5. *Radim na kompjuteru pre večere.*
6. *Oni ručaju od pola dva do pola tri u restoranu pored škole.*

STEP 1

Page 62-65

Exercise 1

Grad, zgrade, pozorište, muzej, blizu, prodavnice, daleko, kraju, uglu, spomenik, bioskop, levo, velika, stanica.

Exercise 2

1. b 2. d 3. e 4. a 5. c 6. g 7. f

Exercise 3

Gde živi Stiv Bond?

Kako ide na posao?

Ko je Tanja?

Šta/Gde Stiv radi?

Kakva je Stivova kancelarija?

6. Koliko dugo Stiv živi u Beogradu?

7. Zašto Stiv uči srpski?

8. Da li govori srpski?

9. Koji jezik govori?

10. Kada Stiv uči srpski?

Exercise 4

1. Nije

4. Nisi

2. Nisu

5. Nisam

3. Nismo

6. Niste

Exercise 5

Pasoši, karte, trgovi, pošte, stadioni, prodavnice, mostovi, zgrade, mesta, crkve, pijace, gradovi.

Exercise 7

1. idem 2. voli 3. radimo 4. učim 5. živi 6. gledaju 7. sluša 8. želite 9. čitam 10. razumeš/govoriš

Exercise 8

1. b 2. g 3. f 4. a 5. d 6. c 7. e

Exercise 9

Beogradu, grada, zgradi, uglu, spratu, sobe, sobi, fotelje, stolu, polici, posla, sofi, kafe, šećera, mleka, vina, restoranu, večere

Exercise 10

1. e 2. g 3. i 4. h 5. f 6. j 7. k 8. d 9. b 10. a 11. c

Translation 11

1. Zovem se .....
2. Drago mi je.
3. Ne govorim srpski ali razumem mnogo.
4. Da li govorite engleski?
5. Idemo na piće!
6. Da li je restoran blizu?
7. Možemo li da idemo peške?
8. Imate li sendviče?
9. Molim vas, kafu bez mleka.
10. Da li je to sve? Još nešto?
11. Sve je u redu. Ništa više, hvala.
12. Molim vas račun i čašu vode.

UNIT 11

Page 71

Exercise 1

Zoranov, Ankin stan, Zoranov, Ankin automobil, Zoranov, Ankin krevet, Zoranova, Ankina knjiga, Zoranovi, Ankini prijatelji, Zoranovo, Ankino pivo, Zoranova, Ankina deca, Zoranove, Ankine sestre, Zoranov, Ankin bicikl, Zoranova, Ankina fotelja, Zoranovi, Ankini telefoni

Exercise 2

1. moj, moja
2. njegova
3. njihova
4. njigovi
5. vaš
6. naša
7. njena, njen
8. tvoj
9. tvoja, vaša
10. njegova
11. njihove, moja
12. naš, vaš

Exercise 3

1. kafu,
2. restoran
3. prodavnicu,
4. pijacu
5. vodu
6. pivo
7. sir,
8. šunku

Exercise 4

1. On ide u Beograd	On radi u Beogradu.
2. Ona ide u školu.	Ona radi u školi.
3. Idem u prodavnicu.	Radim u prodavnici.
4. Ti ideš u restoran.	Ti radiš u restoranu.
5. Vi idete u knjižaru.	Vi radite u knjižari.
6. Oni idu na fakulter.	Oni rade na fakultetu.

Exercise 1

1. prijatelje 2. crna vina, sokove 3. sela, gradove 4. knjige, novine 5. restorane, pozorišta, koncerte 6. pse, mačke 7. kuće, stanove 8. kifle, jogurte

Exercise 2

1. lepe, stare zgrade 2. italijanske restorane 3. mala mesta 4. dobre rečnike, strane knjige 5. domaće kafe, strana piva 6. njihove prijatelje

Exercise 3

1. stanu 2. dnevnu sobu 3. sobe 4. kupatilo 5. svetla 6. nameštaja 7. fotelje 8. sto 9. zgrade 10. stanica 11. pored 12. prodavnica 13. daleko 14. reka 15. porodica 16. žena 17. naša 18. pas 19 roditelji 20. kuću 21. oko 22. bašta 23. često 24. ispred 25. igra

Translation 4

Obično ustajem vrlo rano. Pijem samo šolju kafe bez šećera i mleka. Ručam u restoranu blizu kancelarije. Često jedem sendvič i pijem čašu soka od jabuke. Imam mnogo posla posle podne. Telefoniram i čitam dokumenta. Posle posla idem kući. Spremam večeru i jedem oko sedam sati. Posle večere čitam knjigu ili novine. Nekada gledam televiziju ili idem u bioskop. Obično idem da spavam oko jedanaest sati.

UNIT 12

page 81

Exercise 1

1. Beograd je u Srbiji. 2. London je u Engleskoj. 3. Prag je u Češkoj. 4. Amsterdam je u Holandiji. 5. Kopenhagen je u Danskoj. 6. Zagreb je u Hrvatskoj.

Exercise 2

1. lepoj, staroj zgradi 2. kancelariji na petom spratu 3. italijanskom restoranu 4. novoj knjižari 5. prijatnom kafeu 6. malom trgu

Exercise 3

1. Srbiji, Srbije, Srbiju 2. Španiji, Španije, Španiju 3. Danskoj, Danske, Dansku 4. Češkoj, Češke, Češku 5. Japanu, Japana, Japan

STEP 2

page 82, 83

Exercise 1

1. kafu, čaj, vodu, pivo 2. kiflu, jogurt 3. jezik, knjigu 4. film, muziku 5. medicinu 6. školu, bioskop

Exercise 2

1. centru, posao 2. firmi, restoran 3. Niš, Nišu 4. školu, školi 5. koncertu, restoran 6. Beogradu, pozorište, koncert

Exercise 3

1. njena, njen 2. moja, tvoj 3. njihovi 4. naša, vaš 5. njegova, njegov 6. vaša, vaš

Translation 2

Zovem se Džudit. Imam 42 godine i udata sam. Moja porodica i ja sada živimo u Srbiji. Radim kao ekonomista u velikoj, stranoj firmi. Živimo u velikom stanu, na šestom spratu. Moj muž radi u bolnici. Imamo sina Davida koji ima 12 godina i ćerku Alis koja ima 10 godina. Takođe imamo mačku koja se zove Miki.

Radim od devet do pet, ali sam često u kancelariji do šest ili pola sedam. Uveče spremam večeru i jedemo zajedno oko osam. Nekada idemo u restoran ili kod prijatelja.

Subotom idemo u kupovinu, na pijacu. Tamo kupimo sveže voće i povrće, meso i sir. Volim nedelju zato što obično idemo na Adu Ciganliju. Tamo šetamo ili vozimo bicikl.

UNIT 13

page 89, 90

Exercise 1

1. je čitao 2. smo plivali 3. ste bili 4. sam radio 5. su slušali 6. je pisala 7. si telefonirao 8. su ručale

Exercise 2

1. Stiv je spremao večeru oko pola osam. 2. Mi smo čitali novine svakog jutra. 3. Juče je bio lep dan. 4. Posle večere smo gledali televiziju. 5. Petkom sam plivao u sportskom centru. 6. Stiv nije imao automobil.

Exercise 3

1. pošao, došao, pošla, došla 2. išao/išla 3. išli 4. otišli 5. pošao/pošla sam 6. došao/došla sam

Translation 4

1. Juče sam ustao rano, oko osam sati.
2. Spremao sam doručak i čitao novine.
3. Cele nedelje seam mnogo radio.
4. Svakog jugra sam išao na posao u osam ujutro.
5. U sredu sam ručao s kolegom.
6. U petak sam igrao tenis u sportskom centru.
7. Nisam imao vremena da gledam televiziju.
8. Juče sam išao da šetam.

UNIT 14

page 98

Exercise 1

- 1.n 2.n 3.t 4.t 5. t 6. n 7. t 8. n 9. n 10. t

Translation 2

1. Stiv voli zimu u Beogradu.
2. Nije bilo hladno juče, temperatura je bila oko dva stepena.
3. Kopaonik je planina na jugozapadu Srbije.
4. Proleće je omiljeno godišnje doba Stiva Bonda.
5. Vreme u oktobru je često prijatno, sunčano je i toplo.
6. Ne volim kada pada kiša, a nebo je oblačno.

UNIT 15

page 101

Role play

- Da li voliš da putuješ?
- Da, volim da putujem. Često idem na kratak put. Volim da šetam u prirodi, kroz šumu i polja. Volim da šetam pored reke i jezera. Takođe volim da idem na more.
- Kako obično putuješ?

- Kada idem u druge zemlje, putujem avionom ili vozom. Ovde, u Srbiji, obično putujem autobusom ili kolima. Volim da putujem automobilom zato što mogu da stamen kada želim. Volim da idem u mala mesta blizu Beograda.
- S kim putuješ?
- Obično putujem sa porodicom, a takođe s prijateljima. Ne volim da putujem sam.
- Da li si negde bila nedavno?
- Da. Nedavno sam išla u Titel. To je mali grad na Dunavu. Tamo sam putovala brodom. Spavala sam u hotelu jednu noć i vratila se autobusom. Bilo je vrlo interesantno. Priroda pored Dunava je vrlo lepa.

UNIT 15a

page 104, 105

Exercise 1

1. t 2. n 3. n 4. t 5. t 6. n 7. n 8. n

Exercise 2

1. On je imao mnogo posla i morao je da ide na razna mesta.
2. Oni su ručali u restoranu 'Madera'.
3. Ona je pila kafu i čitala novine.
4. Odmarali smo se i slušali muziku.
5. Šetao/la sam po centru grada i išao/išla na ručak u restoran.
6. U sredu sam ceo dan bio/bila u kancelariji.
7. Obično sam jela sendvič i pila čašu soka.
8. Posle večere smo gledali televiziju.

Exercise 3

1. smo došli 2. su putovali 3. sam išao/išla 4. je otišla 5. ste došli, si došao/la 6. si pošao/la, došao/la 7. sam išao/la 8. smo pošli, došli

Translation 4

1. Pre podne je imao dva sastanka, a onda je išao na ručak.
2. Šetao je po centru grada pola sata.
3. Došao je kući vrlo kasno, oko 10 uveče.
4. U Sava Centru je bila međunarodna konferencija.
5. Kupio je sendvič i ručao u kancelariji.
6. Posle podne je učio srpski jezik.

7. Nije imao vremena da čita novine.
8. U četvrtak su išli na večeru.
9. Kao i obično, bila je velika gužva.
10. Posle posla je otišao kući.

STEP 3

page 106-108

Exercise 1

1. It's often foggy in November.
2. I like to sit in the garden when the weather is sunny.
3. My house is southwest of Belgrade.
4. In the winter there is often frost in Belgrade.
5. Sometimes there is north wind and it's very cold.
6. Summers are hot in Belgrade.
7. In September is often warm and it doesn't rain.
8. Spring is my favourite season.
9. The air temperature is ideal – twenty degrees.
10. I like when it snows and everything around me is white.
11. In the north of the country the winter is cold and it snows.
12. I prefer to travel in autumn when there is no heath.

Exercise 2

1. Moj omiljeni mesec je maj.
2. U jesen je prohladno i često pada kiša.
3. Nebo je oblačno.
4. Vreme je hladno na severu zemlje.
5. Volim da živim na jugu zato što je toplo i sunčano.
6. Ne volim da šetam kada je vruće napolju.
7. Na istoku zemlje često duva vetar.
8. Volim sneg zato što mogu da pravim Sneška Belića.
9. Danju je temperature 18 stepeni.
10. Noću je mraz i magla.

Exercise 3

Jovanom, sekretaricom, tenisom, sredom, petkom, autobusom, autom, trenerom, stolom, mlekom, šunkom, parkom

Exercise 4

1. Ponedeljkom obično idem u bioskop.
2. Utorkom i četvrtkom učim srpski od 5.30 do 7 uveče.
3. Sredom idem na plivanje rano ujutru.
4. Petkom izlazim s prijateljima.
5. Subotom idem u kupovinu.
6. Nedeljom se odmaram i šetam.

Exercise 5

Zauzeta, petkom, plivanje, posle podne, prijateljima, vreme, mesta, reke, kroz, prirodu, vozom, putujemo, nedavno, jezeru, noć, kratko

Exercise 6

1. sestrom, drugardicom 2. prijateljem 3. vozom, brodom 4. taksijem 5. autobusom, porodicom

Exercise 7

1. prijateljima 2. sestrama 3. roditeljima 4. prijateljicama 5. automobilima 6. ulicama

Exercise 8

Bogatom istorijom, Majom I njenom sestrom, Majinim novim automobilom, svojim dobrim prijateljima, glavnom ulicom, simpatičnim ljudima, belom čokoladom, mlekom

UNIT 16

page 113, 114

Exercise 1

1. Milanu 2. sestri 3. sinu 4. mami 5. gostu 6. Svetlani 7. Mileni

Exercise 2

1. pismo, prijatelju 2. poklon, Stivu 3. stan, Jovanu 4. večeru, Mileni 5. priče, ćerki 6. kolače, Jovanu

Exercise 3

1. staroj prijateljici 2. vašem novom šefu 3. visokoj, staroj zgradi 4. velikom mostu

Exercise 4

1. Žao mi je. 2. Bilo mu je lepo. 3. Dobro joj je u Beogradu. 4. Hladno mi je.
1. Nije mi bolje. 2. Nije im bilo lepo. 3. Nije mi vruće. 4. Nije joj bilo interesantno.

Exercise 5

1. mu 2. mi 3. nama 4. joj 5. vam 6. ti 7. im 8. joj

UNIT 17

page 117

Translation

1. Žao mi je, ne mogu da dođem večeras.
2. Kažite mu da mi se javi kasnije.
3. Trenutno nije ovde.
4. Nisam mogla da vam telefoniram zato što sam bila zauzeta.
5. Kako ti je? Mnogo mi je bolje.
6. Nije mi dobro, imam grip.
7. Možemo li da se vidimo večeras?
8. Čekam te u kafiću oko devet.

Translation:

Tražio sam stan u mirnom kraju Beograda. Našao sam trosoban stan preko puta parka. Ako idete prema crkvi, to je desno. Pokazao sam stan Mileni i Jovanu. Došli su u nedelju i kupili mi poklon – sliku Skadarlije. Spremio sam im večeru. Bilo nam je lepo!

UNIT 18

page 122, 123

Exercise 1

1. ćemo ići, ćemo da idemo 2. će večerati, će da večeraju 3. ću pisati, ću da pišem 4. će kupiti, će da kupi 5. ćete doći, ćete da dođete 6. ćeš gledati, ćeš da gledaš

Exercise 2

1. neću kupiti 2. nećemo ići 3. neće da putuje 4. nećete telefonirati 5. nećeš biti 6. nećemo gledati

Exercise 3

1. telefoniraćeš 2. videćemo 3. kupiću 4. doći ću 5. biću 6. čitaćemo

Translation 4

1. Poći ću iz kancelarije u 5 I otići ću kod Jovana.
2. Ostaću u hotelu u subotu.
3. U nedelju, ići ću da šetam, čitaću novine, razgovaraću s ljudima.
4. Kupiće voće I povrće na pijaci.
5. Ručaće u resoranu.
6. Doći ću u Beograd posle podne.
7. Ostaću kod kuće uveče I gledaću televiziju.
8. Večeraće kod kuće.

STEP 4

page 134-137

Exercise 1

1. mu 2. mi 3. nama 4. joj 5. vam 6. ti 7. im 8. joj

Exercise 2

1. Stivu 2. Milanu, Svetlani 3. mami, bratu 4. Jovanu, meni 5. zgradi, parku

Exercise 4

1. belog vina, bele čokolade 2. svog dobrog prijatelja 3. Novog Zelanda 4. novog doktora 5. švedskog pisca 6. svežeg voća i povrća 7. moje kuće, njihovog stana 8. negazirane vode

Translation 5

1. Putujem za 14 dana.
2. Kupiću mu poklon./Kupiću poklon za njega.
3. Slaviću rođendan dvadeset drugog juna.
4. Pozvaću prijatelje na večeru.
5. Punim 32 godine petnaestog septembra.

Exercise 6

1. ću ići 2. gledaćemo 3. doći ću 4. će putovati 5. ćete spavati 6. će plivati i šetati

Exercise 7

1. neću kupiti 2. nećemo ići 3. neće da putuje 4. nećete telefonirati 5. nećeš biti 6. nećemo gledati

Translation 8

1. Ovog meseca ići ću na odmor u vikendicu svog prijatelja.
2. Prošle godine bio sam na jugu Francuske.
3. Svakog dana kupujem flašu mleka i flašu negazirane vode.
4. Sledeće godine videću kuću svog brata i njegove žene.
5. Prošlog meseca počeo sam da radim kao direktor velike kompanije.

Exercise 9

1. u, sa 2. u, na 3. iz, za 4. iz, sa 5. sa 6. iz, u 7. sa, sa 8. po, na

Translation 11

Svake subote idem na pijacu da kupim nekoliko stvari. Često zaboravim šta treba da kupim, pa idem opet. Pijaca je blizu mog novog stana. Svake nedelje kupim kilo ili dva voća i povrća. Takođe kupim malo mesa i sira. Kada se vratim s pijace, spremam dobar, ukusan ručak i pijem čašu crnog vina.

UNIT 20

Page 143

Role play:

- Izvolite, uđite. Kako se danas osećate?
- Nije mi dobro. Bole me glava i grlo.
- Skinite se. Otvorite usta da vam pregledam grlo.
- Da li je to nešto ozbiljno?
- Ne brinite! Biće vam bolje za nekoliko dana.
- Kada ću moći da idem na posao?
- Ostanite u krevetu bar tri dana.
- Da li treba da uzimam neke lekove?
- Napisaću vam recept. Uzimajte ove tablete tri puta dnevno. Pijte mnogo čaja i limunade.
- Hvala, doktore. Doviđenja!

UNIT 21

Page 150

Role-play:

- Dobar dan. Izvolite.
- *Mogu li da vidim plavu haljinu iz izloga?*
- Koja veličina vam treba?
- *Dajte mi veličinu 42. Više volim drugu boju. Koje boje imate?*
- Imamo istu haljinu sive boje. Da li želite da probate?
- *Izvinite gde je kabina?*
- Kabina je pravo pa levo.
- *Haljina je dobra. Uzeću je.*
- Kako plaćate?
- *Mogu li da platim karticom?*
- Naravno. To je 8.420 dinara.

Page 152

Exercise 1

1. plavim pantalonama i crnim cipelama, 2. skupim prodavnicama 3. dobrim prijateljima 4. onim starim zgradama 5. elegantnim odelima 6. njegovim novim studentima

Translation 2

1. Želim da vidim onu zelenu haljinu.
2. Volim ovaj braon šešir, ali ne volim onaj crni.
3. Vikendom sam u starim farmermerkama i majicama.
4. Kupila sam sestri elegantnu haljinu.
5. – Dajte mi, molim vas, onaj žuti šal.
- Ovaj ovde?.
- Da, to je taj.

UNIT 22

Page 157

Exercise 2

1. brži, noviji 2. toplije, sunčanije 3. duži, kraći 4. stariji 5. mlađa 6. uređeniji, lepši
7. skuplja, jeftinija 8. manji, prijatniji

Exercise 3

1. više 2. više 3. manje 4. više 5. manje 6. manje, više

Exercise 4

1. najbliži 2. najbolje 3. najveća 4. najdalja 5. najviša 6. najskuplja

Exercise 5

1. Beograda 2. Moskve 3. Stiva 4. Maje 5. šećera 6. televizije

Exercise 6

1. skupih prodavnica 2. velikih stanova 3. dobrih izložbi I koncerata 4. najlepših gradova 5. vaših prijatelja 6. raznih zemalja

STEP 5

Page 159-162

Exercise 1

1. mlađi 2. jeftinija 3. dalje 4. više 5. teže 6. duže

Exercise 2

1. ćemo ići, ćemo da idemo 2. će večerati, će da večeraju 3. ću pisati, ću da pišem 4. će kupiti, će da kupi 5. ćete doći, ćete da dođete 6. ćeš gledati, ćeš da gledaš

Exercise 3

1. telefoniraćeš 2. videćemo 3. kupiću 4. čitaćemo 5. čekaću

Exercise 4

1. When he goes to work, Steve wears a suit, tie and shirt.
2. Maja bought a blue dress and a white jacket.
3. Steve looks well in dark blue and green colors.

4. I'll take this black, leather bag if I can pay with my credit card.
5. I need a smaller size of jeans. This is too long and wide.
6. When it's raining I wear a raincoat and carry an umbrella.

Exercise 5

1. tebe 2. njih 3. mene 4. nju 5. vas

Exercise 6

1. ga 2. ga 3. ga 4. ih 5. je

Exercise 7

1. za 2. s 3. prema 4. iz 5. kroz 6. na, po 7. za 8. prema

Exercise 8

1. crnog vina 2. morske ribe 3. Novog Sada 4. njene sestre 5. sportskog terena 6. vašeg mobilnog telefona 7. njenog novog stana 8. jednog ruskog kompozitora

Exercise 9

1. lepih gradova, interesantnih zemalja 2. novih knjiga 3. naših dobrih prijatelja 4. velikih automobila 5. velikih kompanija 6. malih gradova 7. njihovih roditelja 8. novih stolica

Exercise 10

1. svojim dobrim prijateljima 2. novim klijentima 3. mlađim sestrama 4. onim ženama 5. njihovim sinovima 6. našim starim drugaricama

Exercise 11

1. velikim zelenim parkovima 2. dobrim koncertima 3. raznim zemljama 4. novim prodavnicama 5. italijanskim restoranima 6. malim selima

Translation 12

Stiv se osećao loše tri dana. Mislio je da se prehladio kada je šetao s Jovanom blizu njegove vikendice. Dugo su šetali kroz šumu. Tog dana je padala kiša i bilo je vrlo hladno. Naravno, oni su kasnije pili mnogo šljivovice zato što Jovan misli da je rakija dobar lek. Ujutro, Stiv se osećao grozno. Bolela ga je glava i grlo. Imao je i visoku temperaturu, preko 38 i nije mogao da govori. Na svu sreću, Jovan je došao i pozvao doktora. Kada je doktor došao, pregledao je Stiva i rekao da ima grip. Stiv nije otišao na posao. Ostao je u krevetu i pio mnogo limunade. Takođe je uzimao tablete tri puta dnevno.

UNIT 23a

Page 170, 171

Exercise 1

1. tačno 2. netačno 3. tačno 4. tačno 5. tačno 6. netačno

Exercise 3

1. meni 2. tebi 3. njemu, njoj 4. njima 5. nama 6. vama

Exercise 4

1. dugom interesantnom putu 2. našem sledećem poslu 3. njihovoj lepoj kući 4. vašoj zemlji 5. tvom novom stanu

Exercise 5

1. Niko nije telefonirao. 2. Nisam nigde bio 3. Ne želim ništa da popijem. 4. Nikada nisam bio u Italiji. 5. Ne gledam nikakve filmove. 6. To nije ničija torba. 7. Ne znam ništa o tome. 8. Nećemo to nikako spremiti do sutra.

UNIT 24

Page 175

Exercise 1

1. bi mogli 2. bismo želeli 3. bi došle 4. bi radio 5. bih ostala 6. bi voleo

Translation 2

1. Ja bih rezervisao/la dve jednokrevetne sobe za deseti septembar.
2. Želela bi da vidi nekoliko mesta u Srbiji.
3. Bilo bi interesantno da posetimo manastire.
4. Mogli bismo da spavamo u hotelu blizu Studenice.
5. Cene bi bile bolje u drugom hotelu.

STEP 6

Page 176, 177

Translation 1

1. My younger sister is taller than me, has long, blond hair and dark eyes.
2. His father is a middle-aged man has beard and always wears suit and tie.
3. Dušan is a handsome man a he is also clever with a sense of humour.
4. Violeta is a petite girl but she is not skinny.
5. He is of an average height and his brother is a tall, largely built man.
6. Who is that person with short brown hair and a lovely smile?
7. That man is slightly overweight with grey moustaches.
8. Ljilja is a very pretty and charming girl.
9. That man is short, has light eyes and wears glasses.

Exercise 2

O čemu razgovarate?

Razgovaramo o:

Našim prijateljima, lepim danima, poslednjem odmoru, mojim kolegama, mojem poslu, našoj deci, dobrim vinima, novim automobilima, starim problemima, dobroj hrani, njenom mladiću, njegovoj devojci, skupim haljinama, interesantnim putovanjima, raznim zemljama, duhovitim ljudima, pametnim osobama.

Exercise 3:

1. Niko nije zvao.
2. Nisam ništa kupila.
3. Nigde ne putujemo.
4. Niko nije kod kuće.
5. To nije ničiji kišobran.
6. Nisam spremila nikakav ručak.
7. Ovo nikao neću naučiti.
8. Nikada ne idem u zoološki vrt.

Exercise 4:

1. bih čitala
2. bismo voleli
3. bi želeo
4. biste mogli
5. bi putovali
6. bismo došli
7. bih rezervisao
8. bi ručao/la

Translation 5

1. Reci mi nešto o njoj.
2. Ne znam ništa o njemu, ali znam mnogo o njegovom bratu.
3. Jedino što znam o njemu je da je on visoka i zgodna osoba.
4. Nismo mnogo pričali o njima.
5. Šta želite da znate o meni?

UNIT 25

Page 184, 185

Exercise 1

1. ustaje, ustala 2. sprema, pije, spremila, popila 3. kupuje, kupila 4. kasni, zakasnila
5. ostaje, ostala 6. pogledati, gledaju

Exercise 2

Napisaću pismo. Pročitaću knjigu. On će spremi ručak. Ona će pojesti burek.
Ona će popiti kafu. Maja će kupiti poklone. Stiv će uraditi domaći rad. Mi ćemo
pogledati film.

Exercises 3

Maja je spremila dokumenta. Stiv je ustao rano ujutro. Ona je naučila da vozi. Stiv
je kupio sendviče u prodavnici. Galerija je prodala sliku. Maja je napisala pismo. Mi
smo sačekali Stiva. Oni su pojeli bonbone. Stiv je prošetao po gradu. On je završio
izveštaj.

Translation 4

1. Gledala sam televiziju ceo dan.
2. Pre podne je napisal pismo majci.
3. Stiv je šetao Knez Mihailovom ulicom kada je iznenada video Maju. Ona je
razgovarala s mladićem.
4. Maja je već spremila dokumenta za sastanak.
5. Ona će sutra kupiti sendvič u novoj prodavnici.
6. Juče mi je dala poklon koji sam dugo želeo.
7. Obično ustajem oko šest, ali sam jutros ustao u sedam.
8. Otišli smo u kafu da popijemo kafu i nešto pojedemo.
9. Nije mi dugo pisala, a onda mi je napisala pismo.
10. Sutra ću ići u prodavnicu i kupiću neko voće i povrće.

UNIT 26

Page 189

Exercise 1

Iza, izašao, Ušli, došli, vrata, ništa, tamna, ozbiljan, o čemu se radi

Exercise 2

1. idem, ići 2. ulazim/uđem 3. izlazim 4. Uđite 5. dođem 6. dolaziš 7. polazim, pošao
8. izađete

Translation 3

Svakog jutra kada idem na posao prolazim pored vrlo dobre pekare. Često ulazim i kupujem nešto za doručak. Volim da pijem jogurt i skoro svakog dana popijem jedan ili dva jogurta. Odlazim iz kancelarije oko šest sati i idem kući peške. Treba mi oko pola sata da dođem do kuće. Idem polako, prolazim kroz park i prelazim most. Živim blizu reke. Na putu do kuće, uđem u kafe i popijem čašu vina ili nešto pojedem. Kada dođem kući, obično pogledam film i odem odem da spavam.

UNIT 27

Page 192

Exercise 1

1. njom, njim 2. njom 3. njima 4. njim, njom 5. njom

Exercise 2

1. Hoćeš li na kafu sa mnom?
2. Nekoliko puta sam putovala s njima.
3. Ručaću s njim.
4. Hoćete li u bioskop s nama?
5. Želim da razgovaram s njom.
6. Obećala sam da idem na piće s tobom.

STEP 7

Page 193-195

Exercise 1

1. njom 2. njima 3. tobom 4. mnom 5. vama 6. njim 7. nama 8. mnom

Exercise 2

1. daje, dao 2. kupujem, kupio/la 3. čitao/la, pročitati 4. ustaje, ide, ustao, otišao 5. pijemo, popili 6. počinje, počeo 7. Učio, naučio 8. napisati, pisao/la

Exercise 3

1. za 2. s, na 3. s, iz 4. na, u 5. u, za 6. za, u 7. na, za 8. u, za 9. po, na 10. iz, za 11. u, na 12. u, po, za

Exercise 4

1. Spremila sam večeru oko sedam sati. 2. Jutros sam se istuširala i popila kafu. 3. Ovog vikenda ću pročitati novine i pogledati film. 4. Škola je počela 1. septembra. 5. Brzo sam naučila da vozim rolere. 6. Moji prijatelji će doći u posetu ovog leta. 7. U subotu ću izaći s drugaricama. 8. Juče sam prošla pored pijace. 9. Šta ćeš uraditi sutra? 10. Na pijaci ću da kupim voće i povrće.

Translation 5

1. Ušla sam u automobil i pošla prema izlazu.
2. Došli su kasno i ušli u restoran.
3. Prolazila je pored prodavnice i videla lepe cipele u izlogu.
4. Morate da pređete most kada idete u Novi Sad.
5. Avion je došao na vreme iako je pošao kasnije.
6. Videla sam tvrđavu kada smo prilazili gradu.

Exercise 6

1. njoj i njemu 2. njom 3. njim 4. njemu 5. njima 6. njemu

Translation 7

1. Moja ćerka ne voli život u selu. Ona kaže da tamo ništa ne radi i ne može da ide nigde uveče. Ali kada dođemo u Beograd, ona nikada nigde ne ide. Samo sedi u svojoj sobi i ne radi ništa.
2. Ako odem u Srbiju ovog leta, posetila bih sve manastire.
3. Jedan stariji čovek mi je prišao na Trgu Republike danas. Nije znao kako da dođe do Kalemegdana.

4. Pošli smo iz sela rano ujutro ali je bilo već kasno kada smo došli u grad.
5. Sutra idem na Kopaonik. Kada se vratim, doneću ti poklon.
6. Automobil je prošao hotel i ušao u park. Visoki čovek je izašao iz kola. Nosio je kesu punu voća i povrća.

CASES

Page 196

Exercise 1

1. lepim automobilom 2. lepog automobila 3. lepom automobilu 4. lepom automobilu 5. lep automobil 6. Lep automobil 7. lepog automobila 8. lepom automobilu

Exercise 2

1. maloj kući 2. male kuće 3. maloj kući 4. malu kuću 5. mala kuća 6. male kuće 7. maloj kući 8. male kuće

Exercise 3

1. dobrim prijateljima 2. dobre prijatelje 3. dobrim prijateljima 4. dobrim prijateljima 5. dobrih prijatelja 6. dobri prijatelji

Exercise 4

1. dobrim knjigama 2. dobrim knjigama 3. dobrih knjiga 4. dobre knjige 5. dobrim knjigama 6. dobre knjige

Exercise 5

1. raznim zemljama 2. točeno pivo 3. crnih kafa 4. sportom i politikom 5. lepe jabuke i sveže limunove 6. letnjem odmoru i putovanjima 7. visokim zgradama 8. moje kuće, velikog trga 9. mami, bratu i mojim sestrama 10. brodovima i avionom

PRONOUNS

Page 198

Exercise 1

1. vas, nju 2. njima 3. njima, im 4. njega, nje 5. njih 6. nama 7. vam 8. mnom i njom 9. vas, njega 10. ti 11. mi, nje 12. nama, njima 13. tebi 14. njom 15. tebe 16. nas, njega

Exercise 2

1. mi 2. mu/joj 3. im 4. nam 5. mi 6. vam, mi

Exercise 3

1. ga 2. ga 3. ih 4. je

PREPOSITIONS

Page 200

Exercise 1

1. u, u 2. za, sa 3. po, na 4. u, na, za 5. na, sa 6. sa, sa 7. po, na 8. sa, za 9. u, u 10. u, sa
11. po, u 12. na, za

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.163.41(075.4)

ДАНИЛОВИЋ, Мирјана,
Step By Step Serbian = Srpski korak po korak. 1 / Mirjana Danilović ;
[ilustracije Tanja Uskoković]. - Beograd : Kornet, 2011
(Beograd : Otvorena knjiga). - 274 str. : ilustr. ; 21 cm. -
(#Edicija #Mudžbenici. #Biblioteka #Ozbiljne knjige)

Tiraž 1.000.

- Rečnik: str. 242-249.

ISBN 978-86-86673-21-3

а) Српски језик - Приручници

COBISS.SR-ID 182334220